

د افغانستان بانک

بولتن اقتصادی

۹ احصائیوی

بولتن سالانه اقتصادي و احصائيوي د افغانستان بانک

سال مالي ۱۳۹۴ (۲۰۱۴ دسمبر ۲۰ ۲۰۱۵ دسمبر)

بولتن اقتصادی

و احصائیوی

بولتن سالانه اقتصادي و احصائيوی د افغانستان بانک

سال مالي ۱۳۹۴ (۲۰۱۴ دسمبر ۲۰ ۲۱ تا ۲۰۱۵ دسمبر)

ابن سینا وات
کابل - افغانستان
شماره تماس: +۹۳-۲۰-۲۱۰۴۱۴۶
ویب سایت:- www.dab.gov.af
ایمیل آدرس:- info@dab.gov.af
حق چاپ محفوظ است
حقوق و اجازه نامه ها

حق چاپ مطالب منتشره اين بولتن محفوظ بوده، اما نقل قول و چاپ مجدد آن مجاز می باشد.
برای چاپ مجدد تصدیق نامه و کاپی بولتن يك امر ضروري پنداشته می شود.

يادداشت:

سال مالي افغانستان از سال ۱۳۹۱ (۲۰۱۲) بدريسو تغيير يافته است. سال مالي جديد در هر سال از ۲۱ دسمبر كه برابر ميشود با اول ماه جدي، آغاز ميگردد. اين بولتن تغييرات اقتصادي و احصائيات سال مالي ۱۳۹۴ را كه از ۲۱ دسمبر سال ۲۰۱۴ شروع و الى ۲۰ دسمبر سال ۲۰۱۵ ادامه دارد، تحت بررسی قرار مي دهد.

فهرست مطالب

الف.....	پیام رئیس کل د افغانستان بانک.....
۱.....	خلاص موضوع.....
۵.....	۱. وضعیت اقتصادی جهان
۹.....	۲. تغییرات در بازار پول و سرمایه
۹.....	۱. برنامه پولی
۱۰.....	۲. حجم نقدینگی
۱۳.....	۱.۲. ذخایر خالص بین المللی
۱۳.....	۳. بازار مبادله ارز
۱۳.....	۱.۳ نرخ مبادله ارز
۱۴.....	۲.۳ لیلام ارز
۱۷.....	۴. بازار سرمایه و وضعیت نقدینگی
۱۷.....	۱.۴ لیلام اوراق سرمایه
۱۸.....	۲.۴ ذخایر الزامی و اضافی
۲۵.....	۳. روند و دورنمای تورم
۲۵.....	۱.۳ قیم مصرفی در افغانستان
۲۶.....	۲.۳ تغییرات شاخص قیم مصرفی عمومی ملی
۲۹.....	۳.۳ تغییرات در شاخص قیم مصرفی کابل
۳۳.....	۴.۳ روند تورم در منطقه
۳۳.....	۱.۴.۳ تورم در پاکستان
۳۴.....	۲.۴.۳ تورم در هندوستان
۳۴.....	۵.۳ چشم انداز تورم در کوتاه مدت
۳۴.....	۱.۵.۳ خطرات
۳۷.....	۴. چگونگی تغییرات در سکتور خارجی
۳۷.....	۱.۴ بیلانس تادیات
۳۹.....	۲.۴ مال التجاره
۴۱.....	۳.۴ طرف تجاری
۴۴.....	۴.۴ ترکیب تجارت

۴۶.....	۵.۴ بدهی های خارجی
۴۷.....	۶.۴ ذخایر خالص بین المللی
۵۱.....	۵. چگونگی تغییرات در سکتور حقیقی
۵۱.....	۱.۵ تولیدات ناخالص داخلی براساس تولید سکتورها
۵۵.....	۲.۵ دورنما برای سال مالی ۱۳۹۵
۵۹.....	۶ تغییرات در سکتور مالیاتی
۵۹.....	۱.۶ چگونگی اجرای بودجه
۵۹.....	۲.۶ کسر بودجه
۵۹.....	۳.۶ جمع آوری عواید
۶۱.....	۴.۶ کمک های مالی دونر ها
۶۱.....	۵.۶ مصارف
۶۵.....	۷. چگونگی عملکرد نظام بانکی
۶۶.....	۱.۷ دارایی نظام بانکی
۶۷.....	۲.۷ قروض ناخالص
۶۹.....	۳.۷ طلبات بین البنکی
۷۰.....	۴.۷ سرمایه گذاری
۷۰.....	۵.۷ پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک
۷۰.....	۶.۷ بدهی ها
۷۱.....	۱۶.۷ امانات
۷۲.....	۲۶.۷ روند قرضه گیری
۷۲.....	۷۷ نقدینگی
۷۲.....	۸.۷ سرمایه
۷۲.....	۱۸.۷ نسبت نقدینگی (به پیمانه وسیع)
۷۳.....	۹.۷ فایده نظام بانکی
۷۵.....	۱۰.۷ خطر مبادله اسعار
۷۵.....	۱۱.۷ خطر نرخ تکتانه

گراف ها

گراف ۱.۲: پایه پولی سال مالی ۱۳۹۴	۱۰
گراف ۲.۲: پول در دوران در سال مالی ۱۳۹۴	۱۰
گراف ۳.۲: امانات بانکی منحیث سهم پول به مفهوم وسیع (M2) به فیصدی	۱۱
گراف ۴.۲: شبہ پول منحیث سهم M2 (به فیصدی)	۱۱
گراف ۵.۲: ذخایر بین المللی حقیقی و هدف تعیین شده سال مالی ۱۳۹۴ (به میلیون دالر امریکایی)	۱۳
گراف ۶.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در مقابل دالر امریکایی طی سال مالی ۱۳۹۴	۱۴
گراف ۷.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در مقابل پوند و یورو سال طی مالی ۱۳۹۴	۱۴
گراف ۸.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در مقابل روپیه هندی و کلدار پاکستانی در سال مالی ۱۳۹۴	۱۴
گراف ۹.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در مقابل ریال ایرانی در سال مالی ۱۳۹۴	۱۴
گراف ۱۰.۲: سهم اوراق سرمایوی حصول نشده طی سال مالی ۱۳۹۴	۱۷
گراف ۱۱.۲: مبلغ تقاضا شده و اعطای شده اوراق سرمایوی ۷ روزه	۱۷
گراف ۱۲.۲: مبلغ تقاضا شده و اعطای شده اوراق سرمایوی ۲۸ روزه	۱۸
گراف ۱۳.۲: مبلغ تقاضا شده و اعطای شده اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه	۱۸
گراف ۱۴.۲: مبلغ تقاضا شده و اعطای شده اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه	۱۸
گراف ۱.۳: تورم شاخص قیم مصرفی عمومی ملی	۲۶
گراف ۲.۳: تورم اصلی (Trimmed Mean)	۲۶
گراف ۳.۳: شاخص قیم مصرفی ملی (ربع به ربع)	۲۸
گراف ۴.۳: نرخ تورم شاخص قیم مصرفی عمومی کابل	۳۰
گراف ۵.۳: شاخص قیم مصرفی کابل (ربع به ربع)	۳۲
گراف ۶.۳: شاخص قیم مصرفی عمومی در پاکستان (سال به سال)	۳۴
گراف ۷.۳: تورم شاخص قیم مصرفی در هندوستان (سال به سال)	۳۴
گراف ۱.۴: بیلانس تادیات، حساب جاری، کالاهای خدمات، عواید و حساب انتقالات جاری (به میلیون دالر امریکایی)	۳۸
گراف ۲.۴: حساب مالی و سرمایه	۳۹
گراف ۳.۴: سرمایه گذاری مستقیم خارجی افغانستان	۳۹
گراف ۴.۴: عملکرد تجاری و بیلانس تجاری	۳۹
گراف ۵.۴: عملکرد و بیلانس تجاری (به میلیون دالر امریکایی)	۴۲
گراف ۶.۴: طرف صادرات (سهم٪) در سال مالی ۱۳۹۴	۴۲
گراف ۷.۴: طرف صادرات (سهم٪) در سال مالی ۱۳۹۳	۴۲
گراف ۸.۴: طرف واردات (سهم٪) در سال مالی ۱۳۹۴	۴۳

گراف ۹.۴: طرف واردات (سهم %) در سال مالی ۱۳۹۴	۴۳
گراف ۱۰.۴: ترکیب صادرات (سهم %) در سال مالی ۱۳۹۳	۴۵
گراف ۱۱.۴: ترکیب صادرات (سهم %) در سال مالی ۱۳۹۴	۴۵
گراف ۱۲.۴: ترکیب واردات (سهم %) در سال مالی ۱۳۹۳	۴۵
گراف ۱۳.۴: ترکیب واردات (سهم %) در سال مالی ۱۳۹۲	۴۶
گراف ۱۴.۴: مقایسه بدھی های خارجی؛ ربع سوم سال مالی ۱۳۹۳	۴۷
گراف ۱۵.۴: ذخایر خالص بین المللی طی سال اخیر (به میلیون دالر امریکایی)	۴۸
گراف ۱.۵: سهم سکتور ها در تولیدات ناخالص داخلی (به %)	۵۱
گراف ۲.۵: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی (به %)	۵۴
گراف ۱.۶: عواید داخلی سال مالی ۱۳۹۴ و سال مالی ۱۳۹۳	۶۰
گراف ۲.۶: ترکیب مجموع عواید سال مالی ۱۳۹۴	۶۰
گراف ۳.۶: مقایسه عواید مالیاتی	۶۰
گراف ۴.۶: ترکیب عواید داخلی: الی سال مالی ۱۳۹۴	۶۱
گراف ۵.۶: منابع تمویل بودجه ملی در سال مالی ۱۳۹۴	۶۱
گراف ۶.۶: مقایسه کمک های دونر ها در سال مالی ۱۳۹۴	۶۱
گراف ۷.۶: ترکیب بودجه ملی سال مالی ۱۳۹۴	۶۲
گراف ۱.۷: سهم سکتور بانکی (مجموع دارایی ها) در نظام بانکی	۶۶
گراف ۲.۷: سهم پورتفولیوی قروض ناخالص نظام بانکی	۶۷
گراف ۳.۷: کیفیت پورتفولیوی قرضه	۶۹
گراف ۴.۷: سهم طلبات بین بانکی در نظام بانکی	۷۰
گراف ۵.۷: افزایش ۱۹.۳۳ میلیارد افغانی یا ۸.۵۳ درصدی قروض	۷۰
گراف ۶.۷: ترکیب امانات اسعاری	۷۱
گراف ۷.۷: امانات بانکی به افغانی	۷۱
گراف ۸.۷: افزایش ۸.۲۹ درصدی یا ۱۸.۱۵ میلیارد افغانی نظام بانکی	۷۲
گراف ۹.۷: تفکیک امانات	۷۲
گراف ۱۰.۷: نافعیت سکتور بانکی	۷۴
گراف ۱۱.۷: برگشت بر دارایی و برگشت بر سرمایه	۷۴
گراف ۱۲.۷: مجموع تکنائی خالص سکتور بانکی	۷۴

جداول

جدول ۱.۲: حجم نقدینگی سال مالی ۱۳۹۴.....	۱۲
جدول ۲.۲: خلاصه لیلام اسعار خارجی طی سال مالی ۱۳۹۴ (به میلیون دالر امریکایی).....	۱۵
جدول ۳.۲: لیلام اوراق سرمایوی با موعد ۷ روزه (به میلیون افغانی).....	۱۹
جدول ۴.۲: لیلام اوراق سرمایوی با موعد ۲۸ روزه (به میلیون افغانی).....	۲۰
جدول ۵.۲: لیلام اوراق سرمایوی با موعد ۱۸۲ روزه (به میلیون افغانی).....	۲۱
جدول ۶.۲: لیلام اوراق سرمایوی با موعد ۳۶۴ روزه (به میلیون افغانی).....	۲۲
جدول ۱.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی ملی (سال به سال).....	۲۷
جدول ۲.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی ملی (ربع به ربع).....	۲۹
جدول ۳.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (سال به سال).....	۳۱
جدول ۴.۳: تفکیک ربوعار تغییرات در شاخص قیم معرفی عمومی کابل.....	۳۳
جدول ۱.۴: بیلانس حساب جاری.....	۳۸
جدول ۲.۴: حساب مالی و سرمایه.....	۳۸
جدول ۳.۴: تفکیک مال التجاره (به میلیون دالر امریکایی).....	۴۰
جدول ۴.۴: طرف تجارت خارجی در سال مالی ۱۳۹۴ (به میلیون دالر امریکایی).....	۴۳
جدول ۵.۴: طرف تجارت خارجی در سال مالی ۱۳۹۳ (به میلیون دالر امریکایی).....	۴۴
جدول ۶.۴: تفکیک بدھی های خارجی برای سال مالی ۱۳۹۳ (به واحد های مشخص شده).....	۴۶
جدول ۷.۴: ذخایر خالص بین المللی ۱۳۹۴ (به میلیون دالر امریکایی).....	۴۸
جدول ۱.۵: تولیدات ناخالص داخلی بر اساس سکتورهای تولیدی(به درصد).....	۵۲
جدول ۲.۵: رشد حقیقی تولیدات ناخالص داخلی بر اساس سکتورهای تولیدی (به فیصدی).....	۵۳
جدول ۳.۵: تولیدات ناخالص داخلی اسمی بر اساس کتگوری مصارف (تغییرات درصدی سال به سال).....	۵۵
جدول ۱.۷: ترکیب دارایی ها و بدھی های نظام بانکی.....	۶۶
جدول ۲.۷: توزیع سکتوری قروض	۶۸
جدول ۳.۷: شاخص های مهم سالم مالی نظام بانکی.....	۷۳
جدول ۴.۷: جدول نافعیت / خساره نظام بانکی.....	۷۴

هیئت رهبری د افغانستان بانک

خلیل صدیق

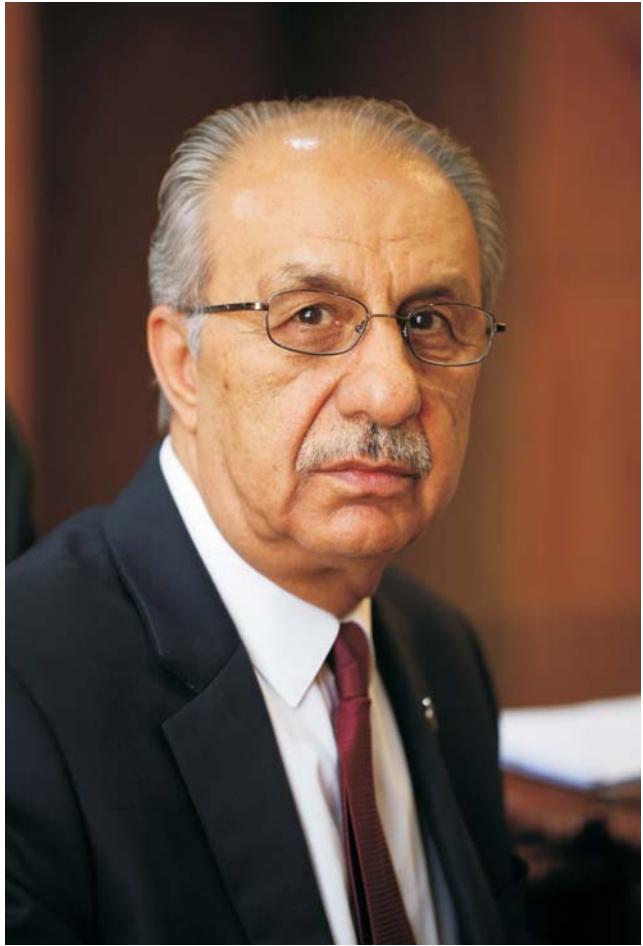
رئيس کل د افغانستان بانک

محمد قسیم رحیمی
معاون دوم د افغانستان بانک

خان افضل هده وال
معاون اول د افغانستان بانک

پیام رئیس کل

پالیسی‌ها/تلاش‌های د افغانستان بانک با تمرکز روی حفظ ثبات قیم داخلی که هدف اصلی د افغانستان بانک را تشکیل میدهد و با توجه به آسیب پذیرترین قشر جامعه با راه اندازی سیاست پولی سالم و مؤثر، عیار گردیده اند.

عملياتي د افغانستان بانک) در سال مالي ۱۳۹۴ به اندازه ۳.۱۶ درصد افزایش يافته و در اخير سال مالي ۱۳۹۴ به ۲۳۲,۳۲۳.۵ ميليون افغاني رسيده است که رشد واقعی آن نظر به هدف تعين شده ۷ درصدی در اخير سال کمتر ثبت شده است. پول در دوران رشد ۲.۶۳ درصدی را پیموده و ارزش آن به ۲۰۲,۱۶۹.۳ ميليون افغاني ثبت شده است.

وضعیت اقتصادي و سیاسي چالش برانگیز در کشور روی سکتور خارجي تأثير منفي بر جا گذاشته است. آمار ارائه شده در زمينه، نشاندهنده افزایش در کسر حساب جاري بوده که رقم آن به ۴,۸۰۹.۹۷ ميليون دالر امریکایي در مقابل ۴,۰۲۰.۲۵ ميليون دالر امریکایي سال گذشته افزایش يافته است. در عین زمان، بیلاتس تأديات در حساب سرمایه طی سال مالي ۱۳۹۴ در مقاييسه با سال مالي ۱۳۹۳ کاهش ۵۱ درصدی داشته که دليل آن عمدتاً کاهش جريانات ورودی سرمایه به داخل کشور عنوان شده است.

تطبيق اقدامات جديد مالياتي و ريفورم سازمانی باعث بلند رفتن عواید داخلی (عوايد مالياتي و غير مالياتي) شده است. جمع آوري مجموع عواید در سال ۲۰۱۵ از هدف تعين شده ۱۱۴.۲ مiliارد افغاني به اندازه ۲۳ درصد افزایش يافته و ارزش آن به ۱۲۳.۴ مiliارد افغاني رسيده است.

سکتور بانکداري افغانستان طی سال مالي ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) به اندازه ۵۲۲ ميليون افغاني فايده خالص داشته، در حالیکه در سال مالي گذشته اين رقم به ۲۰۲ مiliارد افغاني ميرسيد. بانکهاي خصوصي و فروع بانکهاي خارجي طی سال مالي گذشته فايده آور بود، ولی بانکهاي دولتي سال مالي را با خساره به پيان رسانندن. قابل ذكر است که اساس دارايی هاي نظام بانکي طی سال مالي ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) به اندازه ۵.۴۸ درصد يا ۱۳.۹۹ مiliارد افغاني افزایش يافته است.

خلاصه موضوع

اين بولن سالانه اقتصادي و احصائيوي فشرده از وضعیت اقتصادي کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ را احتوا ميکند. در اين بولن آخرين تحولات بخش هاي مختلف اقتصادي سال ۱۳۹۴ توأم با چالش ها فرا راه سکتورهای مختلف اقتصادي طی اين مدت، به بحث گرفته شده است.

اقتصاد کشور در سال مالي ۱۳۹۴ با چالش ها و موانيع بيشارمي رو برو بوده است که از جمله ميتوان از مهاجرت تعداد كثيري افغانها به خارج از کشور، فرار سرمایه، وضعیت بد امنیتي و مهمتر از همه از بی ثباتي سیاسي و اقتصادي در کشور نام برد. اين چالش ها منتج به رکود اقتصادي شده که رشد تولیدات ناخالص داخلی به منفي ۲.۲ درصد کاهش يافته است. تمام سه سکتور اقتصادي کشور طوريکه پيش بیني شده بود، عملکرد خوبی نداشته اند که در اين قسمت سکتور زراعت بصفت محرك اصلی اقتصاد کشور در مقاييسه با سال مالي ۱۳۹۳ که رشد ۳.۷ درصدی داشت، در سال مالي ۱۳۹۴ رشد منفي ۱۶.۹ درصدی را به ثبت رسانده است. در همین حال، سکتور صنایع و خدمات به ترتیب رشد مثبت ۱ و ۱.۳ درصدی را طی سال مالي گذشته به ثبت رسانده اند. تورم اصلی که براساس روش اوسيط يابي (Trimmed Mean) ۳۰% سنجش گردیده است، طی سال تحت بررسی کاهش را نشان ميدهد. براساس اين سنجش، تورم در سال مالي ۱۳۹۴ در مقاييسه با ۴.۳ درصد سال گذشته، به ۲.۲ درصد (سال به سال) کاهش يافته است.

د افغانستان بانک تمام اهداف مقداری برنامه صندوق بين المللی پول را تحت برنامه ارزیابی عملکرد کارمندان (SMP) مؤفكانه تكميل نموده و اقدامات لازم را در قسمت ارزیابی ساختاري انجام داده است. ذخایر ارزی (هدف

وضعیت اقتصادی جهان

وضعیت اقتصادی جهان

داخلی افزایش یافته و رشد اقتصادی در سال مالی ۱۳۹۴، ۱.۵ درصد تخمین شده است.

در اکثر کشورهای منطقه یورو پیش گویی ها در قبال رشد اقتصادی به افزایش تعديل یافته است، اما یونان یگانه کشور عضو یورو است که برخلاف آنچه توقع میرفت، رشد اقتصادی خوبی نداشته است. رشد اقتصادی جاپان طی ربع اول سال مالی ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) نظر به آنچه که توقع میرفت، بیشتر بوده و به ۰.۶ درصد رسیده است که دلیل آن عدمتاً بلند رفتن سطح سرمایه گذاری گفته شده است. در عین زمان، مصارف کاهش یافته و بیشتر از ۵۰ درصد رشد ربعموار از تغییرات موجودی کالاهای کشور متوقف شده است. رشد بازارهای در حال ظهور و اقتصادهای روبه توسعه در سال ۲۰۱۵ در نتیجه کاهش قیمت کالاهای جریان گند سرمایه به داخل کشور، تحریم ها و تنش ها در یک تعداد کشورهای جهان و همچنان کاهش تدریجی در رشد اقتصادی چین؛ کاهش یافت. این کاهش بالاگذشت تعديل قیم اجناس، شرایط شدید مالی خارجی مخصوصاً در امریکای لاتین و کشورهای صادر کننده نفت، بیلانس مجدد چین و مشکلات ساختاری بیان آمده است. نرخ رشد چین در سال مالی ۱۳۹۴ در مقایسه با رشد ۷.۳ درصدی سال ۲۰۱۴ به اندازه ۶.۸ درصد کاهش داشته است. رشد اقتصادی هندوستان در سال ۲۰۱۵ بدون تغییر باقی مانده و اخیراً با ریفورم پالیسی ها و رشد تدریجی سرمایه گذاری در این کشور توقع میروند که رشد اقتصادی این کشور به ۷.۵ درصد بررسد.

در همین حال شاخص قیم مصرفی اقتصادهای توسعه یافته طی سال مالی ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) به اندازه ۰.۳ درصد کاهش یافته

رشد اقتصاد جهان طی سال ۲۰۱۵ میلادی توسعه معتدل داشته، ولی کشورهای بزرگ منطقه عملکرد اقتصادی خوبی نداشته اند. رشد اقتصادی جهان در سال مالی ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) به اندازه ۳.۱ درصد تخمین شده بود که نظر به تخمین ۳.۴ درصدی سال ۲۰۱۴ کمتر میباشد. نرخ رشد اقتصادی کشورهای توسعه یافته در جریان سال ۲۰۱۵ افزایش یافته در حالیکه رشد اقتصادهای در حال ظهور و روبه توسعه نسبتاً کمتر بوده که اساساً عملکرد ضعیف بازار اقتصادهای بزرگ و در حال ظهور و همچنان کشورهای صادر کننده نفت را انعکاس میدهد. با اینحال، در صورتیکه کاهش رشد اقتصادی چین بالای اقتصاد کشورهای توسعه یافته اثراگذار نباشد، توقع میروند که رشد اقتصادی جهان طی سال مالی ۲۰۱۶ (۱۳۹۵) با بهبود متوازن اقتصادهای توسعه یافته و دورنمای رشد چشمگیر بازارهای در حال ظهور و اقتصادهای روبه توسعه، رشد ۳.۶ درصدی را تجربه نماید. نرخ رشد اقتصادی کشورهای توسعه یافته طی سال مالی ۱۳۹۴ به اندازه ۲ درصد ثبت شده و چنین توقع میروند که در سال ۲۰۱۶ این رقم به ۲.۲ درصد افزایش یابد. همچنان، نرخ رشد اقتصادهای در حال ظهور در سال ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) ۴ درصد تخمین شده بود که نظر به سال گذشته (۲۰۱۴) ۰.۰۰۶ درصد کمتر بوده و توقع میروند که این رشد در سال ۲۰۱۶ به ۴.۵ درصد افزایش یابد. نرخ رشد اقتصادی ایالات متحده امریکا در سال ۲۰۱۵ ۲.۶ درصد تخمین شده و توقع میروند که در سال ۲۰۱۶ میلادی به ۲.۸ درصد افزایش یابد.

بهبود در اقتصاد کشورهای حوزه یورو به نسبت بهبود گلی در تقاضای داخلی و افزایش تورم در مسیر رشد قرار دارد. بهبود اقتصادی در کشورهای حوزه یورو مناسب بوده، تقاضای

ضعيف صادرات نسبت به واردات رو به خامت گذاشت. نرخ رشد واردات کشورهای توسعه یافته از ۳.۴ درصد سال مالي ۱۳۹۳ (۲۰۱۴) در سال مالي ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) به ۴ درصد افزایش یافته است. در عین حال، نرخ رشد واردات در بازارهای درحال ظهور و اقتصادهای در حال توسعه طی سال ۲۰۱۵ در مقایسه با ۳.۶ درصد سال مالي گذشته، به ۱.۳ درصد کاهش یافت. اين درحالیست که صادرات اقتصادهای توسعه یافته طی سال مالي گذشته رشد ۳.۱ درصدی داشته درحالیکه بازارهای درحال ظهور و اقتصادهای در حال توسعه هر کدام رشد ۳.۹ درصدی و ۴.۸ درصدی را طی سال مالي ۱۳۹۴ به ثبت رسانیده اند.

است، درحالیکه اين رقم در سال ۲۰۱۴ به ۱.۴ درصد ميرسيد. در مقاييسه با اقتصادهای توسعه یافته، قيم مصرفی در بازارهای درحال ظهور و اقتصادهای در حال توسعه طی سال مالي ۱۳۹۴ رشد تقریبی ۶.۵ درصدی داشته که اين رقم در سال مالي گذشته ۵.۱ درصد به ثبت رسیده بود. با اينحال، توقع ميرود که قيم در حال کاهش نفت و سایر اجناس باعث کاهش ۰.۰۵ درصدی در قيم مصرفی عمومی شده و در سال مالي ۱۳۹۵ (۲۰۱۶) قيم مصرفی دوباره به ۵.۱ درصد رسيد. رشد تجارت جهانی در سال ۲۰۱۵ نظر به ۳.۳ درصد سال گذشته به ۳.۲ درصد کاهش یافته است. طی سال مالي ۱۳۹۴ (۲۰۱۵)، بیلانس تجاری کشورهای پيشرفته به دليل رشد

تغییرات بازار پول و سرمایه

تغییرات بازار پول و سرمایه

د افغانستان بانک در سال مالي ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) مبلغ ۲,۷۹۷.۳ ميليون دالر امريکائي را بمنظور کنترول سياليت بازار و کاهش نوسانات غير ضروري در نرخ مبادله افغانی در مقابل سایر ارزها ليام نموده است.

مبلغ حصول نشده اوراق سرمایوي به ۳۲.۶۷۸ ميليارد افغانی می رسد، اين در حالیست که پول افغانی در برابر دالر امريکائي در سال تحت بررسی به اندازه ۱۷.۱۶۶ درصد ارزش خود را از دست داده است.

۱- برنامه پولي

در چارچوب کاري سياست پولي (MPF)، ذخایر پولي هدف عملياتي (معيار عملکردن) در زمان تحت بررسی يا سال مالي ۱۳۹۴ را تشکيل داده، درحالیکه پول در دوران منحيت هدف ضمني طرح گردیده است. مبلغ دقیق پایه پولي (RM) برای دست یافتن به هدف اولیه د افغانستان بانک که همانا ثبات قيم داخلی می باشد، د افغانستان بانک از آن منحيت تئوري مقداری پول استفاده می نماید. بدین سبب، سقف تعیین شده رشد پایه پولي و پول در دوران براساس رشد اقتصادي و نرخ تورم قبل توقع در جريان سال تحت بررسی استوار میباشد. رشد سقف پایه پولي و پول در دوران طی سال مالي ۱۳۹۴ به اندازه ۱۱ درصد تعیین شده بود، درحالیکه نرخ رشد در جريان سال تحت بررسی به دليل کاهش سطح فعالیت هاي اقتصادي و کاهش تقاضا برای پول افغانی به ۷ درصد کاهش یافت. نرخ رشد پایه پولي حقيقي در اخير سال به اندازه ۳.۱۶ درصد و نرخ رشد حقيقي پول در دوران ۲۶۳ درصد ثبت شده اند که اندکي نسبت به هدف تعیین شده بلندتر می باشد. رشد پائين پایه پولي حقيقي و پول در دوران حقيقي بیانگر

بخش تغییرات بازار پول و سرمایه اين بولتن، موارد چون برنامه پولي، حجم نقدینگي، نرخ مبادله اسعار، ذخایر خالص بين المللی و عمليات بازار آزاد را به بحث گرفته است.

پایه پولي منحيت هدف عملياتي د افغانستان بانک در سال مالي ۱۳۹۴ (۲۱ دسمبر ۲۰۱۴ الی ۲۰ دسمبر ۲۰۱۵) به اندازه ۳.۱۶ درصد افزایش یافته است که ارزش آن در اخير سال تحت بررسی به ۲۳۲,۳۲۳.۵ ميليون افغانی می رسد. پایه پولي حقيقي کشور در زمان تحت بررسی رشد اندک داشته که در تناسب به ۷ درصد هدف تعیین شده اخير سال کاهش قابل ملاحظه را نشان می دهد.

پول در دوران منحيت هدف ضمني د افغانستان بانک در سال تحت بررسی به اندازه ۲.۶۳ درصد افزایش را نشان می دهد که ارزش آن به ۲۰۲,۱۶۹.۳ ميليون افغانی می رسد.

از سوی ديگر د افغانستان بانک در قسمت هدف تعیين شده ذخایر خالص بين المللی کاهش چشمگيري ۳.۲۶ درصدی را تجربه نموده که ارزش آن به ۲۱۹.۷۶ ميليون دالر امريکائي ميرسد.

پول به مفهوم محدود (M1) رشد سالانه ۱.۵ درصدی سال به سال را به ثبت رسانيد که ارزش آن در اخير سال تحت بررسی به ۳۸۹,۹۱۶ ميليون افغانی می رسد. در عين حال، پول به مفهوم وسیع (M2) عملکردن مشابه را نشان داده است که بیانگر نرخ رشد ۳.۳۰ درصدی سال به سال می باشد و ارزش آن در اخير سال تحت بررسی به ۴۱۴,۸۱۹ ميليون افغانی می رسد.

د افغانستان بانک بمنظور کنترول رشد پایه پولي ابزارهای پولي ليام ارز و فروش اوراق سرمایوي را تحت عمليات بازار آزاد مورد استفاده قرار می دهد.

۲- حجم نقدینگي

بعش پولي آمریت عمومی سیاست پولي د افغانستان بانک حجم نقدینگي يعني پول به مفهوم محدود (M1) و پول به مفهوم وسیع (M2) را با استفاده از میتدولوژی MFS تهیه می کند.

پول به مفهوم محدود (M1) در افغانستان تمام پول های فریکی، سکه ها و اسعار، امانات جاري و سایر دارایی های سیال بانک های تجاری نزد د افغانستان بانک را شامل می شود، در حالیکه در ترکیب پول به مفهوم وسیع (M2) اجزای پول به مفهوم محدود (M1) و یک سلسله دارایی های سیال یا شبه پول قرار می گیرد.

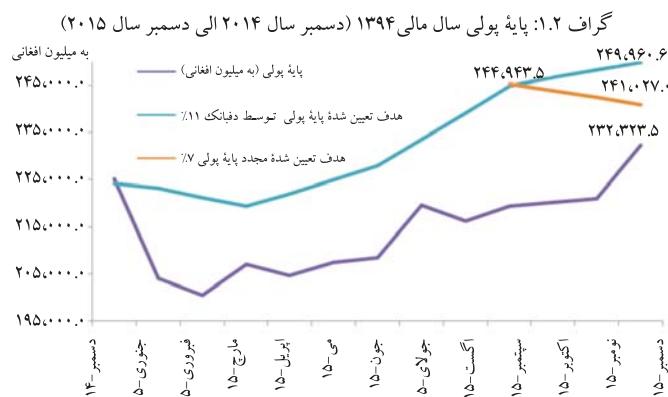
طوریکه در جدول ۱.۲ نشان داده شده است، پول به مفهوم محدود (M1) در سال مالي ۱۳۹۴ رشد ۱.۵ درصدی را نظر به رشد ۹.۵ درصدی سال مالي ۱۳۹۳ به ثبت رسانیده است که تفاوت ۵,۷۶۴ میليون افغاني را نشان ميدهد.

پول خارج از مؤسسات امانت دار یا پول در دوران که یک جزء عمدۀ پول به مفهوم محدود (M1 ۵۰.۳ درصد) می باشد، در سال مالي ۱۳۹۴ (۲۰۱۵)، رشد ۴.۰۸ درصدی داشته است، در حالیکه اين رقم در سال مالي گذشته ۱۶.۴ درصد به ثبت رسیده بود. تفاوت پول در دوران در سال هاي ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ بالغ بر ۷,۶۸۳ میليون افغاني میگردد. امانات جاري که جزء دیگري پول به مفهوم محدود (M1) می باشد، در اخير سال مالي ۱۳۹۴ رشد منفي ۰.۹۸ درصدی را تجربه نموده است، در حالیکه طي سال مالي گذشته رشد پول به مفهوم محدود به ۳.۷ درصد ميرسيد که ۱,۹۱۹ میليون افغاني بيشتر از سال مالي کنونی می باشد.

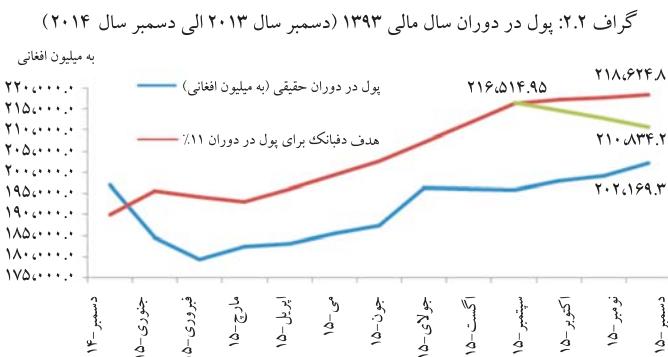
پول به مفهوم وسیع (M2) در سال تحت بررسی به اندازه ۴۱۴,۸۱۹ میليون افغاني افزایش يافته که اين رقم در سال مالي

فعالیت های اقتصادي بطی بوده که عمدتاً به دليل چالش های امنیتي و مهاجرت های در حال افزایش از کشور بمياني آمده است. در ضمن، جمع آوري عواید بيشتر توسيط وزارت ماليه طي سال مالي ۱۳۹۴ نيز در محدود ساختن رشد پایه پولي و پول در دوران نقش بارز را ايفاء نموده است. به همين ترتيب، د افغانستان بانک پاليسي مؤثر سیاست پولي را بمنظور جذب سیاليت اضافي و همچنان جلوگيري از نوسان نرخ مبادله اسمي افغانی در مقابل اسعار طي سال تحت بررسی عملی نموده است.

گراف ۱.۲ و ۲.۲ سقف پایه پولي و پول در دوران را طي سال مالي تحت بررسی بيان ميکند:

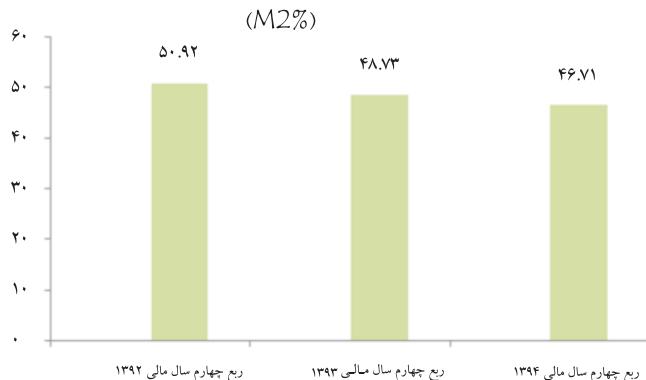
منبع: آمریت عمومی سیاست پولي د افغانستان بانک

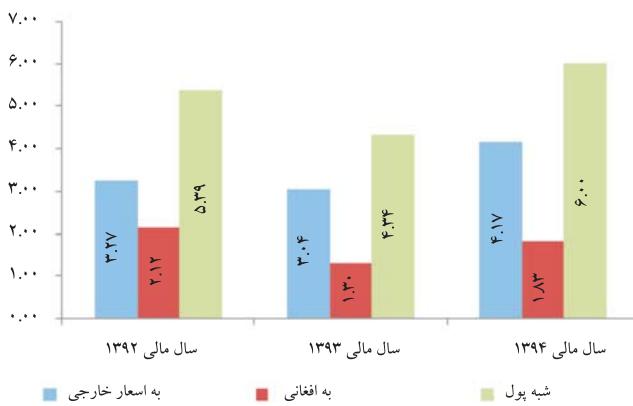
منبع: آمریت عمومی سیاست پولي د افغانستان بانک

به همین ترتیب، سپرده‌های جاری منحیت سهم پول به مفهوم وسیع (M2) در سال تحت بررسی از ۴۸.۷۳ درصد سال گذشته به ۴۶.۷۱ درصد (سال به سال) کاهش یافته است (گاف ۳.۲).

گراف ۳.۲: امانات بانکی منحیث سهم پول به مفهوم وسیع

گراف ۴.۲: شبہ پول منحیث سهم M2 (بے فیصد)

منع: آمر بت عمومی ساست یولی، د افغانستان بانک

گذشته به ۴۰۱،۵۸۳ میلیون افغانی ثبت شده که تفاوت ۱۳،۲۲۷ میلیون افغانی را به نمایش میگذارد و نظر به ۸.۳ درصد سال گذشته بیانگر ۳.۳ درصد افزایش در سال مالی ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) میباشد. ارقام دست داشته بیانگر آن است که پول به مفهوم محدود کمک کننده اصلی در پول به مفهوم وسیع (۹۴ درصد) میباشد.

شبه پول یا امانات میعادی بانک‌های تجاری که جزء دیگر پول به مفهوم وسیع (M2) می‌باشد، در تناسب به زمان مشابه سال مالی گذشته؛ در اخیر سال مالی ۱۳۹۴ به اندازه ۴۲.۸۷ درصد (سال به سال) رشد نموده است. در عین حال، شبه پول تنها ۶ درصد پول به مفهوم وسیع (M2) را در سال تحت بررسی تشکیل داده است. هر چند این سهم نظر به سهم درصدی سال ۲۰۱۴ بیشتر میباشد، اما تأثیر آن بالای پول به مفهوم وسیع ناچیز شمرده می‌شود. تفاوت سال به سال امانات میعادی به افغانی به ارزش ۲،۳۹۷ میلیون افغانی می‌رسد در حالیکه امانات میعادی اسعاری ۵،۰۷۶ میلیون افغانی تفاوت داشته است که نسبت به سال گذشته به اندازه ۴۵.۹۸ درصد و ۴۱.۵۵ درصد بیشتر میباشد. سپرده‌های میعادی به افغانی ۱.۸۳ درصد پول به مفهوم وسیع را تشکیل میدهد، در حالیکه سهم اسعار خارجی طی سال تحت بررسی در این قسمت ۴.۱۷ درصد به ثبت رسیده است.

جدول ۱.۲: حجم نقدینگي سال مالي ۱۳۹۴ (دسمبر ۲۰۱۴ الی دسمبر ۲۰۱۵)

ارقام به ميليون افغاني، مگر اينکه در جدول ذكر شده باشد.

تفاوت	تفيرات سال به سال	ربع چهارم ۲۰۱۵ مبلغ	تفاوت	تفيرات سال به سال	ربع چهارم ۲۰۱۴ مبلغ	ربع چهارم ۲۰۱۳ مبلغ	به ميليون افغاني
45,489	9.34 %	532,494	3,081	0.6 %	487,005	483,924	۱- داري هاي خالص خارجي
48,969	9.51 %	563,699	1,100	0.2 %	514,730	513,630	(الف) داري هاي خارجي
39,967	9.35 %	467,588	5,847	1.4 %	427,621	421,774	ذخير ارزى د افغانستان بانک
0.000	8.43 %	51,513	0.000	-21.4 %	47,509	60,424	طلا
35,962	9.46 %	416,075	18,762	5.2 %	380,112	361,350	ساير داري ها
9,002	10.33 %	96,111	-4,747	-5.2 %	87,109	91,856	ساير داري هاي خارجي
3,480	12.55 %	31,205	-1,981	-6.7 %	27,725	29,706	(ب) بدھي هاي خارجي
-32,130	37.61 %	-117,552	27,821	-24.6 %	-85,422	-113,243	۲- داري هاي خالص داخلی
30,685	-107.02 %	2,013	17,003	-37.2 %	-28,672	-45,675	(الف) کريedit خالص داخلی
28,061	-39.40 %	-43,155	19,923	-21.9 %	-71,216	-91,139	کريedit خالص برای سكتور عامه غير مالي
27,850	-39.17 %	-43,249	19,830	-21.8 %	-71,099	-90,929	کريedit دولت مرکزي
28,306	86.04 %	61,206	-810	-2.4 %	32,899	33,709	کريedit دولت مرکزي
457	0.44 %	104,455	-20,639	-16.6 %	103,999	124,638	بدھي هاي دولت مرکزي
0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	کريedit خالص برای دولت مرکزي و محلی
211	0.000	94,346	94	0.000	-116,324	-210,020	کريedit خالص برای شركت هاي غير مالي عامه
2,703	0.000	46,646,260	-2,870	0.000	43,943,424	46,813,544	کريedit برای سكتور خصوصي
-79	5.62 %	-1,478,30	-50	3.7 %	-1,400	-1,349	کريedit خالص برای سایر شركت ها
50,899	50.79 %	151,120	-10,263	-9.3 %	100,220	110,484	(ب) حسابات سرمایه
-11,915	-27.41 %	31,555	554	1.3 %	43,471	42,916	(ج) سایر اقلام خالص
13,237	3.30 %	414,819	30,899	8.3 %	401,583	370,684	۳- پول به مفهوم وسیع (M2)
5,764	1.50 %	389,916	33,456	9.5 %	384,152	350,696	پول به مفهوم محدود (M1)
7,683	4.08 %	196,134	26,507	16.4 %	188,451	161,944	پول در دوران (اسعار خارج از سیستم سپرده گذاري)
-1,919	-0.98 %	193,782	6,950	3.7 %	195,701	188,751	امانات جاري
7,473	42.87 %	24,904	-2,557	-12.8 %	17,431	19,988	ساير امانات (شه پول)
2,397	45.98 %	7,611	-2,653	-33.7 %	5,214	7,867	امانات به افغانی
5,076	41.55 %	17,293	96	0.8 %	12,217	12,121	امانات به اسعار
0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	اوراق سرمایه به استثنای سهام	

منبع: سروي پولي آمریت عمومی سیاست پولي، د افغانستان بانک

۳. بازار مبادله ارز

۱.۳ نرخ مبادله ارز

هدف اوليه د افغانستان بانک حفظ ثبات قيم داخلی می باشد. در ضمن اين هدف، د افغانستان بانک روی نوسانات مبادله ارز در بازار مبادله اسعار خارجي نيز تمرکز ميکند. بمنظور کسب و حفظ هدف اوليه خویش، د افغانستان بانک با تطبیق سياست های پولی خویش از ابزار پولی بطور مؤثر استفاده میکند.

ارزش پول افغاني در مقابل دالر، يورو و سایر اسعار خارجي در جريان سال مالي ۱۳۹۴ کاهش یافته است که عمدتاً به دليل کسر حساب جاري، افزایش در ارزش دالر اميريکايی به دليل رشد اقتصادي و پاليسى سهل سياست پولی ایالات متحده اميريكا، عوامل داخلی ناشی از اوضاع سياسي ملي و امنيتي عنوان شده است.

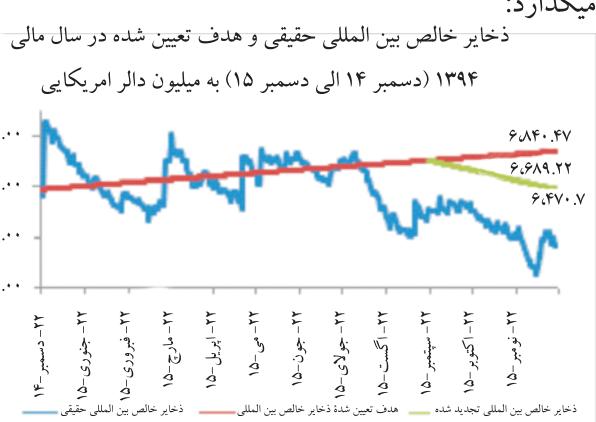
اوسيط نرخ مبادله روزمره افغاني در برابر دالر اميريکايی در سال مالي ۱۳۹۴ در گراف ذيل به وضاحت نشان داده شده است.

به همين ترتيب، ارزش پول افغاني در برابر دالر اميريکايی در اخير سال تحت بررسی کاهش ۱۷.۱۷ درصدی داشته است که يك دالر اميريکايی در برابر ۶۸.۰۷ افغانی طی اين مدت مبادله ميگردد. ضمناً، ارزش پول افغاني در مقابل روپيه هندي و كلدار پاكستانی طی سال مالي تحت بررسی به ترتيب ۹.۵۷ درصد و ۱۰.۵ درصد کاهش یافته است. همچنان، ارزش افغانی در مقابل يورو، پوند انگلیسي و ریال ايراني به ترتيب به اندازه ۳.۶۱ درصد، ۱۱.۸۶ درصد و ۱۲.۰۵ درصد کاهش را تجربه نموده است.

۱.۲ ذخایر خالص بین المللی

ذخایر بین المللی د افغانستان بانک شامل ذخایر طلا، دارايی ها نزد صندوق بین المللی پول، حقوق ویژه برداشت (SDR) و ذخایر اسعاري معتبر مانند دالر اميريکايی، يورو، پوند و سایر اسعار ميباشد. ذخایر خالص بین المللی (NIR) افغانستان که به دالر اميريکايی ارائه گرديده است، از تفاوت دارايی ها و بدھي های ذخایر بین المللی بدست ميآيد.

ذخایر خالص بین المللی طی سال مالي ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) کاهش ۳.۲۸ درصدی يا ۲۱۹.۷۶ ميليون دالر اميريکايی را به ثبت رسانیده، در حاليكه اين ذخایر در سال مالي ۱۳۹۳ (۲۰۱۴) مبلغ ۳۹۴ ميليون دالر اميريکايی افزایش داشته است. سقف ذخایر خالص بین المللی برای سال مالي ۱۳۹۴ مبلغ ۱۵۰ ميليون دالر اميريکايی تعين شده بود که اين رقم بعداً در جريان سال تعديل و ۱.۲۵ ميليون دالر اميريکايی از آن کاسته شد. اين در حاليس است که د افغانستان بانک در اخیر سال تحت بررسی ذخایر حقيقي کمتر از هدف تعين شده را جمعاًوري نموده است که بالغ بر ۷۰.۷ ميليون دالر اميريکايی ميگردد که اين رقم در آغاز سال مالي ۶،۶۹۰.۴۷ ميليون دالر اميريکايی ثبت شده بود. گراف ۵.۲ روند حقيقي ذخایر خالص بین المللی و هدف تعين شده در جريان سال مالي ۱۳۹۴ را به نمایش ميگذارد:

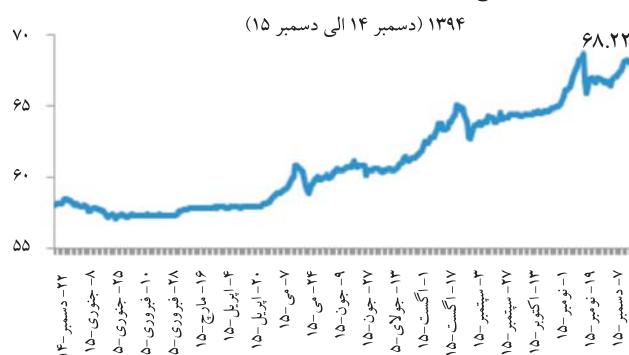
منبع: سروي پولي آمریت عمومی سیاست پولي د افغانستان بانک

۲.۳ لیلام ارز

بمنظور کنترول رشد عرضه پول، د افغانستان بانک با راه اندازی پروسه لیلام اسعار که هفتة دو بار دایر می گردد (اخیراً د افغانستان بانک دالر امریکایی را هفتة سه بار نیز لیلام میکند) و لیلام اوراق سرمايوی منحيث ابزار اولیه پولی که توسط د افغانستان بانک بکار می رود و هفته يکبار صورت می گيرد، پایه پولی خود را حفظ می کند. د افغانستان بانک بمنظور مهار ساختن سیاليت بيش از حد بازار و جلوگيري از نوسانات اضافي در نرخ مبادله افغانی در برابر اسعار مخصوصاً دالر امریکایی لیلام اسعار را افزایش داده است.

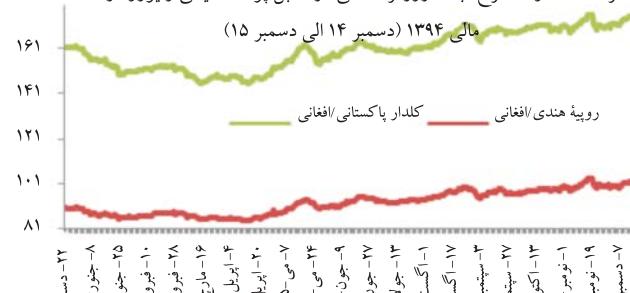
د افغانستان بانک در جريان سال مالي ۱۳۹۴ مجموعاً ۲.۷۹۳ ميليارد دالر امریکایی را لیلام نموده، در حالیکه مجموع تقاضا در اين مدت ۳.۹۲۴ ميليارد دالر امریکایی سنجش شده بود. باید تذکر داد که بطور اوسيط به تعداد ۳۸ داوطلب در هر مزايده اشتراك داشته و از جمله ۳۲ تن برنده اعلام شده که بطور اوسيط به هر داوطلب برنده مبلغ ۲۷.۷ ميليون دالر امریکایي بفروش رسيده است. قابل ياد آوريست که در سال مالي ۱۳۹۳ مجموعاً مبلغ ۳.۳۴۱ ميليارد دالر امریکایي طور مزايده بفروش رسيده، در حالیکه مجموع تقاضا در آن زمان به ۴.۶۹۸ ميليارد دالر امریکایي می رسيد که بطور اوسيط به تعداد ۳۷ داوطلب اشتراك داشته و از جمله ۳۲ تن برنده اعلام شده که بطور اوسيط به هر کدام آنان مبلغ ۳۴.۸۱ ميليون دالر امریکایي بفروش رسيده است.

گراف ۶.۲: اوسيط نرخ مبادله روزمره افغانی در مقابل دالر امریکایي در سال مالي

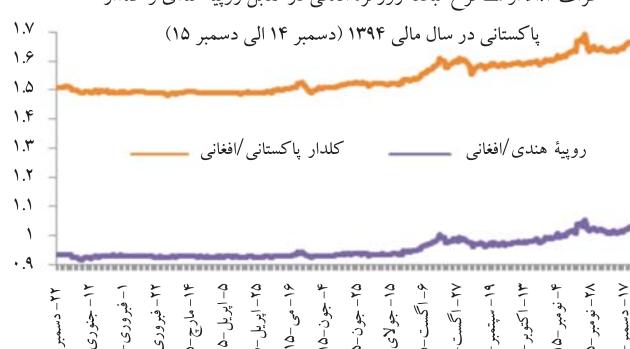
منبع: بخش سروي آمريت عمومي سياست پولی د افغانستان بانک

گراف ۷.۲: اوسيط نرخ مبادله روزمره افغانی در مقابل پوند انگلیسي و يورو در سال

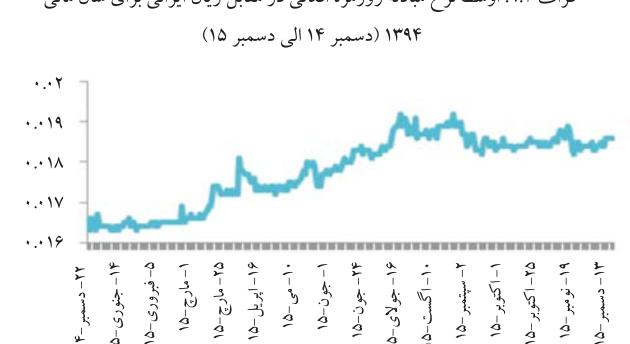
منبع: بخش سروي آمريت عمومي سياست پولی د افغانستان بانک

گراف ۸.۲: اوسيط نرخ مبادله روزمره افغانی در مقابل روپيه هندی و کلدار

منبع: بخش سروي آمريت عمومي سياست پولی د افغانستان بانک

گراف ۹.۲: اوسيط نرخ مبادله روزمره افغانی در مقابل ريال ايراني برای سال مالي

منبع: بخش سروي آمريت عمومي سياست پولی د افغانستان بانک

جدول ۲.۲: خلاصه لیام اسعار خارجي در سال مالي ۱۳۹۴ (به ميليون دالر اميركي)

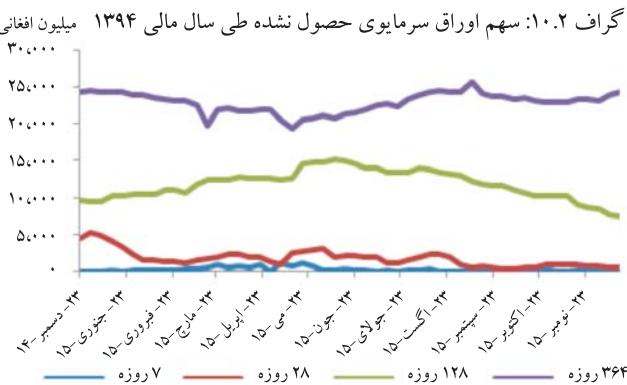
تاریخ لیام	تعداد داوطلبان	باند توين	پائين توين	نرخ مبادله بازار	قيمت کسر شده	مبلغ اعلان شده	مجموع تقاضا
۱۴-۱۳ دسمبر	38.0	58.1	57.9	58.1	58.1	40.0	65.5
۱۴-۱۲ دسمبر	38.0	58.3	58.0	58.3	58.3	40.0	65.6
۱۴-۱۱ دسمبر	37.0	58.3	58.1	58.3	58.3	50.0	63.5
۱۵-۱۰ جنوری	33.0	58.1	57.8	58.1	58.0	50.0	47.8
۱۵-۹ جنوری	35.0	58.0	57.5	58.0	57.9	50.0	61.8
۱۵-۸ جنوری	35.0	58.0	57.8	58.0	58.0	45.0	56.3
۱۵-۷ جنوری	34.0	57.6	57.3	57.6	57.6	40.0	48.2
۱۵-۶ جنوری	38.0	57.8	57.6	57.8	57.8	40.0	47.7
۱۵-۵ جنوری	34.0	57.5	57.4	57.5	57.5	40.0	44.0
۱۵-۴ جنوری	33.0	57.2	56.8	57.2	57.1	40.0	38.4
۱۵-۳ جنوری	33.0	57.3	56.8	57.3	57.2	35.0	41.3
۱۵-۲ جنوری	30.0	57.3	57.0	57.3	57.3	30.0	35.8
۱۵-۱ فبروری	31.0	57.2	57.1	57.2	57.2	30.0	39.2
۱۵-۰ فبروری	36.0	57.4	57.0	57.4	57.4	25.0	39.6
۱۵-۱۵ فبروری	32.0	57.3	57.1	57.3	57.2	30.0	37.3
۱۵-۱۴ فبروری	34.0	57.3	57.1	57.3	57.3	30.0	35.6
۱۵-۱۳ فبروری	36.0	57.4	57.1	57.4	57.4	25.0	37.8
۱۵-۱۲ فبروری	33.0	57.3	57.0	57.3	57.3	25.0	30.3
۱۵-۱۱ فبروری	33.0	57.4	57.3	57.4	57.4	20.0	24.0
۱۵-۱۰ فبروری	38.0	57.3	57.1	57.3	57.2	20.0	21.4
۱۵-۹ فبروری	38.0	57.3	57.1	57.3	57.2	15.0	24.6
۱۵-۸ فبروری	31.0	57.5	57.4	57.5	57.4	10.0	15.5
۱۵-۷ مارچ	34.0	57.7	57.5	57.7	57.7	15.0	25.0
۱۵-۶ مارچ	34.0	57.8	57.4	57.8	57.8	20.0	30.4
۱۵-۵ مارچ	36.0	57.8	57.6	57.8	57.8	25.0	31.0
۱۵-۴ مارچ	34.0	57.8	57.6	57.8	57.8	35.0	42.3
۱۵-۳ مارچ	35.0	57.8	57.5	57.8	57.8	25.0	32.8
۱۵-۲ مارچ	36.0	57.9	57.6	57.9	57.9	25.0	41.1
۱۵-۱ اپريل	30.0	57.8	57.5	57.8	57.8	35.0	45.7
۱۵-۰ اپريل	33.0	57.8	57.6	57.8	57.8	35.0	42.7
۱۵-۱۷ اپريل	33.0	57.9	57.8	57.9	57.9	35.0	38.3
۱۵-۱۶ اپريل	33.0	57.9	57.8	57.9	57.9	35.0	43.5
۱۵-۱۵ اپريل	34.0	57.7	57.7	57.7	57.7	30.0	40.5
۱۵-۱۴ اپريل	36.0	57.9	57.8	57.9	57.9	30.0	41.2
۱۵-۱۳ اپريل	33.0	57.9	57.8	57.9	57.9	30.0	42.1
۱۵-۱۲ اپريل	33.0	58.1	56.5	58.1	58.1	30.0	40.4
۱۵-۱۱ اپريل	35.0	58.5	58.3	58.6	58.6	20.0	32.1
۱۵-۱۰ اپريل	36.0	58.8	58.1	58.8	58.8	25.0	35.8
۱۵-۹ مئي	39.0	59.1	58.0	59.1	59.1	35.0	52.1
۱۵-۸ مئي	38.0	59.6	58.6	59.6	59.6	30.0	46.7
۱۵-۷ مئي	38.0	60.8	59.5	60.9	60.9	30.0	47.9
۱۵-۶ مئي	41.0	60.4	59.8	60.5	60.5	33.0	48.2
۱۵-۵ مئي	39.0	59.5	58.1	59.1	59.1	30.0	43.3
۱۵-۴ مئي	40.0	59.7	59.3	59.8	59.8	25.0	38.8
۱۵-۳ مئي	40.0	59.8	58.8	59.9	59.9	28.0	38.1
۱۵-۲ جون	36.0	60.0	59.6	60.1	60.1	26.0	34.1
۱۵-۱ جون	36.0	60.0	59.6	60.0	60.0	24.0	33.7
۱۵-۰ جون	39.0	60.5	60.2	60.6	60.6	18.0	31.7
۱۶-۱۶ جون	39.0	60.5	60.0	60.6	60.6	18.0	27.7

44.8	32.0	35.0	60.7	60.7	60.4	60.7	36.0	۱۵- جون ۲۲
40.2	26.3	25.0	60.8	60.8	60.7	60.8	37.0	۱۵- جون ۲۷
35.0	20.7	25.0	60.7	60.7	60.1	60.7	36.0	۱۵- جون ۳۰
28.6	19.7	20.0	60.5	60.5	60.2	60.5	35.0	۱۵- جولای ۴
27.9	17.8	20.0	60.5	60.5	60.0	60.6	33.0	۱۵- جولای ۷
25.7	18.1	20.0	60.3	60.4	59.1	60.4	32.0	۱۵- جولای ۱۱
27.2	18.1	18.0	60.6	60.6	60.3	60.6	34.0	۱۵- جولای ۱۴
28.7	18.4	18.0	61.1	61.1	60.5	61.1	36.0	۱۵- جولای ۲۵
42.0	30.1	30.0	61.1	61.1	60.1	61.1	35.0	۱۵- جولای ۲۸
46.8	30.7	30.0	61.3	61.3	61.3	61.4	39.0	۱۵- گشت ۱۱
45.2	29.5	30.0	61.7	61.7	61.0	61.8	40.0	۱۵- گشت ۱۴
38.9	38.9	30.0	62.1	62.5	62.1	62.7	42.0	۱۵- گشت ۱۸
53.9	38.2	30.0	62.6	62.8	62.1	62.8	48.0	۱۵- گشت ۱۱۱
58.2	35.7	35.0	63.0	63.4	62.1	63.3	41.0	۱۵- گشت ۱۱۵
66.4	40.8	40.0	63.1	63.3	62.8	63.3	52.0	۱۵- گشت ۱۱۸
75.9	40.5	40.0	63.4	63.5	63.0	63.5	40.0	۱۵- گشت ۱۲۲
72.4	50.1	40.0	64.3	64.3	63.1	64.4	42.0	۱۵- گشت ۱۲۵
61.8	40.2	40.0	64.7	64.4	63.1	64.9	51.0	۱۵- گشت ۱۲۹
48.8	38.2	40.0	64.1	64.4	63.1	64.4	47.0	۱۵- سپتامبر ۱
57.8	35.7	35.0	63.4	63.4	63.0	63.5	50.0	۱۵- سپتامبر ۷
38.0	26.7	35.0	63.5	63.8	62.0	63.7	34.0	۱۵- سپتامبر ۱۲
46.7	32.4	30.0	63.9	63.9	63.4	63.9	42.0	۱۵- سپتامبر ۱۵
41.5	30.4	30.0	64.1	64.2	63.2	64.2	44.0	۱۵- سپتامبر ۱۹
29.3	20.0	20.0	63.8	63.9	63.1	63.9	34.0	۱۵- سپتامبر ۲۲
34.5	30.6	25.0	64.5	64.5	64.1	64.6	37.0	۱۵- سپتامبر ۲۹
28.8	21.6	25.0	64.1	64.1	63.3	64.2	37.0	۱۵- اکتوبر ۱۳
28.5	20.35	25.0	64.3	64.4	64.1	64.4	30.0	۱۵- اکتوبر ۱۶
29.0	20.8	25.0	64.4	64.4	64.0	64.4	29.0	۱۵- اکتوبر ۱۰
26.0	17.8	20.0	64.4	64.4	64.0	64.4	32.0	۱۵- اکتوبر ۱۳
22.3	16.3	20.0	64.4	64.5	64.1	64.5	27.0	۱۵- اکتوبر ۱۷
23.5	16.5	20.0	64.5	64.5	64.2	64.5	28.0	۱۵- اکتوبر ۱۲۰
22.6	15.5	20.0	64.4	64.5	64.3	64.5	29.0	۱۵- اکتوبر ۱۲۵
29.4	20.2	22.0	64.6	64.6	64.5	64.6	37.0	۱۵- اکتوبر ۱۲۷
31.5	20.8	22.0	64.7	64.7	64.3	64.7	39.0	۱۵- اکتوبر ۱۳۱
36.2	24.7	25.0	65.0	65.0	64.8	65.0	39.0	۱۵- نومبر ۳
30.4	22.0	25.0	65.1	65.2	65.0	65.2	34.0	۱۵- نومبر ۷
43.7	27.9	25.0	66.1	65.4	65.1	66.2	33.0	۱۵- نومبر ۱۰
38.9	27.2	30.0	66.6	66.6	65.7	66.7	42.0	۱۵- نومبر ۱۴
57.5	38.1	40.0	67.6	67.6	66.6	67.7	46.0	۱۵- نومبر ۱۷
47.5	37.2	40.0	68.3	68.3	67.1	68.4	46.0	۱۵- نومبر ۲۱
32.7	30.5	30.0	66.3	66.8	65.0	67.0	30.0	۱۵- نومبر ۲۳
40.4	30.8	30.0	65.6	65.9	62.2	65.8	42.0	۱۵- نومبر ۲۵
42.2	25.5	25.0	67.0	67.0	66.1	67.1	45.0	۱۵- نومبر ۲۸
37.0	26.8	25.0	66.5	66.6	65.0	67.0	46.0	۱۵- نومبر ۳۰
33.3	26.2	25.0	66.8	67.0	66.5	66.9	47.0	۱۵- دسمبر ۲
24.5	23.9	18.0	66.5	66.8	66.1	66.7	36.0	۱۵- دسمبر ۵
24.2	18.1	15.0	66.6	66.7	66.4	66.7	42.0	۱۵- دسمبر ۷
23.4	16.1	16.0	66.3	66.4	66.2	66.4	50.0	۱۵- دسمبر ۹
18.1	11.3	12.0	67.0	67.0	66.8	67.1	51.0	۱۵- دسمبر ۱۲
23.1	14.3	14.0	67.2	67.2	67.1	67.3	55.0	۱۵- دسمبر ۱۴
24.0	16.5	15.0	67.8	67.8	67.1	67.8	57.0	۱۵- دسمبر ۱۶
23.2	16.1	15.0	68.3	68.2	67.3	68.3	56.0	۱۵- دسمبر ۱۹
3924.1	2793.6	2,842						مجموع

مالی ۱۳۹۴ به اندازه ۷.۴۹۶ ميليارد افغاني ثبت شده در حاليکه سهام حصول نشده ۳۶۴ روزه با نوسانات طي سال مالي ۱۳۹۴ به اندازه ۲۴.۴۳ ميليارد افغاني به ثبت رسيده است.

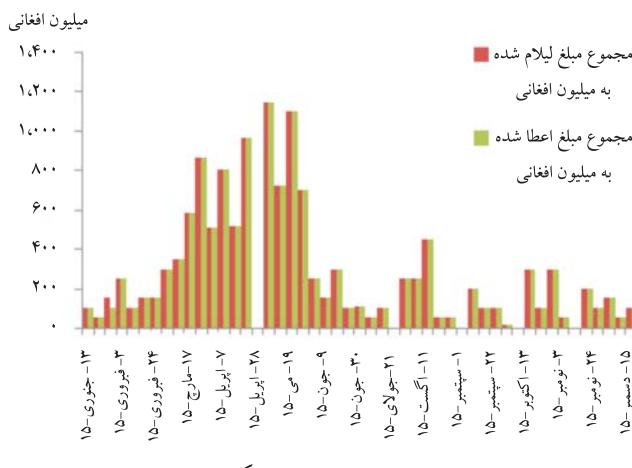
گراف ۱۰.۲ تفکيک مجموع سهام حصول نشده اوراق سرمایوی با تمام موعد سررسید آن در سال مالي ۱۳۹۴ را نشان می دهد.

برعلاوه، اوسط نرخ تکتائمه اوراق سرمایوی ۷ روزه براساس وزن طي سال مالي ۱۳۹۴ به ۱.۸ درصد ثبت شده و اوراق سرمایوی ۲۸ روزه به ۳.۵۴۴ درصد به ثبت رسيده بود، در حاليکه اوراق بهادرار ۱۸۲ و ۳۶۴ روزه به ترتيب ۵.۱۷۲ و ۶.۷۰ درصد به ثبت رسيده است.

منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

گراف ۱۱.۲: مبلغ تقاضا شده و اعطای شده اوراق سرمایوی ۷ روزه

منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

۴. بازار سرمایه و وضعیت نقدینگی

۱.۴ لیلام اوراق سرمایوی

د افغانستان بانک اوراق سرمایوی را بمنظور مدیریت رشد عرضه پول، به عنوان دومین ابزار سیاست پولی استفاده می کند. اوراق سرمایوی بمنظور جذب نقدینگی بیش از حد بانک های تجاری مورد استفاده قرار می گیرد.

این اوراق عبارت از اوراق بهادر کوتاه مدت اسمی افغانی بوده که توسط د افغانستان بانک به مشتریان بازار اولیه و اکثر

بهانک های تجاری طور هفتگه وار نشر می گردد.

د افغانستان بانک در حال حاضر اوراق سرمایوی یک هفتگی، یک ماهه، شش ماهه و یک ساله را صادر می نماید. اوراق بهادر یک هفتگه ای اخیراً بمنظور گسترش استفاده از این ابزار سیاست پولی به بازار معرفی گردیده است.

مجموع سهام حصول نشده اوراق سرمایوی در اخیر سال مالي ۱۳۹۴ به ۳۲.۷ مiliارد افغانی ثبت گردیده که در مقایسه به ۳۷.۸ مiliارد افغانی سال مالي ۱۳۹۳، کاهش ۱۳.۵ درصدی را نشان می دهد. این کاهش در سطح اوراق بهادر نشاندهنده کاهش تقاضای افغانی در سکتور مالي بوده و به افزایش میزان لیلام ارز که منتج به کاهش ذخایر ارزی د افغانستان بانک میگردد، دلالت میکند.

سهام حصول نشده اوراق سرمایوی ۷ روزه که اخیراً توسط د افغانستان بانک در جمع اوراق سرمایوی اضافه شده است، در سال تحت بررسی ۱۰۰ مiliardon افغانی بوده که در ربع اول سال مالي تحقیق افزایش را نشان داده، ولی در ربع دوم سال کاهش را نشان میدهد. مبلغ حصول نشده اوراق سرمایوی ۲۸ روزه مبلغ ۶۵۰ مiliardon افغانی ثبت شده که در ربع اول کاهش ولی در ربع دوم سال مالي ۱۳۹۴ افزایش داشته است. همچنان سهام حصول نشده اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه در اخیر سال

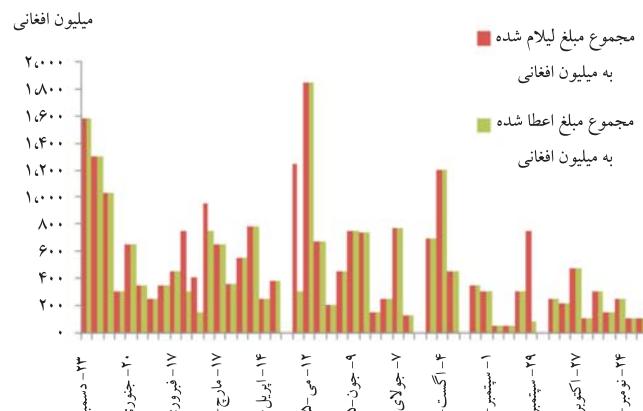
را در د افغانستان بانک منحیث ذخایر اجباری نگهداری کنند که در مقابل یک درصد پائین تر از نرخ کسر شده لیلام اوراق سرمایوی با موعد ۲۸ روزه یا معادل نرخ سهولت سپرده گذاری را به د افغانستان بانک در بدل خدمات می پردازد.

د افغانستان بانک در جریان سال مالی ۱۳۹۴ حدود ۱۹۳.۷۴۵ میلیون افغانی را بصفت تکنانه ذخایر اجباری به نظام بانکی پرداخت نموده، ولی براساس تغییرات اخیر، د افغانستان بانک روند پرداخت تکنانه در مقابل ذخایر الزامی بانک های تجاری را از ۲۸ جون ۲۰۱۵ بدینسو متوقف نموده است.

د افغانستان بانک بمنظور فراهم آوری سهولت های بیشتر به بانک های تجاری جهت مدیریت بهتر نقدینگی و ایجاد فرصت های مناسب برای سرمایه گذاری ذخایر اضافی اوراق سرمایوی آنان در جریان سال ۱۳۸۵ (۲۰۰۶-۰۷) تسهیلات دائمی شبانه را معرفی نموده است. هرچند این روند بمنظور بررسی مؤثریت آن منحیث یک ابزار سیاست پولی که سرانجام باعث طرح بهتر سیاست پولی می شود، طور مؤقت بهالت تعلیق درآمده بود که بعد از بررسی مؤثریت تسهیلات دائمی شبانه بحیث ابزار سیاست پولی د افغانستان بانک دوباره فعال گردیده و طی سال مالی ۱۳۹۴ ۱۰.۱۲۲ میلیون افغانی با بت تکنانه این خدمات جمع آوری گردیده است.

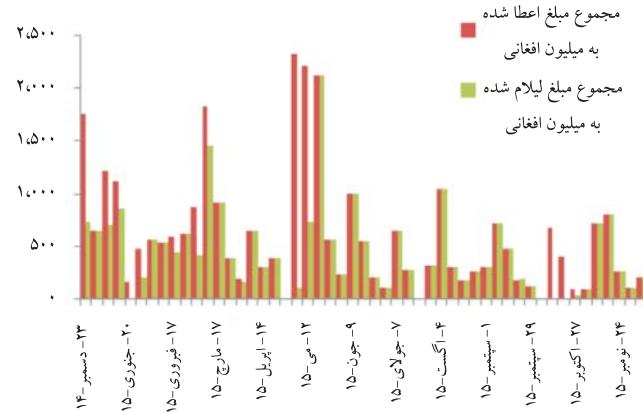
تسهیلات قروض شبانه: در صورتیکه بانک های تجاری در زمینه وضعیت نقدینگی خویش به مشکل مواجه می شوند با استفاده از این سهولت می توانند از د افغانستان بانک بر اساس شبانه قرضه بدست آورند. مبلغی که بالای بانک های تجاری در بدل این امکانات هزینه می گردد ۰.۳۵ درصد بیشتر از آخرین نرخ لیلام اوراق سرمایوی با موعد ۲۸ روزه می باشد. این روند قرضه گیری با اوراق سرمایوی تصفیه ناشه تضمین می گردد. دلیل که در پی نرخ بلند تکنانه نهفته است تشویق بانک های تجاری به روند قرضه دهی بین البانکی می باشد.

گراف ۱۲.۲: مبلغ تقاضا شده و اعطای شده اوراق سرمایوی ۲۸ روزه

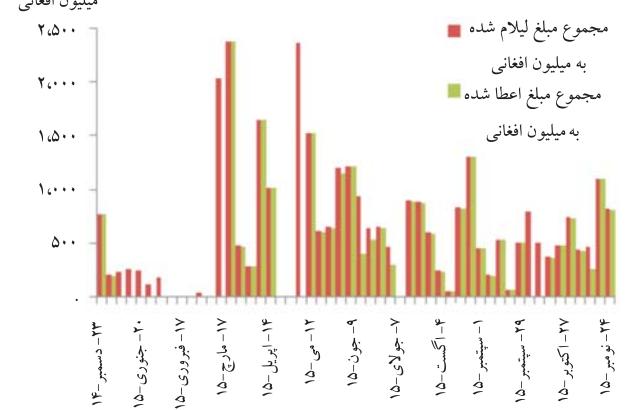
منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

گراف ۱۳.۲: مبلغ تقاضا شده و اعطای شده اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه

منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

گراف ۱۴.۲: مبلغ تقاضا شده و اعطای شده اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه

منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

۲.۴ ذخایر الزامی و اضافی

بانک های تجاری مکلف اند که الی ۸ درصد سپرده های خویش

جدول ۳.۲: لیلام اوراق سرمایوی با موعد ۷ روزه (به میلیون افغانی)

تاریخ لیلام	مبلغ لیلام شده	مبلغ اعطای شده	مجموع مبلغ داوطلبانی	تعداد مجموعی داوطلبان	تعداد داوطلبان برنده	نرخ کسر شده (%)	نرخ کسر پانین داوطلبی (%)	سطح داوطلبی (%)	بلندترین اوست عبار شده (%)
۱۴-دسمبر-۲۳	2000	270		100	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۴-دسمبر-۳۰	1500	50		50	2	1.8	1.85	1.8	1.8
۱۵-جنوری-۱۳	1000	150		100	1	1.8	1.83	1.8	1.8
۱۵-جنوری-۲۰	1000	150		100	2	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-جنوری-۲۷	1000	150		100	3	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-فبروری-۳	1000	250		250	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-فبروری-۱۰	1000	100		100	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-فبروری-۱۷	500	150		150	2	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-فبروری-۲۴	300	150		150	2	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-مارج-۳	300	300		300	2	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-مارج-۱۰	500	350		350	2	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-مارج-۱۷	1000	150		150	4	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-مارج-۲۴	500	870		870	5	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-مارج-۳۱	1500	510		510	3	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-اپریل-۷	1000	810		810	5	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-اپریل-۱۴	1000	520		520	3	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-اپریل-۲۱	1000	970		970	6	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-سی-۵	1000	1150		1150	6	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-سی-۱۲	1500	720		720	4	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-سی-۱۹	1500	1100		1100	5	1.799	1.8	1.8	1.8
۱۵-سی-۲۶	2000	700		700	3	1.798	1.8	1.8	1.8
۱۵-جون-۲	1500	250		250	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-جون-۹	250	150		150	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-جون-۱۶	500	300		300	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-جون-۲۳	750	100		100	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-جون-۳۰	500	108		108	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-جولای-۷	250	50		50	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-جولای-۱۴	500	100		100	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-جولای-۲۸	500	250		250	2	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-اگست-۱۴	500	50		50	2	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-اگست-۱۱	1000	450		450	3	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-اگست-۱۸	500	50		50	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-اگست-۲۵	200	50		50	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-سپتامبر-۱	1000	0		0	0	0	0	0	0
۱۵-سپتامبر-۸	250	200		200	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-سپتامبر-۱۵	200	100		100	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-سپتامبر-۲۲	100	100		100	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-سپتامبر-۲۹	500	15		15	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-اکتوبر-۶	250	50		50	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-اکتوبر-۱۳	100	300		300	2	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-اکتوبر-۲۰	500	100		100	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-اکتوبر-۲۷	250	300		300	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-نوامبر-۳	500	50		50	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-نوامبر-۱۰	500	0		0	0	0	0	0	0
۱۵-نوامبر-۱۷	500	200		200	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-نوامبر-۲۴	500	100		100	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-دسمبر-۱	500	150		150	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-دسمبر-۸	650	50		50	1	1.8	1.8	1.8	1.8
۱۵-دسمبر-۱۵	500	100		100	1	1.8	1.8	1.8	1.8
مجموع									
	13,358	13,678	35,850						

منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

جدول ۴.۲: لیلام اوراق سرمايوی با موعد ۲۸ روزه (به ميليون افغاني)

تاریخ لیلام	مبلغ لیلام شده	مبلغ اعطای شده	مبلغ مجموعی داوطلبان	تعداد داوطلبان	تعداد داوطلبان برندہ	نرخ کسر شدہ (%)	نرخ (%)	نرخ (%)	بالاترین (%)	اوست نرخ عیار شده (%)
۱۴-۱۲-۲۳ دسمبر	2000	1580	1580	7	7	3.558	3.56	3.56	3.56	3.56
۱۴-۱۲-۳۰ دسمبر	2000	1300	1300	5	5	3.556	3.56	3.56	3.56	3.559
۶-جنوری-۱۵	2000	1030	1030	6	2	3.55	3.56	3.56	3.56	3.56
۱۳-جنوری-۱۵	2000	300	300	2	2	3.56	3.56	3.56	3.56	3.56
۲۰-جنوری-۱۵	2000	650	650	2	2	3.56	3.56	3.56	3.56	3.56
۲۷-جنوری-۱۵	1500	350	350	3	3	3.559	3.56	3.56	3.56	3.56
۳-فبروری-۱۵	1500	250	250	2	2	3.559	3.56	3.56	3.56	3.559
۱۰-فبروری-۱۵	1000	350	350	2	2	3.56	3.56	3.56	3.56	3.56
۱۷-فبروری-۱۵	1000	450	450	2	2	3.56	3.56	3.56	3.56	3.56
۲۴-فبروری-۱۵	500	750	750	1	5	3.559	3.56	3.56	3.559	3.559
۳-ماراج-۱۵	500	400	400	1	3	3.559	3.55	3.55	3.55	3.55
۱۰-ماراج-۱۵	1000	950	950	4	5	3.545	3.57	3.55	3.55	3.548
۱۷-ماراج-۱۵	1000	650	650	4	4	3.54	3.55	3.55	3.55	3.549
۲۴-ماراج-۱۵	1000	365	365	4	4	3.55	3.55	3.55	3.55	3.549
۳۱-ماراج-۱۵	1000	550	550	4	4	3.49	3.55	3.55	3.55	3.546
۷-اپریل-۱۵	1500	785	785	6	6	3.546	3.55	3.55	3.55	3.549
۱۴-اپریل-۱۵	1000	250	250	2	2	3.55	3.55	3.55	3.55	3.55
۲۱-اپریل-۱۵	1000	380	380	5	5	3.55	3.55	3.55	3.55	3.55
۵-ماي-۱۵	1500	1250	1250	1	8	3.549	3.55	3.55	3.549	3.549
۱۲-ماي-۱۵	1250	1850	1850	7	7	3.549	3.549	3.549	3.549	3.529
۱۹-ماي-۱۵	1500	675	675	5	5	3.53	3.549	3.549	3.549	3.541
۲۶-ماي-۱۵	1000	200	200	1	1	3.549	3.549	3.549	3.549	3.549
۲-جون-۱۵	1500	450	450	2	2	3.548	3.548	3.548	3.548	3.545
۹-جون-۱۵	2000	750	750	4	4	3.546	3.549	3.549	3.549	3.547
۱۶-جون-۱۵	1500	740	740	6	6	3.549	3.549	3.549	3.549	3.543
۲۳-جون-۱۵	1500	150	150	1	1	3.549	3.549	3.549	3.549	3.549
۳۰-جون-۱۵	500	250	250	2	2	3.542	3.549	3.549	3.549	3.543
۷-جولای-۱۵	1000	770	770	4	4	3.545	3.549	3.549	3.549	3.548
۱۴-جولای-۱۵	1000	120	120	2	2	3.546	3.549	3.549	3.549	3.549
۲۸-جولای-۱۵	1000	700	700	4	4	3.547	3.549	3.549	3.549	3.548
۱۵-اگسٽ-۱۴	1000	1200	1200	5	5	3.549	3.549	3.549	3.549	3.49
۱۱-اگسٽ-۱۵	500	450	450	2	2	3.549	3.549	3.549	3.549	3.538
۱۸-اگسٽ-۱۵	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
۲۵-اگسٽ-۱۵	1000	350	350	3	3	3.548	3.548	3.548	3.548	3.548
۱-سپتامبر-۱۵	1500	300	300	2	2	3.547	3.548	3.548	3.548	3.547
۸-سپتامبر-۱۵	500	50	50	1	1	3.548	3.548	3.548	3.548	3.548
۱۵-سپتامبر-۱۵	500	50	50	1	1	3.547	3.548	3.548	3.548	3.48
۲۲-سپتامبر-۱۵	500	300	300	2	2	3.548	3.548	3.548	3.548	3.546
۲۹-سپتامبر-۱۵	750	75	75	1	1	3.54	3.54	3.54	3.54	3.54
۶-اكتوبر-۱۵	250	0	0	0	0	0	0	0	0	0
۱۳-اكتوبر-۱۵	250	250	250	2	2	3.54	3.54	3.54	3.54	3.54
۲۰-اكتوبر-۱۵	750	210	210	2	2	3.54	3.54	3.54	3.54	3.54
۲۷-اكتوبر-۱۵	500	475	475	4	4	3.53	3.54	3.54	3.54	3.54
۳-نومبر-۱۵	500	100	100	1	1	3.54	3.54	3.54	3.54	3.533
۱۰-نومبر-۱۵	500	300	300	3	3	3.52	3.52	3.52	3.52	3.527
۱۷-نومبر-۱۵	1000	150	150	2	2	3.52	3.52	3.52	3.52	3.534
۲۴-نومبر-۱۵	1250	250	250	2	2	3.53	3.53	3.53	3.53	3.535
۱-دسمبر-۱۵	500	100	100	1	1	3.53	3.53	3.53	3.53	3.535
۸-دسمبر-۱۵	800	100	100	1	1	3.53	3.53	3.53	3.53	3.535
۱۵-دسمبر-۱۵	500	200	200	2	2	3.53	3.53	3.53	3.53	3.535
مجموع	51,550	24,830	22,305							

جدول ۵.۲: لیلام اوراق سرمایوی با موعد ۱۸۲ روزه (به میلیون افغانی)

تاریخ لیلام	مبلغ لیلام شده	مبلغ لیلام شده	مبلغ اعطای شده	مبلغ مجموع داوطلبان شده	تعداد داوطلبان مجموعی	تعداد داوطلبان برنده	نرخ کسر شده (%)	کمترین نرخ (%)	بالاترین نرخ (%)	اوسط نرخ عیار شده (%)
۱۴-دسمبر-۲۳	1500	1500	1747.338	718.338	7	6	5.226	7.1	0.05227	5.227
۱۴-دسمبر-۳۰	1500	1500	635.496	635.496	4	4	5.22	5.227	0.05227	5.227
۱۵-جنوری-۶	1500	1500	1208.456	700	3	3	5.227	5.23	0.05227	5.227
۱۵-جنوری-۱۳	1000	1000	1110	852.705	4	4	5.227	5.228	0.05227	5.227
۱۵-جنوری-۲۰	1000	1000	150	0	2	0	0	5.227	0.05227	5.227
۱۵-جنوری-۲۷	1000	1000	470	200	3	1	5.2	5.227	0.052	5.227
۱۵-فبروری-۳	1000	1000	550	550	3	3	5.16	5.2	0.052	5.185
۱۵-فبروری-۱۰	1500	1500	519.131	519.131	3	3	5.19	5.2	0.052	5.19
۱۵-فبروری-۱۷	1000	1000	587.904	443.952	5	5	5.198	5.21	0.052	5.198
۱۵-فبروری-۲۴	1000	1000	607.64	607.64	4	4	5.19	5.2	0.052	5.2
۱۵-مارچ-۳	1000	1000	862.295	415	3	3	5.18	5.21	0.0519	5.184
۱۵-مارچ-۱۰	1000	1000	1822.295	1442.295	6	8	5.18	5.2	0.0519	5.189
۱۵-مارچ-۱۷	1000	1000	903.382	903.382	5	5	5.18	5.195	0.0518	5.195
۱۵-مارچ-۲۴	1000	1000	385.202	385.202	4	4	5.19	5.195	0.0519	5.19
۱۵-مارچ-۳۱	1000	1000	185	160	3	4	5.194	5.2	0.05195	5.194
۱۵-اپریل-۷	1000	1000	635	635	3	3	5.19	5.195	0.05195	5.195
۱۵-اپریل-۱۴	500	500	300	300	3	3	5.195	5.195	0.0595	5.195
۱۵-اپریل-۲۱	500	500	385	385	3	3	5.195	5.195	0.05195	5.195
۱۵-ماي-۵	500	500	2320	100	1	5	5.18	5.195	0.0518	5.18
۱۵-ماي-۱۲	750	750	2195	720	4	6	5.15	5.18	0.05179	5.174
۱۵-ماي-۱۹	1000	1000	2110	2110	6	6	5.17	5.179	0.05179	5.177
۱۵-ماي-۲۶	1500	1500	550	550	4	4	5.174	5.179	0.05179	5.177
۱۵-جون-۲	1000	1000	225	225	2	2	5.178	5.179	0.05179	5.178
۱۵-جون-۹	500	500	1000	1000	4	4	5.175	5.179	0.05179	5.179
۱۵-جون-۱۶	1500	1500	535	535	4	4	5.178	5.179	0.05179	5.179
۱۵-جون-۲۳	1000	1000	200	200	2	2	5.178	5.179	0.05179	5.179
۱۵-جون-۳۰	1500	1500	100	100	1	1	5.175	5.175	0.05175	5.175
۱۵-جولای-۷	1000	1000	645	645	3	3	5.174	5.175	0.05175	5.175
۱۵-جولای-۱۴	500	500	270	270	2	2	5.174	5.175	0.05175	5.175
۱۵-جولای-۲۱	1000	1000	316.502	316.502	2	2	5.175	5.175	0.05175	5.175
۱۵-اگس-۱۴	1000	1000	1034.245	1034.245	6	6	5.174	5.175	0.05175	5.175
۱۵-اگس-۱۱	1000	1000	305.207	305.207	2	2	5.175	5.175	0.05175	5.175
۱۵-اگس-۱۸	1000	1000	171.813	171.813	1	1	5.175	5.175	0.18	5.18
۱۵-اگس-۲۵	1000	1000	258.333	258.333	2	2	5.175	5.175	0.18	5.18
۱۵-سپت-۱	1000	1000	301.422	301.422	2	2	5.175	5.175	0.18	5.18
۱۵-سپت-۸	1500	1500	704.238	704.238	3	3	5.175	5.175	0.18	5.18
۱۵-سپت-۱۵	1000	1000	470.412	470.412	3	3	5.174	5.175	0.18	5.18
۱۵-سپت-۲۲	500	500	177.727	177.727	3	3	5.174	5.175	0.18	5.18
۱۵-سپت-۲۹	750	750	115.648	115.648	2	2	5.174	5.175	0.18	5.18
۱۵-اكتوبر-۶	1000	1000	0	0	1	1	5.175	0	0	0
۱۵-اكتوبر-۱۳	500	500	662.752	662.752	4	4	5.18	0	0	0
۱۵-اكتوبر-۲۰	500	500	395	395	0	2	5.18	0	0	0
۱۵-اكتوبر-۲۷	500	500	85	85	1	2	5.15	5.175	5.15	5.15
۱۵-نومبر-۳	750	750	80	80	1	1	5.15	5.15	5.15	5.15
۱۵-نومبر-۱۰	750	750	710	710	3	3	5.13	5.15	5.15	5.15
۱۵-نومبر-۱۷	1500	1500	800	800	3	3	5.15	5.15	5.15	5.15
۱۵-نومبر-۲۴	1250	1250	250	250	2	2	5.149	5.15	5.15	5.15
۱۵-دسمبر-۱	1000	1000	100	100	1	1	5.15	5.15	5.15	5.15
۱۵-دسمبر-۸	1500	1500	200	200	1	1	5.15	5.15	5.15	5.15
۱۵-دسمبر-۱۵	1000	1000	250	250	2	2	5.149	5.15	5.15	5.15
مجموع	49,750	30,602	22,588							

منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

جدول ۶.۲: لیلام اوراق سرمایوی با موعد ۳۶۴ روزه (به میلیون افغانی)

تاریخ لیلام	مبلغ لیلام شده	مبلغ لیلام شده	مبلغ اعطای شده	مبلغ مجموعی داوطلبان	تعداد داوطلبان برندہ	نرخ کسر شده	کمترین نرخ (%)	بالاترین نرخ (%)	اوست نرخ عیار شدہ (%)
۱۴-دسمبر-۲۳									
۱۴-دسمبر-۳۰									
۱۵-جنوری-۶									
۱۵-جنوری-۱۳									
۱۵-جنوری-۲۰									
۱۵-جنوری-۲۷									
۱۵-فبروری-۳									
۱۵-فبروری-۱۰									
۱۵-فبروری-۱۵									
۱۵-فبروری-۱۷									
۱۵-فبروری-۲۴									
۱۵-مارج-۳									
۱۵-مارج-۱۰									
۱۵-مارج-۱۷									
۱۵-مارج-۲۴									
۱۵-مارج-۳۱									
۱۵-اپریل-۷									
۱۵-اپریل-۱۴									
۱۵-اپریل-۲۱									
۱۵-ماي-۵									
۱۵-ماي-۱۲									
۱۵-ماي-۱۹									
۱۵-ماي-۲۶									
۱۵-جون-۲									
۱۵-جون-۹									
۱۵-جون-۱۶									
۱۵-جون-۲۳									
۱۵-جون-۳۰									
۱۵-جولاي-۷									
۱۵-جولاي-۱۴									
۱۵-جولاي-۲۸									
۱۵-گست-۱۴									
۱۵-گست-۱۱									
۱۵-گست-۱۸									
۱۵-گست-۲۵									
۱۵-سپتمبر-۱									
۱۵-سپتمبر-۸									
۱۵-سپتمبر-۱۵									
۱۵-سپتمبر-۲۲									
۱۵-سپتمبر-۲۹									
۱۵-اكتوبر-۶									
۱۵-اكتوبر-۱۳									
۱۵-اكتوبر-۲۰									
۱۵-اكتوبر-۲۷									
۱۵-نومبر-۳									
۱۵-نومبر-۱۰									
۱۵-نومبر-۱۷									
۱۵-نومبر-۲۴									
۱۵-دسمبر-۱									
۱۵-دسمبر-۸									
۱۵-دسمبر-۱۵									
مجمع	38,50	32,181	24,432						

منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

رون و دورنمای تورم

روند و دورنمای تورم

نمائیم، طی ربع چهارم سال مالی ۱۳۹۴ تورم عمومی افزایش چشمگیری ۳.۴ درصدی داشت که این رقم در ربع چهارم سال مالی ۱۳۹۳ به ۰.۸ درصد ثبت شده بود.

۱.۳ قيم مصرفی در افغانستان

اقتصاد افغانستان بعد از خروج نیروهای خارجی در سال ۲۰۱۴ دچار بی ثباتی سیاسی و امنیتی شده است که منتج به کاهش قابل ملاحظه رشد اقتصادی در کشور شده است. اين چالش ها طی سال تحت بررسی، ارایه خدمات عامه، سرمایه گذاری خصوصی، مصنونیت فردی و اطمینان تجاری در مقابل خطرات شدید را متأثر ساخته است که در نتیجه مصرف مجموعی بطور چشمگیری کاهش نموده و باعث کاهش در سطح قیمت ها نیز شده است.

تورم عمومی در اخیر ربع چهارم سال مالی ۱۳۹۴ در مقایسه با ۱.۳ درصد ربع چهارم سال قبلی، کاهش ۰.۱ درصدی را به ثبت رسانیده است. کاهش در تورم مواد غذایی طی سال تحت بررسی باعث فشارهای دفلاسیونی روی مجموع شاخص قیم مصرفی شده است، در حالیکه اجزای مواد غیرغذایی در مقایسه با زمان مشابه سال مالی گذشته نرخ بلند تورم را داشته است.

سطح مجموعی قیمت ها طی سال مالی ۱۳۹۴ در کابل برخلاف قیم مصرفی ملی افزایش را نشان میدهد. تورم عمومی در سال مالی ۱۳۹۴ نظر به ۱.۱- درصد افزایش سال مالی ۱۳۹۳، افزایش ۰.۶- درصدی را ثبت نموده است. تورم مواد غذایی در جریان ربع چهارم سال مالی ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) کاهش ولی در کتگوری مواد غیرغذایی افزایش را نشان میدهد که منجر به افزایش نرخ مجموعی تورم شده میتواند.

رشد اقتصادی جهان طی سال مالی ۱۳۹۴ با وجود تقاضای کُلی ضعیف، کاهش در قیم مواد و نوسانات در بازار مالی اقتصاد های بزرگ معتدل بوده است. رشد اقتصادی جهان در اخیر سال مالی ۱۳۹۴ به ۲.۴ درصد تخمین شده بود که نظر به تخمین سال قبل (۲.۸ درصد) کمتر میباشد. بعد از کاهش چشمگیر رشد اقتصادی چین و سایر اقتصاد های در حال گذار و در حال توسعه مانند برازیل و فدراسیون روسیه، توقع میروند که اقتصاد های توسعه یافته با کاهش خطرات دفلاسیونی و تشویق سرمایه گذاری و تقاضای مجموعی در رشد اقتصاد جهانی بیشتر کمک نمایند. اقتصاد های توسعه یافته طی سال مالی ۱۳۹۴ عملکرد خوبی داشته اند، در حالیکه عملکرد اقتصاد کشورهای در حال ظهر ضعیف ارزیابی شده است.

قیم جهانی اجناس در سال مالی ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) کاهش را به ثبت رسانده است. همچنان قیم نفت به دلیل عرضه مداوم بیش از حد، کاهش در رشد اقتصادی چین، افزایش ارزش دالر امریکایی و کاهش در بازار سرمایه تقریباً به اندازه ۴۸ درصد سقوط نمود. کاهش در سطح تقاضای قابل انتظار نیز در کاهش قیم نفت طی سال مالی تحت بررسی کمک نموده است.

به ادامه کاهش قیم نفت، تورم جهانی نیز افت را تجربه نمود. قیم مصرفی طی سال مالی ۱۳۹۴ به اندازه ۲.۶ درصد تخمین شده بود که این رقم از سال ۱۳۸۸ تا اکنون کمترین رقم را به ثبت رسانده است.

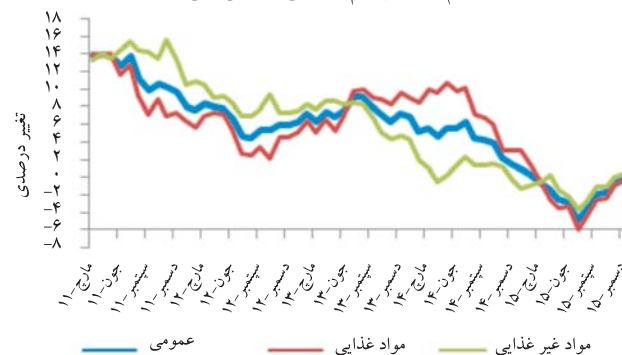
روند درحال کاهش تورم جهانی روی قیمت های داخلی در افغانستان نیز تأثیر گذار بوده است. تورم اصلی کاهش ۰.۱ درصدی را نظر به ۱.۳ درصد (سال به سال) سال مالی گذشته به ثبت رسانیده است. اگر تورم عمومی را طور ربuar محاسبه

به تعقيب کاهش در قيم مواد غذائيي بوجود آمد، در حال يك شاخص فرعى مواد غير غذائيي در مقاييسه با زمان مشابه سال مالي گذشته قيم بلندتر را به ثبت رسانده است.

تورم مواد غذائيي در اخير سال مالي ۱۳۹۴ به اندازه -0.3% درصد کاهش یافت که اين رقم در سال قبلی 2.9% درصد (سال به سال) گزارش شده بود. اوسط قيم نان و جبويات طي سال مالي تحت بررسى کاهش را تجربه نموده که نرخ تورم آن نظر به 8.0% درصد سال مالي قبلی به 0.5% درصد کاهش یافته است. علاوه بر اين، تورم ميوه جات تازه و خشك از 11.5% درصد به 0.5% درصد کاهش یافت که منتج به کاهش تورم در شاخص فرعى مواد غذائيي گردید. با اينحال، اين تأثيرات به نحوی با افزایش در قيم سبزیجات (با نرخ دفلاسيونی 6.3% درصد در مقاييسه با 9.6% درصد سال مالي قبلی) جبران شده است. با اينحال، تغيير در ساير اجزاي فرعى مواد غذائيي سهم چشمگيری در شاخص عمومی نداشته است.

تورم اجزاي فرعى شاخص قيم مصرفی مواد غير غذائيي در مقاييسه با 0.5% درصد سال گذشته مالي طي سال مالي ۱۳۹۴ به اندازه 0.5% درصد افزایش را مي نمایاند که از جمله، بلند ترين نرخ تورم در بخش البسه ميباشد که از 4.2% درصد سال مالي گذشته، در سال مالي تحت بررسى به 8.6% درصد افزایش نموده است. متعاقباً، مسكن، برق، آب و گاز (افزایش 6.6% درصدی در مقاييسه با -9.7% درصدی سال مالي گذشته) در رده هاي بعدی قرار دارند. از سوی ديگر، اوسط قيم ترانسپورت نشان ميدهد که تورم 11.3% درصدی اين سكتور طي سال تحت بررسى بگونه قابل ملاحظه حرکت سريع نزولی را پيموده و حتى به نرخ 3.4% درصدی دفلاسيونی تقرب نموده است. برعلاوه، اوسط قيم اثنائيه و اجناس مسكن نيز از 8.4% درصد تورم به 5.7% درصد کاهش یافته است.

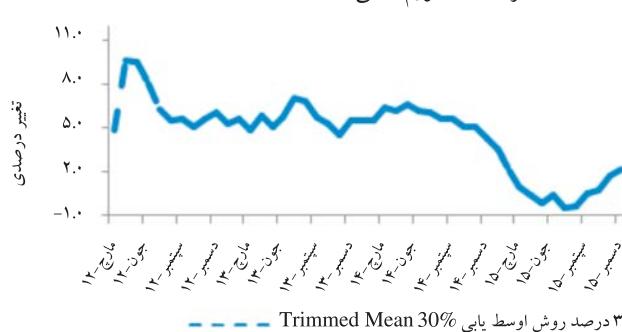
گراف ۱.۳: تورم شاخص قيم مصرفی عمومی ملي

منبع: اداره احصائيه مرکزی / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

تورم اصلی کاهش 3.0% درصدی را نظر به روش اوسط يابي (Trimmed Mean) به ثبت رسانиде است. با استفاده از اين روش محاسبه، تورم طي سال مالي ۱۳۹۴ در مقاييسه با 4.3% درصد سال مالي گذشته به 2.2% درصد (سال به سال) کاهش نموده است.

گراف ۲.۳: تورم اصلی (Trimmed Mean 30%)

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۲.۳ تغييرات شاخص قيم مصرفی عمومی ملي

۱.۲.۳ تغييرات سالانه

نرخ پائين كالاهما طي دو سال پي هم در جهان روی سطح قيم مجموعی اجناس در افغانستان نيز تأثير گذاشته است. تورم عمومی در سال مالي تحت بررسی به اندازه 0.1% درصد (سال به سال) کاهش یافته که اين رقم در زمان مشابه سال مالي گذشته 1.3% درصد ثبت شده بود. اين کاهش در تورم عمومی

جدول ۱.۳: تفکيک شاخص قيم مصرفی عمومي ملي

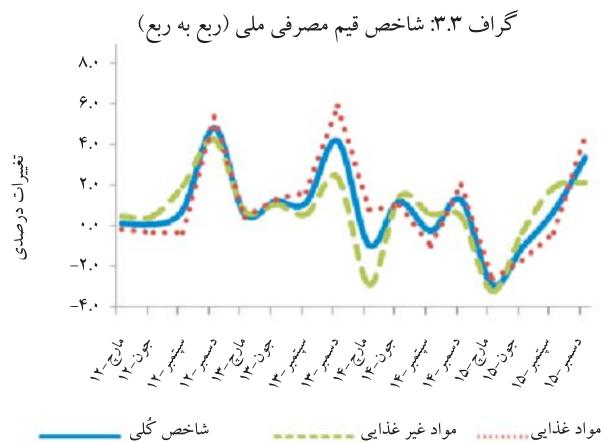
(تغيرات درصدی سال به سال)

مارج = ۲۰۱۱

												وزن	شاخص کلی مواد غذایي و مشروبات			
۱۳۹۴			۱۳۹۳			۱۳۹۲										
ربيع چهارم	ربيع سوم	ربيع دوم	ربيع اول	ربيع چهارم	ربيع سوم	ربيع دوم	ربيع اول	ربيع چهارم	ربيع سوم	ربيع دوم	ربيع اول					
0.1	-1.9	-2.8	-0.7	1.3	4.2	5.6	5.6	7.3	8.0	7.6	6.4	100.0	مواد غذایي و مشروبات			
-0.3	-2.6	-3.3	-0.6	2.9	6.8	9.7	10.0	9.6	9.1	6.9	5.2	52.0				
0.5	-2.3	-3.4	1.9	8.0	11.0	11.4	9.5	9.1	14.6	13.7	12.8	17.7				
0.8	-1.5	-0.2	2.4	3.4	3.7	3.4	2.6	5.0	6.6	5.3	6.0	7.2				
1.3	1.5	1.0	1.4	3.4	2.1	6.1	6.5	5.0	7.8	4.1	4.9	4.8				
-6.6	-6.5	-7.2	-6.2	-1.7	0.9	1.7	1.8	0.3	-0.4	-2.3	-0.5	4.0				
0.5	2.0	7.9	6.6	11.5	9.2	9.9	8.5	4.7	-0.1	-2.0	-3.2	4.8				
-6.3	-12.4	-15.9	-11.7	-9.6	7.1	24.3	30.3	30.7	15.3	6.6	-3.3	7.9				
6.0	0.4	0.5	-1.1	-1.0	-0.2	-1.6	2.5	2.4	2.8	4.7	3.4	2.9				
6.6	0.3	-1.0	1.0	5.9	12.0	9.4	10.5	8.1	5.6	10.2	8.8	0.9				
5.3	4.6	3.1	1.3	2.1	4.0	3.7	7.4	6.6	6.8	8.5	7.6	1.8	مشروبات غير الكولي			
0.5	-1.2	-2.2	-0.8	-0.5	1.4	1.4	1.1	4.9	6.8	8.4	7.7	48.0	مواد غير غذایي			
22.4	25.0	12.8	2.8	6.7	0.6	3.0	8.4	10.9	21.2	19.5	11.5	0.4	تباكو			
8.6	6.6	2.0	2.9	4.2	6.9	8.1	8.3	8.8	8.9	10.3	8.0	7.0	البسه			
-6.6	-7.4	-7.0	-5.1	-9.7	-8.8	-9.1	-8.5	2.1	6.8	11.1	11.8	20.7	خانه سازی			
5.7	3.3	2.1	4.9	8.4	10.3	10.4	8.5	8.7	6.5	6.0	3.9	7.0	اثاثيه و فرنیجر خانه			
9.4	6.9	7.4	7.7	8.5	10.3	9.0	8.8	8.0	11.2	13.0	11.3	3.3	صحت			
-3.4	-7.8	-10.0	-6.9	11.3	19.5	20.1	16.6	5.8	3.6	-1.5	-2.5	4.7	ترانسيورت			
-1.3	-2.2	-3.3	-4.7	-3.4	-2.0	-4.1	-1.5	-2.5	-4.5	-6.4	-6.7	1.1	ارتباطات			
-5.1	-3.7	-2.7	2.0	2.8	4.0	5.0	1.9	1.8	1.8	1.7	7.1	0.7	تعليم و تربيه			
6.3	5.2	3.8	1.2	7.0	7.1	5.4	6.5	2.3	2.6	3.5	3.2	0.1	سرگرمي و فرهنگ			
-0.3	-0.8	4.2	2.2	3.2	4.6	2.4	2.6	1.8	3.7	2.8	2.4	1.0	هوتل ها و رستورانت ها			
9.5	10.6	7.2	7.3	7.6	8.2	10.2	7.6	8.0	6.6	5.2	5.5	1.8	متفرقه			
2.2	0.5	0.5	-0.1	4.3	5.6	6.3	6.4	5.6	5.8	5.8	4.9	{ تورم اصلی (٪) } تورم اصلی (تورم عمومي به استثنای نان خشك و حبوبات، روغنيات، شحميات و تباکو)				
-1.0	-1.2	-1.9	-0.7	-0.8	1.7	3.6	4.3	7.2	7.2	7.4	5.9					

منبع: اداره مرکزی احصائيه / محاسبه کارمندان آمریت عمومي سیاست پولی د افغانستان بانک

میتواند روی شاخص کلی تأثیر گذار باشد. کتگوري مواد غير غذايی نيز روند مشابه روی شاخص کلی را تجربه نموده است. در مقاييسه با ۱.۹ درصد تورم ربع سوم سال مالي ۱۳۹۴، اين رقم در اقلام مواد غير غذايی در ربع اخير سال مالي به ۲.۲ درصد افزایش نمود. بلند ترین افزایش در کتگوري فرعی مواد غير غذايی در بخش مسكن، برق، آب و گاز ثبت شده است که از ۰.۰ درصد ربع قبلی به ۱.۹ درصد طی ربع چهارم سال مالي ۱۳۹۴ رسیده است. متعاقباً، اثنائيه و تجهيزات خانواده ها با ۳.۰ درصد در مقاييسه با ۲.۴ درصد ربع قبلی در رده بعدی قرار دارد. با اين وصف، فشار هاي تورمي اين اجزاي شاخص مصرفی با تورم كمتر در بخش حمل و نقل (۱.۱ درصد از ۴.۹ درصد در ربع قبلی) به نحوی جبران شده است.

منبع: اداره احصائيه مرکزي/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۲.۳ تغييرات ربوعار در شاخص قيم مصرفی ملي

تورم عمومي شاخص قيم مصرفی براساس سنجش ربوعار، از آغاز ربع اول سال مالي ۱۳۹۴ بدپرسو در حال افزایش بوده است. تورم ثبت شده در ربع چهارم سال تحت بررسی به بلندترین سطح يعني ۳.۴ درصد در دو سال گذشته رسیده است، در حالیکه در ربع سوم سال مالي اين رقم ۰.۸ درصد ثبت شده بود. دليل بلند بودن نرخ تورم در ربع چهارم سال مالي ۱۳۹۴ عمدتاً به فرار سرمایه نسبت داده ميشود که در مقاييسه با ربع گذشته سال تحت بررسی، منجر به کاهش ارزش ۶.۶ درصدی پول افغانی در مقابل دالر امریکایی نيز گردیده است. علاوه بر اين، افزایش در قيم مواد غذايی (مخصوصاً آرد) در پاکستان نيز روي افزایش قيمت مواد غذايی در افغانستان تأثير گذار بوده است.

تورم در هر دو قلم عده شاخص قيم مصرفی (مواد غذايی و غير غذايی) طی سال مالي تحت بررسی افزایش يافته ولی قيم اجزاي مواد غذايی در مقاييسه با کتگوري مواد غير غذايی افزایش قابل ملاحظه را تجربه نموده است.

اجزاي مواد غذايی شاخص قيم مصرفی که ۵۲ درصد اين شاخص را تشکيل ميدهد، از نرخ دفلاسيونی ۰.۳ درصدی به ۴.۵ درصد تورم رسیده است که اين افزایش عمدتاً به تورم در قيم ميوه جات تازه، خشك و سبزیجات نسبت داده ميشود.

ميوه جات تازه و خشك نيز بعد از نرخ دفلاسيونی ۷.۱ درصدی در ربع گذشته، طی ربع چهارم سال مالي ۱۳۹۴ نرخ ۱.۵ درصدی را به ثبت رسانیده است. در عين زمان، نرخ تورم سبزیجات در مقاييسه با نرخ تورم ۱۱.۲-درصدی ربع گذشته، طی ربع چهارم سال تحت بررسی تورم ۱۷.۴ درصدی داشته است. در مقابل، اوسيط قيم نان و حبوبات طی مدت تحت بررسی کاهش ۰.۰۰۸ درصدی را به ثبت رسانده اند. اجزاي مواد غذايی متذکره حدود ۱۷ درصد مجموع اقلام مواد غذايی شاخص را تشکيل ميدهد، بناءً يك تغيير اندک نيز

جدول ۲.۳: تفکيک شاخص قيم مصرفی عمومي ملي

درصد تغييرات ربع به ربع

(مارج ۱۰۰ = ۲۰۱۱)

سال مالي ۱۳۹۴				سال مالي ۱۳۹۳				سال مالي ۱۳۹۲			
ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول
0.8	-0.9	-2.9	1.3	-0.2	1.2	-1.0	4.2	1.1	1.2	0.6	
-0.3	-1.7	-2.7	2.0	-1.0	1.0	0.8	5.9	1.7	1.3	0.5	
4.0	-1.3	-5.1	0.4	2.7	4.1	0.6	3.2	3.0	2.4	0.2	
0.8	-1.9	-0.7	0.3	2.1	0.7	0.3	0.6	1.8	0.0	2.6	
1.2	-2.1	-0.1	2.5	0.8	-1.8	1.9	1.2	4.8	-1.4	0.4	
0.6	-1.3	-5.4	-0.5	-0.1	-0.2	-0.9	2.1	0.7	-0.2	-2.3	
-7.1	4.6	1.8	3.1	-1.7	3.4	6.5	0.9	-1.0	2.0	2.7	
-11.2	-7.6	-2.7	9.7	-14.7	-3.0	-0.3	29.9	-1.0	1.7	0.0	
3.3	-1.2	-2.3	0.7	3.3	-2.8	-2.1	1.5	1.9	1.3	-2.3	
1.7	0.7	-1.5	-0.5	0.3	2.7	3.3	5.3	-2.1	3.8	1.0	
3.4	1.1	-0.3	0.3	1.9	-0.6	0.5	2.1	1.6	3.0	-0.2	
1.9	0.0	-3.3	0.5	0.6	1.4	-2.9	2.4	0.6	1.1	0.8	
7.8	12.1	-3.8	7.6	-2.8	2.2	-0.2	1.5	-0.5	7.5	2.1	
4.3	1.1	-0.1	1.3	-0.2	1.9	1.2	3.8	0.9	2.1	1.7	
0.0	-2.2	-5.7	1.1	-0.1	-0.3	-10.3	2.0	-0.4	0.4	0.1	
2.4	1.7	-1.5	0.7	1.1	4.6	1.8	2.5	1.2	2.8	1.9	
2.0	1.8	3.4	-0.4	2.5	2.0	4.2	1.2	1.3	1.8	3.4	
4.9	-0.2	-8.7	-3.5	2.4	3.2	9.1	3.6	2.9	0.2	-1.0	
-0.3	0.1	-1.4	-0.7	-1.3	-1.3	-0.1	0.7	-0.7	-1.4	-1.1	
-1.3	-2.2	1.0	-1.2	-0.2	2.4	1.8	0.0	0.8	-0.6	1.7	
2.9	1.5	-0.2	0.8	1.6	-1.0	5.5	0.9	0.0	0.1	1.3	
-1.6	2.3	0.0	-1.5	3.3	0.4	0.9	-0.1	1.1	0.6	0.2	
3.3	2.6	1.0	3.3	0.1	2.8	1.2	4.0	2.0	0.3	1.6	

منبع: اداره احصائیه مرکزی/آمریت عمومی سیاست پولی، محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

سال مالي افغانستان از سال ۱۳۹۱ (۲۰۱۲) بدینسو تغيير يافته است. سال مالي جدييد در هر سال از ۲۱ دسمبر شروع و ۲۰ دسمبر سال آينده ختم ميگردد. سال مالي جدييد ۱۳۹۱ بعد از اين تغيير نه ماه را در بر ميگيرد.

۶. درصد افزایش يافته است. اين افزایش عمدتاً به دليل افزایش قيم مواد غيرغذائي بميان آمده در حاليکه قيم کتگوري مواد غذائي در مقاييسه با سال قبلی کاهش را نشان ميدهد. تورم در قيم مواد غذائي با وجود کاهش قيم نان و حبوبات، ميوه جات تازه و خشک و همچنان سبزيات طي سال مالي تحت بررسی، از ۱.۸ درصد (سال به سال) به صفر درصد

۳. تغييرات در شاخص قيم مصرفی کابل

۳.۱ تغييرات سالانه

تورم گلی در کابل در جريان سال تحت بررسی افزایش اندک را تجربه نموده، ولی در ساحة منفي باقی مانده است. تورم عمومي شاخص قيم مصرفی در جريان ربع چهارم سال مالي ۱۳۹۴ نظر به ۱.۱ درصد ربع مشابه سال مالي قبلی به اندازه

کاهش قيمت نفت در بازار جهاني از ۱۹.۴ درصد به -۳.۴ درصد کاهش چشمگيري را به ثبت رسانده است.

(Trimmer Mean 30%) روش اوسط يابي ۳۰ درصدی که پر استفاده ترين روش برای سنجش تورم در افغانستان مياشد، نيز افزايش اندك را تجربه نموده و در مقاييسه با درصد ربع مشابه سال مالي قبلی، به ۴.۷ درصد افزايش يافته است. به همين ترتيب، شاخص قيم مصرفی به استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیات، شحمیات و تباکو نظر به -۳.۱ (سال به سال) درصد دوره قبلی به ۱.۴ افزايش يافته است.

گراف ۴.۳: نرخ تورم عمومي شاخص قيم مصرفی کابل

منبع: اداره احصائيه مرکزی/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

تقریب نموده است. قيم نان و حبوبات که بزرگترین بخش مواد غذایي را تشکیل میدهد، از نرخ انفلاسیونی ۳.۰ درصدی به نرخ دفلاسیونی ۷.۰ درصد سقوط نموده است. در عین حال تورم در میوه جات تازه و خشک از ۱۲.۹ درصد دوره قبلی به ۱.۱ درصد و در سبزیجات از ۵.۶ درصد به ۱۱.۵ درصد کاهش نموده اند. سایر اجزای فرعی مواد غير غذایي نرخ تورم بلند تر را تجربه نموده اند که در میان آنها بلند ترين نرخ به گوشت (با ۴.۳ درصد نظر به ۲.۶ درصد دوره قبلی) نسبت داده ميشود. با اينحال، اين ازدياد باعث کدام تغيير چشمگير در سطح شاخص گلی نخواهد شد.

تورم مواد غيرغذایي به دليل قيم بالاي البسه، مسكن، برق، آب و گاز، اثاثيه و تجهيزات منزل از ۳.۱ درصد دوره قبلی به ۰.۹ درصد افزايش يافته که بلند ترين نرخ افزايش در مسكن، برق، آب و گاز (۹.۶ درصد نظر به ۱۳.۴ درصد دوره قبلی) بنظر ميرسد. اين جزء شاخص قيم مصرفی تنها در حدود ۲۱ درصد مجموع شاخص را تشکيل ميدهد به همين دليل هر نوع تغيير در قيم آنها باعث تغيير گلی در تورم خواهد شد. علاوه بر اين، اوسط نرخ تورم البسه از ۱۰.۳ درصد به ۱۳.۸ درصد و اوسط نرخ تورم اثاثيه و تجهيزات منزل نظر به ۱۲.۵ درصد دوره قبلی به ۱۴.۰ درصد افزايش يافته است. اين در حالیست که نرخ تورم حمل و نقل به دليل

جدول ۳.۳: تفکيک شاخص قيم مصرفی عمومي کابل

(تغيرات درصدی سال به سال)

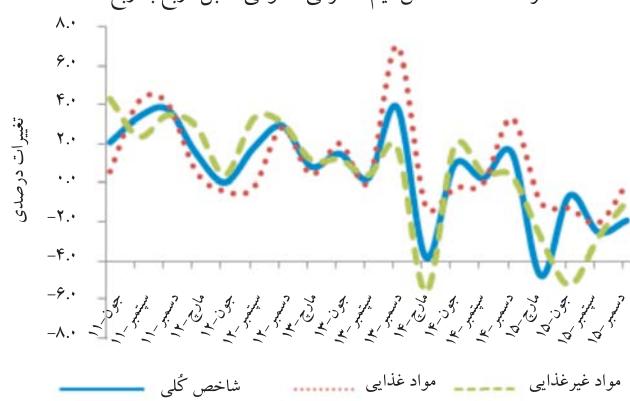
مارج = ۲۰۱۱

		۱۳۹۴				۱۳۹۳				وزن	شاخص کلی
		ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع دوم	ربع سوم	ربع اول	ربع چهارم		
1.2	-0.6	-2.5	-3.6	-2.0	-1.1	1.2	1.2	100.0			مواد غذائي و مشروبات
5.5	0.0	-2.1	-1.3	-1.0	1.8	5.4	5.5	52.0			نان خشک و حبوبات
4.8	-0.7	-3.2	-2.9	-1.9	3.0	6.6	4.8	17.7			گوشت
-1.4	4.3	0.7	1.1	0.5	2.6	3.8	-1.4	7.2			شیر، پنیر و تخم مرغ
9.9	7.1	8.5	6.1	2.7	5.9	8.7	9.9	4.8			روغنیات و شحمیات
8.8	3.1	3.0	8.3	5.1	12.9	7.4	8.8	4.8			میوه تازه و میوه خشک
15.8	-11.5	-12.6	-10.2	-2.3	-5.6	8.9	15.8	7.9			سبزیجات
-6.9	13.9	2.6	1.4	-2.8	-5.1	-3.5	-6.9	2.9			بوره و شیرینی
7.0	19.8	9.3	3.6	1.4	7.2	9.2	7.0	0.9			چاشنی ها
2.1	9.5	5.3	3.0	-0.8	3.2	2.6	2.1	1.8			مشروبات غیر الکولي
-1.7	-0.9	-2.8	-5.2	-2.8	-3.1	-1.6	-1.7	48.0			مواد غیر غذائي
13.3	20.1	22.6	9.1	12.9	15.5	11.5	13.3	0.4			تباكو
11.5	13.8	9.8	0.8	5.6	10.3	11.3	11.5	7.0			البسه
-13.2	-9.6	-10.0	-9.7	-6.4	-13.4	-13.1	-13.2	20.7			خانه سازی
13.4	14.0	8.5	3.9	7.2	12.5	13.2	13.4	7.0			اثاثه و فرنیچر خانه
7.3	0.3	0.2	3.5	4.1	4.1	8.7	7.3	3.3			صحت
33.2	-3.4	-7.4	-15.4	-14.7	19.4	32.1	33.2	4.7			ترانسپورت
-2.2	-0.2	-1.6	-3.6	-5.7	-5.0	-4.0	-2.2	1.1			ارتباطات
2.8	-7.3	-5.8	-3.8	1.6	2.1	1.9	2.8	0.7			تعليم و تربیه
14.6	9.8	6.8	5.6	1.8	18.3	19.1	14.6	0.1			سرگرمی و فرهنگ
2.3	0.0	-0.6	5.5	1.7	3.1	5.2	2.3	1.0			هوتل ها و رستورانت ها
7.9	17.9	17.8	8.3	4.5	5.0	3.8	7.9	1.8			منفرقه
5.7	4.7	1.9	1.2	0.7	4.4	6.2	5.7				تورم اصلی (TM %)
-1.3	-1.4	-1.7	-2.6	-0.5	-3.1	-3.8	-1.3				استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیات و شحمیات و تباکو

منبع: اداره احصائيه مرکزي / آمریت عمومي سياست پولی، محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

قيم مواد غيرغذائي در ربع چهارم سال مالي ۱۳۹۴ در مقاييسه با ۳.۵ درصد ربع قبلی به ۲.۳ درصد کاهش نموده است. اين کاهش در قيم اجزاى مواد غيرغذائي عمدتاً به کاهش نرخ تورم کالا که از ۸.۸ درصد به ۶.۴ درصد، صحت از ۰.۴ درصد به -۲.۰ درصد و حمل و نقل از ۱۱.۴ درصد به ۰.۰ درصد کاهش نموده، نسبت داده ميشود. نرخ تورم مسكن در مقاييسه با مواد غيرغذائي از ۰.۵ درصد به ۱.۰ درصد، اثنائيه و تجهيزات خانه از ۵.۸ درصد به ۶.۴ درصد افزایش نموده اند.

گراف ۵.۳: شاخص قيم مصرفی عمومی کابل (ربع به ربع)

منبع: اداره احصائيه مرکزی/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۳.۳ تغييرات ربوعار در شاخص قيم مصرفی کابل

ميزان نرخ ربوعار شاخص قيم مصرفی کابل به دليل افزایش جشمگير قيم مواد غذائي طی سال مالي ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) روند صعودي را بخود اختياز نموده، در حاليكه قيم اجزاى مواد غير غذائي شاخص قيم مصرفی کاهش نموده است. تورم گلی طی سال مالي تحت بررسی به بلند ترين نرخ آن طی دو سال گذشته رسيده و نرخ ۳.۶ درصدی را نظر به ۱.۶ درصد سال گذشته، به ثبت رسانده است.

تورم مواد غذائي با انعکاس ازدياد به پيمانه وسیع در قيم ميوه جات تازه، خشك و سبزيجات از -۰.۸ درصد ربع قبلی به ۵.۵ درصد افزایش يافته است. نرخ تورم سبزيجات در جريان سال تحت بررسی نظر به ۱۳.۴ درصد ربع قبلی، به ۱۹.۸ درصد افزایش يافت. به همين ترتيب، نرخ تورم ميوه جات تازه و خشك نظر به -۹.۲ درصد ربع قبلی، افزایش ۲.۴ درصدی را ثبت نموده است. برعلاوه، نرخ تورم گوشت نيز از ۳.۹ درصد دوره قبلی به ۴.۹ درصد افزایش يافت. از سوي ديگر، تورم در قيم نان، حبوبات، شير، پنير و تخم با نرخ كمتر ثبت شده است.

جدول ۴.۳: تفکيک ربوعار تغييرات در شاخص قيم مصرفی عمومی کابل

(تغییرات در صدی ربوعار)

(ماج ۲۰۰۱=۱۰۰)

۱۳۹۴				۱۳۹۳				شاخص کلی
ربع اول	ربع سوم	ربع سوم	ربع چهارم	ربع اول	ربع سوم	ربع سوم	ربع چهارم	
3.6	1.6	-0.6	-4.7	1.6	0.3	1.0	-3.8	مواد غذایی و مشروبات
5.5	-0.8	-0.5	-3.9	3.3	0.0	-0.2	-1.2	نان خشک و حبوبات
1.4	4.8	1.0	-7.4	-1.1	5.1	2.0	-2.8	گوشت
4.9	3.9	-1.9	-2.6	1.3	4.4	-2.5	-0.5	شیر، پنیر و تخم مرغ
1.6	4.7	1.7	-1.1	3.0	2.5	-1.5	2.0	روغنیات و شحمیات
1.5	-0.5	3.9	-9.9	-0.6	-0.8	-1.6	-2.6	میوه تازه و میوه خشک
2.4	-9.2	8.3	2.3	2.3	-4.5	5.1	9.9	سبزیجات
19.8	-13.4	-11.7	-3.4	18.2	-11.0	-3.9	-6.6	پوره و شیرینی
11.1	7.3	-1.5	-3.0	0.0	6.0	-5.6	-5.2	چاشنی ها
10.8	7.4	3.2	-2.4	1.1	1.8	0.9	3.1	مشروبات غیر الكولي
5.5	4.6	1.2	-2.0	1.5	2.3	-2.6	2.0	مواد غیر غذایی
2.3	3.5	-0.7	-5.3	0.3	0.5	1.9	-5.6	تباكو
2.8	12.9	3.8	-0.4	5.0	0.5	7.4	1.9	اللسه
6.4	8.8	0.5	-2.2	2.6	-0.1	5.2	2.2	خانه سازی
1.0	0.5	-3.4	-7.0	0.6	-0.1	0.1	-14.0	اثاثیه و فرنیچر خانه
6.4	5.8	4.8	-3.3	1.3	1.3	8.2	1.4	صحت
-2.0	0.4	0.2	1.7	-2.0	3.7	0.8	1.6	ترانسپورت
0.0	11.4	-0.4	-12.9	-4.1	1.7	0.5	21.9	ارتباطات
0.4	0.1	0.1	-0.8	-1.0	-1.9	-2.1	-0.1	تعليم و تربیه
-2.8	-1.9	-3.3	0.5	-1.1	0.1	2.0	1.0	سرگرمی و فرهنگ
3.2	4.8	3.4	-1.9	0.5	3.6	-0.3	14.0	هوتل ها و رستوران ها
-1.3	-3.1	4.6	0.0	-2.0	2.9	0.8	1.5	متفرقه
3.4	6.8	7.0	-0.1	3.3	-1.9	3.2	0.4	

منبع: دفتر مرکزی احصائیه / آمریت عمومی سیاست پول، محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

تحت بررسی روند نزولی داشته است. او سط نرخ تورم ۱۲ ماه گذشته در دسمبر ۲۰۱۵ به پائینترین سطح در ۱۱ سال اخیر یعنی ۴.۵ درصد رسیده است. علاوه براین، تورم اصلی (Trimmed Mean) کاهش ۲.۷ درصدی را تجربه نموده، در حالیکه این رقم در سال مالی ۱۳۹۳، ۵.۲ درصد ثبت شده بود. بانک مرکزی پاکستان با حفظ سطح پائین نرخ تورم در صدد کسب اهداف تعیین شده پالیسی خویش میباشد. فشارهای دفلاسیونی در این کشور، ناشی از قیم پائین نفت و مواد غذایی در سطح جهان عنوان شده است. بدین ترتیب، بانک مرکزی پاکستان در جریان سال تحت بررسی، پالیسی خویش را بمنظور کنترول قیمت ها پنج مرتبه کاهش داده است.

۴.۴ روند تورم در منطقه

در این قسمت بولن، تغیيرات اخیر در نرخ تورم کشورهای جنوب آسیا را مورد بررسی قرار میدهیم. نرخ تورم این کشورها در جریان رباعیم سال مالی ۱۳۹۴ به پائینترین حد آن رسیده است. نرخ تورم در این کشورها به دلیل قیم پائین اجناس و مواد غذایی و همچنان قیم پائین تحت کنترول (در هندوستان و سریلانکا)، بطور چشمگیری کاهش یافته است. در این صورت، منطقه جنوب آسیا از جمله مناطقی با کمترین نرخ تورم در جهان بشمار می آید.

۱.۴.۳ تورم در پاکستان

تورم شاخص قیم مصرفی عمومی در پاکستان طی سال مالی

تورم در افغانستان براساس پيش بياني هاي بانك مرکزي افغانستان طي نيمه اول سال مالي ۱۳۹۵ به اندازه ۲.۵ درصد افزایش تقریبی خواهد داشت. با اینحال، اين رقم پيش بياني شده نيز بر مبنای افزایش تأثیرات توسعه اقتصادي، نرخ مبادله اسعار و قيم مواد غذایي و نفت در سطح يين المللی قابل تغیير خواهد بود.

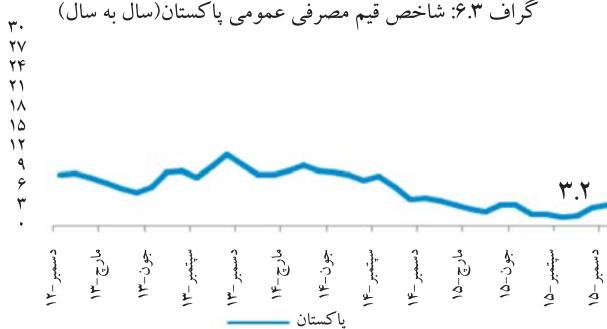
توقع ميروند که رشد اقتصادي کشور طی سال مالي ۱۳۹۵ به دليل ثبت تجارت هاي جديد و عملکرد خوب سکتور زراعت افزایش يابد. در ضمن، مصارف گلی نيز افزایش خواهد يافت که منجر به تورم ييتر خواهد شد.

در عين حال، فشارهای انفلاتيونی به دليل نرخ پائين مبادله اسعار طی سال مالي آينده ممکن افزایش يابد. با درنظرداشت اقتصاد وارداتي افغانستان، کاهش در ارزش افغانی بشکل فراینده اي منتج به افزایش در سطح قيم مصرفی خواهد شد. با اين وصف، چنین توقع ميروند که قيم نفت و مواد غذایي در جهان در حد نورمال باقی خواهد ماند که اين امر باعث کاهش تأثیرات ناشی از نرخ پائين مبادله اسعار روی سطح گلی قيمت ها خواهد شد.

۱.۵.۳ خطرات

با وجود کاهش قيمت ها در سطح جهان توقع ميروند که خطرات تورم در کوتاه مدت در سطح بالا قرار داشته باشد. بخش عمده تورم در ربع چهارم سال مالي ۱۳۹۴ ناشی از نرخ مبادله اسعار ميباشد. چون افغانستان کسر تجاري قابل ملاحظه را تجربه مينماید، بناءً از تأثیرات کاهش نرخ مبادله اسعار در امان نخواهد بود. بدین سبب، اين فكتور يكی از مهمترین محرك های تورم در آينده نزديک محسوب شده است.

گراف ۶.۳: شاخص قيم مصرفی عمومی پاکستان(سال به سال)

چگونگی تغییرات در سکتور خارجی

چگونگي تغييرات در سكتور خارجي

۱.۴ بيلانس تأديات

۱.۱.۴ بيلانس حساب جاري

اطلاعات دسته داشته ييانگر کسر ۴،۸۰۹.۹۷ ميليون دالري در بيلانس حساب جاري مبياشد که ۲۲ درصد توليدات ناخالص داخلی کشور طى سال مالي ۱۳۹۴ را تشکيل داده و بيشتر از کسر حساب جاري ۴،۰۲۰.۲۵ ميليون دالر امريكيابي سال مالي گذشته مبياشد. اين تغييرات عمدتاً به دليل کاهش صادرات کالاها، خدمات، کاهش کمک هاي خارجي به افغانستان و افزایش پرداخت هاي خارجي ناشي از واردات کالا و خدمات طى سال مالي ۱۳۹۴ بميان آمده است.

کسر حساب جاري طى سال مالي تحت بررسى براساس آمار دست داشته افزایش ۲۰ درصدی را نشان ميدهد. کسر تجاري در بخش تجارت کالا در مقايسه با ۵،۸۷۱.۵۳ ميليون دالر امريكيابي سال مالي گذشته، افزایش ۱۰ درصدی داشته و طى سال مالي ۱۳۹۴ به ۶،۴۵۷.۲۲ ميليون دالر امريكيابي رسيده است.

به همين ترتيب، کسر حساب جاري در بخش خدمات طى سال مالي ۱۳۹۴ رشد ۲۰ درصدی داشته و ارزش آن به ۶۷۶.۹۲ ميليون دالر امريكيابي رسيده است، در حالike اين رقم طى سال مالي گذشته به ۵۶۴.۱۰ ميليون دالر امريكيابي ثبت شده بود. اين افزایش در کسر حساب جاري خدمات عمدتاً به دليل افزایش پرداخت هاي خارجي دولت افغانستان در بخش خدمات ترانسپورتى عنوان شده است. دليل ديگري اين افزایش مازاد انتقالات جاري گفته شده است که بطور چشمگيری تحت تأثير کمک هاي خارجي و عواید انفرادي کارگران در خارج قرار گرفته است که طى سال مالي ۱۳۹۴

در اين بخش بولن، تغييرات عمدہ سكتور خارجي اقتصاد کشور طى سال هاي مالي ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ بگونه مقايسوي مورد بحث قرار داده شده است. اطلاعات دست داشته حاکي از آنست که عملکرد سكتور خارجي طى سال مالي تحت بررسى ضعيف بوده است. وضعیت بد امنیتي و بی ثباتی سياسي در کشور باعث شده است تا اعتماد سكتور خصوصی متضرر شده و فعالیت هاي اقتصادي کاهش يابد.

بدین ترتیب، این چالش ها منتج به کسر ۳۵۱۱.۶۰ ميليون دالري بيلانس تأديات در کشور شده است که ۱۶ درصد توليدات ناخالص داخلی (GDP) کشور را تشکيل ميدهد. اين تغييرات عمدتاً به کاهش جريان عواید ناشي از سرمایه گذاري، سطح پائين جريانات سرمایه گذاري خارجي در کشور و وضعیت سياسي غيرقابل پيش بینی در جريان سال مالي ۱۳۹۴ نسبت داده ميشود.

ذخائر ارزی خارجي افغانستان نيز طى سال مالي ۱۳۹۴ به اندازه ۴ درصد کاهش يافته و ارزش آن به ۶،۹۶۵.۸۱ ميليون دالر امريكيابي رسيده است، ولی با آنهم ميتواند مصارف ۱۱ ماه ورادات را تحت پوشش قرار دهد.

مجموع قروض خارجي نيز به اندازه ۵.۳ درصد کاهش يافته و ارزش آن طى سال مالي تحت بررسى به ۲،۱۳۹.۷۷ ميليون دالر امريكيابي رسيده است.

کاهش توليدات در کشور و عملکرد ضعيف سكتور زراعت طى سال مالي ۱۳۹۴ دلایلی اند که منتج به عملکرد ضعيف سكتور خارجي و آسيب پذيری اين سكتور در مقابل تحولات بیرونی شده است.

جريانات خالص ورودي حساب سرمایه طی سال مالي ۱۳۹۴ کاهش یافته و در مقايسه با ۲،۴۲۹.۹۳ ميليون دالر اميريکايى سال مالي گذشته به ۱،۱۸۸.۸۶ ميليون دالر اميريکايى به ثبت رسيده است. اين کاهش عمدتاً به کاهش ۱،۲۱۵.۴۵ ميليون دالري انتقالات خالص دريافت شده توسط دولت، تصدی ها و خانواده ها طی سال مالي ۱۳۹۴ عنوان شده است که اين رقم در سال مالي گذشته ۲،۴۶۳.۲۲ ميليون دالر اميريکايى بود.

به همين ترتيب، حساب مالي بيلанс تادييات طی سال مالي تحت بررسی جريانات خروجي خالص ۱۰۹.۵۰ ميليون دالري را به ثبت رسانده است، در حاليكه اين مبلغ در سال مالي گذشته جريانات ورودي خالص ۱۰،۱۷۸.۵ ميليون دالر اميريکايى گزارش شده بود. تحليل ييشتر موضوع حاکى از آنست که مجموع دارايی هاي خارجي کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ به ۱۵۲.۳۱ ميليون دالر اميريکايى افزایش یافته است، در حاليكه اين رقم در سال مالي گذشته ۲۱.۵۹ ميليون دالر اميريکايى ثبت شده بود.

همچنان، مجموع بدھي هاي مالي کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ به ۲۴.۶۶ ميليون دالر اميريکايى کاهش یافت، در حاليكه اين رقم به دليل کاهش جريانات ورودي مالي ناشی از چالش هاي امنيتي که سرمایه گذاري هاي مستقيم خارجي و پورتفوليوي سرمایه گذاري را تحت تأثير قرار داد، در سال مالي گذشته به ۱۶۲.۷۰ ميليون دالر اميريکايى ميرسيد.

جدول ۲.۴: حساب مالي و سرمایه

سال مالي ۱۳۹۴	سال مالي ۱۳۹۳	سال مالي ۱۳۹۲	
1298.37	1412.08	566.07	حساب مالي و سرمایه
1188.86	2429.93	545.53	حساب سرمایه
1215.45	2463.32	552.90	انتقالات سرمایه
109.50	-1017.85	20.54	حساب مالي
117.33	-876.53	35.61	دارايی هاي ارزى

منبع: اداره احصائيه مرکزي/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

کاهش ۱۱ درصدی داشته و ارزش آن از ۲،۴۱۷.۷۵ ميليون دالر اميريکايى سال مالي گذشته، در سال مالي ۱۳۹۴ به ۲،۱۴۴.۲۱ ميليون دالر اميريکايى رسيده است.

با اينحال، حساب عواید در مقايسه با کسر عواید ۲.۳۷ ميليون دالري سال مالي گذشته، طی سال مالي تحت بررسی مازاد ۱۹۷.۹۶ ميليون دالري داشته است. برای معلومات بيشتر به جدول ۱.۴ مراجعه شود.

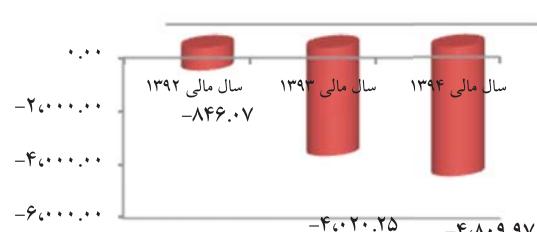
جدول ۱.۴: بيلانس حساب جاري

سال مالي ۱۳۹۴	سال مالي ۱۳۹۳	سال مالي ۱۳۹۲	
-4809.97	-4020.25	-846.07	بيلانس حساب جاري
-6457.22	-5871.53	-1236.78	بيلانس تجارى
579.99	658.29	177.55	الصادرات
-7037.21	-6529.83	-1414.33	واردات
-676.92	-564.10	-76.00	حساب خدمات
179.96	-2.37	7.79	حساب عواید
2144.21	2417.75	458.92	انتقالات جاري

منبع: اداره احصائيه مرکزي/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

گراف ۱.۴: بيلانس تادييات افغانستان، حساب جاري

کالا، خدمات، عواید، انتقالات جاري (به ميليون دالر اميريکايى)

منبع: اداره احصائيه مرکزي/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

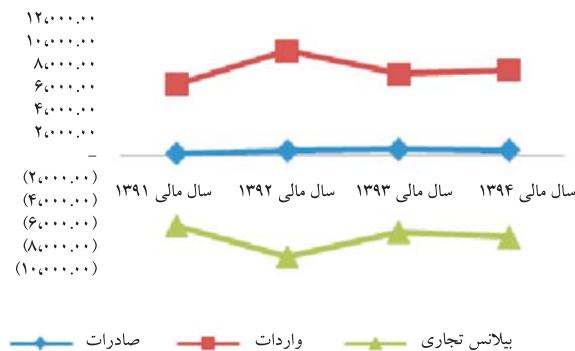
۲.۱.۴ حساب مالي و سرمایه

حساب مالي و سرمایه بيلانس تادييات به دليل جريانات کمتر ورود سرمایه به داخل کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ کاهش ۵۱ درصدی را در مقايسه با سال مالي گذشته به ثبت رسانده است.

٢.٤ مال التجاره

کسر مال التجاره که در سال مالي ۱۳۹۳ حالت انقباضي را اختياز نموده بود، طى سال مالي تحت بررسى برعکس انبساط نموده است. عواید ناشي از صادرات طى سال مالي کونني کاهش ۱۰ درصدی را تجربه نموده و در عين زمان، مخارج وارداتي تقربياً به اندازه پنج درصد افزایش يافته است که منتج به ازدياد هفت درصدی کسر تجاری طى سال مالي ۱۳۹۴ شده است. با اينحال، با افزایش سريع واردات و کاهش در روند صادرات کشور طى سال مالي ۱۳۹۴ کسر تجاری کلی به اندازه ۷،۱۲۳.۳۸ ميليون دالر امريکائي افزایش يافت. با اين وصف، کسر تجاری بحث يك بخش توليدات ناخالص داخلی کشور در مقاييسه با ۳۱ درصد رشد سال گذشته، طى سال مالي ۱۳۹۴ رشد ۳۳ درصدی را به ثبت رسانده است.

گراف ٤.٤: عملکرد تجارى و بیلانس تجارى

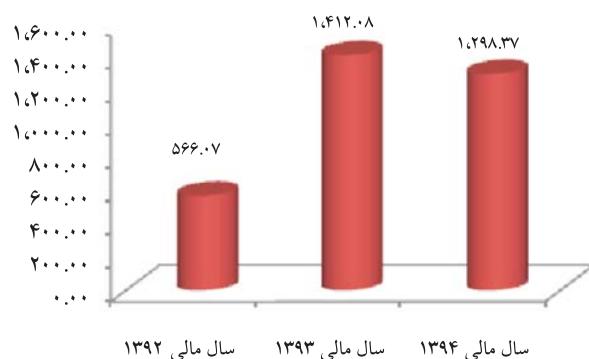

منبع: سكتور خارجي/آمریت عمومی سیاست پولی/د افغانستان بانک

١.٢.٤ صادرات

عواید صادرات کشور طى سال مالي ۱۳۹۴ در مقاييسه با مال التجاره به ۵۵۵.۷۱ ميليون دالر امريکائي کاهش يافته است، در حاليكه اين رقم از مجموع كنگوري هاي عده صادراتي در سال مالي گذشته ۶۲۰.۸۸ ميليون دالر امريکائي ثبت شده بود. آمار تجارى نشان ميدهد که در جريان سال مالي ۱۳۹۴

گراف ٢.٤: حساب مالي و سرمایه

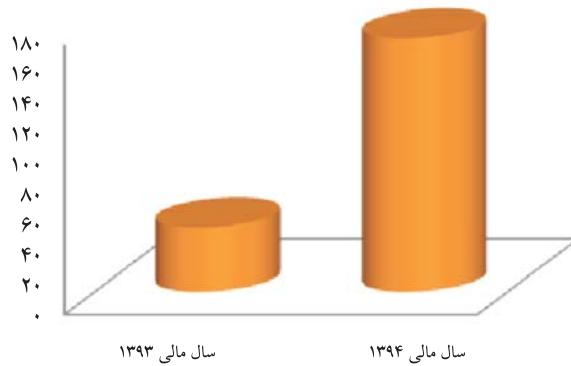

منبع: اداره احصائيه مرکزي/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

٤.٣.١ سرمایه گذاري مستقيم خارجي (FDI)

مجموع سرمایه گذاري مستقيم خارجي افغانستان طى سال مالي ۱۳۹۴ بالع بر ۱۶۹.۱۵ ميليون دالر امريکائي ميگردد، اين در حاليس است که اين رقم در سال گذشته ۴۲.۹۸ ميليون دالر امريکائي ثبت شده بود. با اينحال، ورود سرمایه گذاري در بخش پورتفوليواز ۱۴۸.۶۷ ميليون دالر امريکائي در سال مالي ۱۳۹۵، طى سال مالي ۱۳۹۵ به ۸۱.۵۱ ميليون دالر امريکائي کاهش يافته است.

گراف ٣.٤: سرمایه گذاري مستقيم خارجي افغانستان (به ميليون دالر امريکائي)

منبع: سكتور خارجي/آمریت عمومی سیاست پولی/د افغانستان بانک

داله امكانيه افزايش را فته است.

۲.۲.۴ واردات

مصارف واردات کشور طی سال مالی ۱۳۹۴ به ۷,۶۷۹.۰۹ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است، در حالیکه این رقم در سال مالی گذشته ۷,۲۹۴.۶۳ میلیون دالر امریکایی ثبت شده بود. بخش اعظم واردات را واردات تیل، روغنیات و کالاهای سرمایوی تشکیل میدهد. واردات تیل و روغنیات تقریباً ۲۲ درصد مجموع واردات گزارش شده را تشکیل داده و ارزش آن به ۱۳۹۴,۶۸۸.۵۸ میلیون دالر امریکایی میرسد که طی سال مالی ۱۳۹۴ نظر به سال مالی گذشته ۴۶ درصد افزایش را نشان میدهد. در عین حال، مصارف واردات کالاهای سرمایوی که ۴۶.۴ درصد مجموع واردات سال مالی ۱۳۹۴ را تشکیل میدهد، رشد ۲۲ درصدی را تجربه نموده و ارزش آن به ۳,۵۶۶.۰۷ میلیون دالر امریکایی میرسد که این رقم در سال مالی قبلی ۲,۹۲۹.۶۴ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود.

صادرات چرم و پشم، مواد غذایی و نباتات طبی روند نزولی را پیموده در حالیکه صادرات فرش و قالین روند سعودی را تجربه نموده اند.

عواید ناشی از صادرات چرم و پشم در سال مالی تحت بررسی کاهش ۴۲ درصدی داشته و ارزش آن به ۲۸.۴۷ میلیون دالر امریکایی رسیده است که این رقم طی سال مالی قلی، ۴۹.۳۵ میلیون دالر امریکایی ثبت شده بود.

عواید صادرات مواد غذایی مانند میوه جات تازه و خشک و همچنان نباتات طبی به ترتیب ۲۳ درصد و ۲ درصد کاهش را نشان میدهد. به همین ترتیب، مجموع عواید اقلام مواد غذایی و نباتات طبی در سال مالی ۱۳۹۴ به ترتیب از ۲۷۲.۱۳ میلیون دالر امریکایی و ۲۱۲.۳۶ میلیون دالر امریکایی به ۲۱۰.۱۷ میلیون دالر و ۲۰۸.۷۶ میلیون دالر امریکایی کاهش نموده است.

این در حالیست که عواید صادرات قالین و فرش ۲۴ درصد افزایش یافته و در مقایسه با ۸۷.۰ میلیون دالر امریکایی سال مالی گذشته، طی سال مالی تحت بررسی به ۱۰۸.۳۱ میلیون

جدول ٣.٤: تفکیک مال التجاره (به میلیون دالر امریکایی)

مجموع ۱۳۹۲		٪ سهم		مجموع ۱۳۹۱		٪ سهم		مجموع ۱۳۹۰		
٪ سهم	مجموع ۱۳۹۳	٪ سهم	مجموع ۱۳۹۳	٪ سهم	مجموع ۱۳۹۲	٪ سهم	مجموع ۱۳۹۱	٪ سهم	مجموع ۱۳۹۰	
100%	7,679.09	100%	7,294.63	100%	9,339.60	100%	6,419.67	100%	6,388.37	واردات
9.2%	709.19	11.8%	863.19	13.6%	1272.14	15.1%	969.88	9.6%	614.77	تولیدات صنعتی
22.0%	1688.58	15.8%	1155.94	23.2%	2167.37	16.9%	1,083.65	34.2%	2,184.59	روغبات و مواد نفی
22.3%	1715.25	32.2%	2345.86	20.8%	1942.85	19.6%	1,255.48	13.4%	857.38	کالاهای مصرفی
46.4%	3566.07	40.2%	2929.64	42.4%	3,957	48.5%	3,110.66	42.8%	2,731.63	کالاهای سرمایوی و سایر اجتناس
100%	555.71	100%	620.88	100%	499.81	100.0%	261.63	100%	375.03	صادرات
19.5%	108.31	14.0%	87.04	17.1%	85.5	3.2%	8.43	12%	46.60	فروش و قالین
37.8%	210.17	43.8%	272.13	35.2%	175.92	39.8%	104.23	36%	133.39	اقلام مواد غذایی
5.1%	28.47	7.9%	49.35	11.9%	59.54	10.3%	26.82	7%	28.07	چرم و پشم
37.6%	208.76	34.2%	212.36	35.8%	178.86	46.7%	122.15	45%	166.97	نباتات طبی و سایر نباتات
	-7,123.38		-6,673.75		-8,839.79		-6,158.04		-6,013.34	بیلانس تجاری
										بیلانس تجاری بر اساس فیصدی تولیدات ناخالص داخلی
	-33%		-31%		-43%		-31%		-33%	

منبع: اداره احصائيه مرکزی و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

صادرات قالين و فرش برايساس مقاييسه سالانه طي سال مالي ۱۳۹۴ رشد ۴۴ درصدی را به ثبت رسانده است. در عین حال، صادرات چرم، پشم و اقلام مواد غذایي مانند ميوه جات تازه و خشک به پاکستان به ترتيب ۲۲ درصد و ۲۰ درصد کاهش را نشان ميدهد.

هندوستان دومين کشور طرف صادرات افغانستان بشمار ميآيد. سهم صادرات افغانستان به اين کشور طي سال مالي ۱۳۹۴ نظر به ۲۵ درصد سال مالي گذشته، رشد تقربي ۳۰ درصدی را به ثبت رسانده است.

صادرات نباتات طبی به هندوستان طي سال مالي ۱۳۹۴، ۷۱ درصد افزایش يافته، ولی صادرات در ساير کتگوريها مانند پشم، چرم، قالين، فرش و اقلام مواد غذایي به ترتيب ۸۲ درصد، ۲۵ درصد و ۱۹ درصد کاهش را به ثبت رسانده اند. صادرات افغانستان به هندوستان طي سال مالي ۱۳۹۴ تقربياً به اندازه ۱۰ درصد افزایش يافته که ارزش آن به ۱۶۹ ميليون دالر اميريکائي ميرسد، در حاليكه اين رقم در سال مالي قبلی ۱۵۳ ميليون دالر اميريکائي گزارش شده بود.

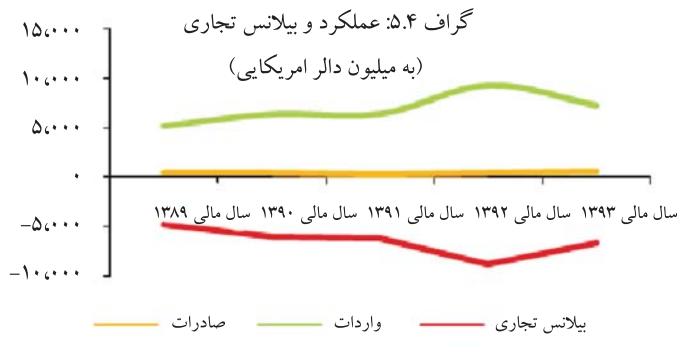
سومين طرف صادرات افغانستان طي سال مالي تحت بررسی را کشورهای مستقل مشترك المنافع تشکيل ميدهد. سهم صادرات کشور به کشورهای متذکره در مقاييسه با رشد ۵ درصدی سال مالي گذشته، طي سال مالي ۱۳۹۴ تقربياً ۸ درصد افزایش يافته است.

صادرات افغانستان به کشورهای مستقل مشترك المنافع طي سال مالي ۱۳۹۴ رشد ۴۶ درصدی را به ثبت رسانده که ارزش آن به ۴۴.۱۳ ميليون دالر اميريکائي ميرسد، در حاليكه اين رقم در سال قبل ۳۰.۲۲ ميليون دالر اميريکائي گزارش شده بود. اقلام عمده صادراتي افغانستان به اين کشورها ميوه جات تازه ميپايشد که ۵ درصد مجموع صادرات را طي سال مالي تحت بررسی تشکيل ميدهد.

در مقابل، مصارف واردات کالاهای مصرفي که تشکيل دهنده ۲۲.۳ درصد مجموع واردات کشور ميپايشد، طي سال مالي ۱۳۹۴ کاهش ۲۷ درصدی داشته و ارزش آن به ۱،۷۱۵.۲۵ ميليون دالر اميريکائي رسيده است، در حاليكه اين رقم طي سال مالي قبلی ۲۳۴۵.۸۶ ميليون دالر اميريکائي گزارش شده بود.

مصارف واردات تولیدات صنعتی که ۹.۲ درصد مجموع واردات را تشکيل ميدهد، از ۸۶۳.۱۹ ميليون دالر اميريکائي سال گذشته، طي سال مالي تحت بررسی به ۷۰۹.۱۹ ميليون دالر اميريکائي رسيده است که بيانگر ۱۸ درصد کاهش می باشد.

جدول ۳.۴ جزئيات تفکيک آمار مال التجاره بين سالهای ۱۱ الى ۲۰۱۵ را نشان ميدهد.

۳.۴ طرف تجاري

طرف های عمده صادراتي افغانستان طي سال مالي تحت بررسی پاکستان، ايران، هندوستان، چين و کشورهای مستقل مشترك المنافع ميپايشند.

براساس آمار تجارت اموال، پاکستان در ميان کشورهای طرف صادرات افغانستان جايگاه نخست را بخود اختصاص داده است. سهم مجموع صادرات افغانستان به پاکستان طي سال مالي ۱۳۹۴ به ۴۰.۱۹ درصد افزایش يافته، در حاليكه سال قبل اين رقم ۳۴.۲۴ درصد گزارش شده بود که بدین ترتيب، عواید صادرات افغانستان به پاکستان نظر به سال مالي قبلی ۵ درصد افزایش را نشان ميدهد.

از های کشور متذکره بالغ بر ۱,۵۸۱ میلیون دالر امریکایی میگردد که ۲۰.۵۹ درصد مجموع واردات سال مالی تحت بررسی را تشکیل میدهد که نظر به ۱,۷۳۹.۲۰ میلیون دالر که ۲۳.۶۴ درصد سهم واردات را تشکیل میدهد، در سال قبلی ۹ درصد کاهش را نشان میدهد. اقلام عمده وارداتی کشورهای مستقل مشترک المنافع را پترول با ۵۰ درصد سهم، کالاهای مصرفی ۲۰ درصد و مواد صنعتی مانند محصولات فلزی و کود کیمیاوی با ۱۰ درصد سهم مجموع واردات از این کشورها را طی سال مالی تحت بررسی تشکیل میدهد.

سومین طرف واردات کشور طی سال مالی تحت بررسی پاکستان میباشد. سهم واردات کشور از پاکستان طی سال مالی ۱۳۹۴ در مقایسه با سال قبلی تقریباً یکسان بوده، ولی از نظر ارزش، مجموع واردات از کشور پاکستان به ۱,۳۹۱.۹۹ میلیون دالر امریکایی رسیده است، در حالیکه این رقم در سال مالی قبلی ۱,۳۶۰.۸۹ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود که در سال مالی تحت بررسی افزایش ۲ درصدی را نشان میدهد. کالاهای مصرفی، تولیدات صنعتی، کالاهای سرمایوی و پترول از جمله اقلام عمده وارداتی از پاکستان بحساب میآیند.

چین در جایگاه چهارم طرف واردات افغانستان طی سال مالی ۱۳۹۴ قرار دارد. مجموع واردات افغانستان از این کشور در سال مالی تحت بررسی ۱۴.۲۱ درصد افزایش یافته که ارزش آن به ۱,۰۹۰.۹۲ میلیون دالر امریکایی میرسد، در حالیکه طی سال گذشته این رقم ۸۲۴.۱۳ میلیون دالر امریکایی یا ۱۱.۳۰ درصد گزارش شده بود که بدین ترتیب، واردات کشور در سال تحت بررسی از چین ۳۲ درصد افزایش را می نمایاند. اقلام عمده واردات از کشور چین کالاهای سرمایوی (پرזהجات اضافی) و کالاهای مصرفی میباشند که هر کدام به ترتیب ۶۶ درصد و ۳۲ درصد مجموع واردات کشور را تشکیل میدهد.

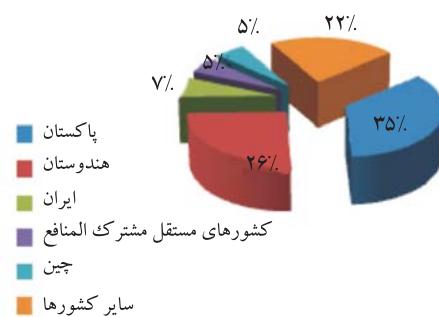
کشورهای چین، ایالات متحده امریکا و هندوستان به ترتیب

گراف ۶.۴: طرف صادرات (سهم %) در سال مالی ۱۳۹۴

منبع: اداره احصائیه مرکزی و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

گراف ۷.۴: طرف صادرات سهم (%) در سال مالی ۱۳۹۳

منبع: اداره احصائیه مرکزی و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

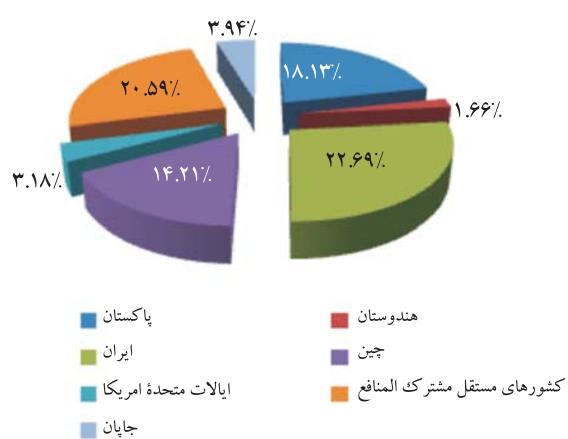
ایران طی سال مالی ۱۳۹۴ بزرگترین طرف واردات برای افغانستان بوده است.

سهم واردات کشور از ایران طی سال مالی تحت بررسی ۲۲.۶۹ درصد افزایش یافته، در حالیکه در سال قبل، واردات افغانستان رشد ۱۹.۵۲ درصدی را به ثبت رسانده است.

ارزش مجموعی واردات کشور از ایران طی سال مالی ۱۳۹۴ به ۱,۷۴۲.۱۸ میلیون دالر امریکایی رسیده است، در حالیکه این رقم در سال مالی گذشته ۱,۴۲۴.۲۱ میلیون دالر امریکایی گزارش شده و بدین ترتیب، افزایش ۲۲ درصدی در سال تحت بررسی را به همراه دارد. محصولات عمده وارداتی از ایران طی سال مالی ۱۳۹۴ را پترول و تولیدات صنعتی تشکیل میدهند که هر کدام به ترتیب ۱۸ و ۴۱ درصد مجموع واردات کشور را ساخته است.

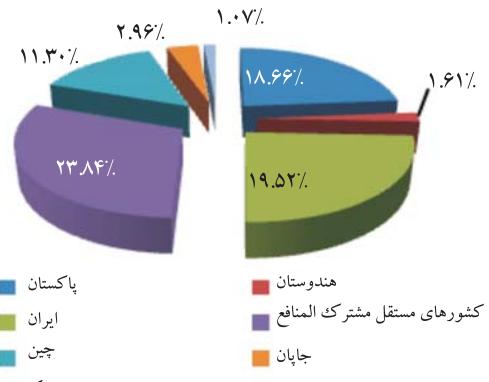
کشورهای مستقل مشترک المنافع طی سال مالی ۱۳۹۴ دومین طرف وارداتی برای افغانستان میباشند. مجموع واردات کشور

گراف ۸.۴: طرف واردات (سهم٪) در سال مالي ۱۳۹۴

منبع: اداره احصائيه مرکزی و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

گراف ۹.۴: طرف واردات (سهم٪) در سال مالي ۱۳۹۳

منبع: اداره احصائيه مرکزی و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

در جايگاه پنجم، ششم و هفتم طرف واردات افغانستان قرار دارند که واردات از اين کشورها ۳.۹۴ درصد، ۳.۱۸ درصد و ۱.۶۶ درصد مجموع واردات کشور را تشکيل ميدهد. با اينحال، مجموع واردات از جاپان افزایش ۴۰ درصدی داشته و ارزش آن به ۳۰۲.۲۷ ميليون دالر امريکائي رسيده است، در حاليكه ارقام سال قبل نشاندهنده ۲۱۶.۲۷ ميليون دالر امريکائي واردات از اين کشور ميباشد که بيشترین سهم واردات را كالاهای سرمایوي تشکيل ميداد. به همين ترتيب، مجموع واردات افغانستان از ایالات متحده امریکا طی سال مالي ۱۳۹۴ افزایش ۲۱۳ درصدی داشته و ارزش آن در مقایسه با ۷۸.۱۳ ميليون دالر امريکائي سال مالي قبلی، به ۲۴۴.۵۴ ميليون دالر امريکائي رسيده است که عمدتاً به افزایش واردات کالاهای سرمایوي و ادویه جات طی سال مالي ۱۳۹۴ نسبت داده ميشود. اقلام وارداتی عمدہ از کشورهای جاپان و ایالات متحده شامل پرזה جات اضافی، ماشین آلات و موثر ميباشد. در عين حال، واردات از هندوستان رشد ۸ درصدی را به ثبت رسانده و ارزش آن به ۱۲۷.۲۵ ميليون دالر امريکائي رسيده است، در حاليكه اين رقم طی سال مالي قبلی ۱۱۷.۳۲ ميليون دالر امريکائي ثبت شده بود. اقلام عمده واردات از کشور هندوستان را کالاهای سرمایوي، شکر و منسوجات تشکيل ميدهد.

جدول ۴.۴: طرف تجارت خارجي: سال مالي ۱۳۹۴ (به ميليون دالر امريکائي)

نام کشور	صادرات	% سهم	واردات	% سهم	بیلанс تجاري
پاکستان	223.36	40.19%	1391.99	18.13%	-1168.63
هندوستان	169.08	30.43%	127.25	1.66%	41.83
ایران	29.57	5.32%	1742.18	22.69%	-1712.61
آلمان	6.87	1.24%	33.09	0.43%	-26.22
چین	11.66	2.10%	1,090.92	14.21%	-1079.26
انگلستان		0.00%	5.41	0.07%	-5.41
عربستان سعودي	0.25	0.04%		0.00%	0.25
ایالات متحده امریکا	44.13	0.00%	244.54	3.18%	-244.54
کشورهای مستقل مشترک المنافع		7.94%	1581.00	20.59%	-1536.87
جاپان		0.00%	302.27	3.94%	-302.27
سایر کشورها	70.79	12.74%	1160.47	15.11%	-1089.68
مجموع	555.71	100%	7,679.12	100%	(7,123.41)

منبع: اداره احصائيه مرکزی و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۵.۴: طرف تجارت خارجي: سال مالي ۱۳۹۳ (به ملييون دالر امريكي)

بیلانس تجاري	% سهم	وارادات	% سهم	صادرات	
-1148.28	18.66%	1360.89	34.24%	212.61	پاکستان
35.73	1.61%	117.32	24.65%	153.05	هندوستان
-1383.32	19.52%	1424.21	6.59%	40.89	ايران
-57.91	1.05%	76.47	2.99%	18.56	آلمان
-1708.98	23.84%	1739.20	4.87%	30.22	کشور های مستقل مشترك المนาفع
-792.81	11.30%	824.13	5.04%	31.32	چين
0.43	0.00%		0.07%	0.43	عربستان سعودي
-216.27	2.96%	216.27	0.00%		جاپان
-5.73	0.08%	5.73	0.00%		انگلستان
-78.13	1.07%	78.13	0.00%		آيالات متحده
-1318.51	19.91%	1452.31	21.55%	133.80	سایر کشور ها
-6673.78	100.00%	7294.66	100.00%	620.88	مجموع

منبع: اداره احصائيه مرکزي و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۴.۴ ترکيب تجارت

وارادات کالاهای سرمایوي با ۴۶.۴ درصد سهم سبد واردات طی سال مالي ۱۳۹۴ بيشترین سهم را در ترکيب واردات کشور بخود اختصاص داده است. ارزش مجموعی واردات کالاهای سرمایوي طی سال مالي تحت بررسی رشد ۲۲ درصدی داشته و ارزش آن در مقاييسه با ۲،۹۲۹.۶۴ ملييون دالر امريكي سال مالي گذشته، به ۳،۵۶۶.۰۷ ملييون دالر امريكي رسیده است.

کالاهای مصرفی سبد واردات کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ با وجود کاهش ۲۲.۳ درصد، جايگاه دوم اين سبد را بخود اختصاص داده است، در حاليكه سهم کالاهای مصرفی طی سال مالي گذشته در سبد واردات کشور ۳۲.۲ درصد ثبت شده بود.

به همين ترتيب مصارف واردات اين کالاهای نيز کاهش ۲۷ درصدی داشته و ارزش آن به ۱،۷۱۵.۲۵ ملييون دالر امريكي رسیده است که اين رقم در سال مالي ۱۳۹۳ به اندازه ۲،۶۴۵.۸۶ ملييون دالر امريكي گزارش شده بود.

وارادات تيل و روغنيات (تيل پetroil) از لحاظ سهم جايگاه سوم را در سبد واردات کشور بخود اختصاص داده است که سهم آن در سال مالي تحت بررسی نظر به ۱۵.۸ درصد سهم سال مالي گذشته به ۲۲ درصد رسيده که افزایش اندک را به ثبت رسانده است. ارزش اين اقلام وارداتي طی سال مالي تحت بررسی افزایش قابل ملاحظه اي ۴۶ درصدی داشته و به ۱،۶۸۸.۵۸ ملييون دالر امريكي رسیده است که اين رقم طی سال مالي ۱۳۹۳ به ۱،۱۵۵.۹۴ ملييون دالر امريكي گزارش شده بود.

توليدات صنعتي آخرین سهم سبد وارداتي افغانستان را ميسازد که طی سال مالي ۱۳۹۴ کاهش ۹.۲ درصدی داشته است. اين درحالیست که سهم آن طی سال مالي ۱۳۹۳ به ۱۱.۸ درصد ثبت شده بود. طی سال مالي ۱۳۹۴ ارزش توليدات صنعتي نيز کاهش ۱۸ درصدی را تجربه نموده و به ۷۰۹.۱۹ ملييون دالر امريكي رسیده است که اين رقم در سال قبل ۸۶۳.۱۹ ملييون دالر امريكي گزارش شده بود. اين کاهش عمدتاً به دليل کاهش تعداد پروژه های انکشافی ناشی از بي ثباتي سياسی و چالش های امنيتي در سراسر کشور عنوان شده است.

قبلی، به ۳۷.۶ درصد افزایش یافته است. ارزش مجموعی صادرات نباتات طبی ۲ درصد کاهش اندک داشته و ارزش آن طی سال مالي ۱۳۹۴ به ۲۰۸.۷۶ ميليون دالر اميريکايی ميرسد، در حاليكه در سال مالي ۱۳۹۳ اين رقم ۲۱۲.۳۶ ميليون دالر اميريکايی ثبت شده بود.

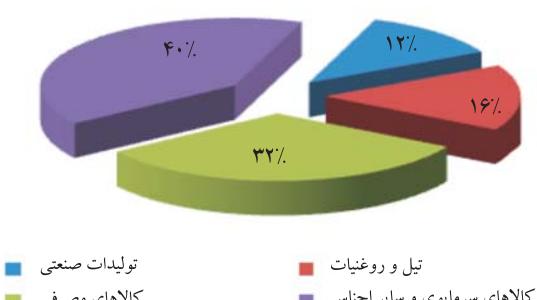
فرش و قالين که طی يك دهه گذشته، دو اجزاي مهم سبد صادرات افغانستان را تشکيل داده است، با سهم ۱۹.۵ درصدی سومين سهم اين سبد را بخود اختصاص داده است که افزایش ۵.۵ درصدی را در مجموع سبد صادرات افغانستان به ثبت رسانide اند.

عوايد ناشي از صادرات فرش و قالين طی سال مالي تحت بررسی نيز افزایش ۲۴ درصدی داشته و ارزش آن به ۱۰۸.۳۱ ميليون دالر اميريکايی رسیده است، در حاليكه اين رقم طی سال مالي ۱۳۹۳ مبلغ ۸۷.۰۴ ميليون دالر اميريکايی ثبت شده بود.

الصادرات چرم و پشم کشور کمترین سهم سبد صادرات را بخود اختصاص داده است که از ۷.۹ درصد سال گذشته، طی سال مالي تحت بررسی به ۵.۱ درصد کاهش یافته است.

همچنان، عوايد ناشي از صادرات چرم و پشم در سال مالي ۱۳۹۴ به ۲۸.۴۷ ميليون دالر اميريکايی کاهش یافته است، در حاليكه اين رقم در سال قبل ۴۹.۳۵ ميليون دالر اميريکايی گزارش شده بود که نشاندهنده ۴۲ درصد کاهش مبياشد.

گراف ۱۲.۴: ترکيب واردات (سهم٪) در سال مالي ۱۳۹۳

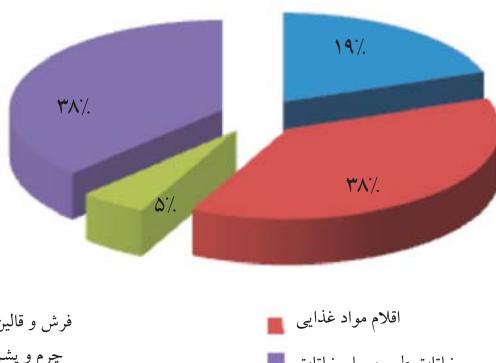
منبع: اداره احصائيه مرکزي/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

گراف ۱۰.۴: ترکيب صادرات (سهم٪) در سال مالي ۱۳۹۳

منبع: اداره احصائيه مرکزي و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

گراف ۱۱.۴: ترکيب صادرات (سهم٪) در سال مالي ۱۳۹۴

منبع: اداره احصائيه مرکزي و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

ترکيب صادرات طی سال مالي ۱۳۹۴ نشان ميدهد که صادرات اقلام مواد غذایي با وجود کاهش به ۳۷.۸ درصد در مقايسه با ۴۳.۸ درصد سال مالي گذشته، طی سال مالي ۱۳۹۴ بيشترین سهم را در سبد صادرات کشور از آن خود كرده است.

عوايد ناشي از صادرات اقلام مواد غذایي (روغن نباتي، میوه جات تازه و خشک) نيز کاهش ۲۳ درصدی داشته و ارزش آن به ۲۱۰.۱۷ ميليون دالر اميريکايی رسیده است، در حاليكه اين رقم طی سال گذشته ۲۷۲.۱۳ ميليون دالر اميريکايی ثبت شده است.

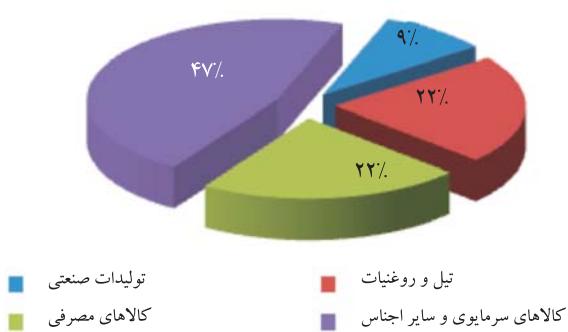
نباتات طبی دومين سهم سبد صادرات کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ را تشکيل ميدهد که در مقايسه با ۳۴.۲ درصد سال مالي

خالص بين الملل (NIR) و حقوق برداشت خاص (SDR) که توسط صندوق بين الملل پول (IMF) تخصيص داده شده است، نسبت داده ميشود.

با زيرداخت اصل مبلغ قرضه طي سال مالي تحت بررسى به بانک جهاني، بانک انکشاف آسيايي، صندوق وجهي سعودي برای توسيعه، صندوق بين الملل پول و بلغاريا صورت گرفته است. به همین ترتيب، هزينه خدمات به بانک جهاني، بانک انکشاف آسيايي و كويت فند پرداخته شده است. در عين حال، بانک جهاني بحث بزرگترین قرضه دهنده چند جانبه طي سال مالي تحت بررسى بخشی از اصل مبلغ قرضه را بخشش نموده است.

مجموع قرضه قابل پرداخت به قرضه دهنده گان پاريس کلب در سال مالي ۱۳۹۴ بالغ بر ۸۹۸.۸۴ ميليون دالر امريكي ي ميشود که به فدراسيون روسие قابل پرداخت ميشود. به عباره ديگر، مجموع قروض افغانستان از اعضای پاريس کلب درصد مجموع بدهی های فعلی خارجي افغانستان را تشکيل ميدهد که در مقایسه با سال مالي ۱۳۹۳ تقریباً ۳ درصد کاهش نموده است.

گراف ۱۳.۴: تركيب واردات (سهم %) در سال مالي ۱۳۹۴

منبع: اداره احصائيه مرکزي/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۴. بدھي خارجي

بدھي های خارجي افغانستان طي سال مالي ۱۳۹۴ کاهش ناچيز ۵ درصدی را به ثبت رسانده و ارزش آن به ۲,۱۳۹.۷۷ ميليون دالر امريكي ي ميرسد، در حاليكه اين رقم طي سال مالي گذشته ۲,۲۶۰.۰۴ ميليون دالر امريكي ي گزارش شده بود که بدین ترتيب، کاهش مبلغ ۱۲۰.۲۷ ميليون دالر امريكي ي را به نمايش ميگذارد.

اين کاهش، عمدتاً به اجزاي طويل المدت بدھي های خارجي مانند: تاديه قروض تجاري خارجي، کاهش امانات ذخایر

جدول ۶.۴: تفکيک بدھي های خارجي برای سال مالي ۱۳۹۳ (به واحد های مشخص شده)

مجموع براساس %	به ميليون دالر امريكي	مجموع قرضه خارجي
100.00	2,139.77	
45.97	983.63	دو جانبی
42.01	898.84	پاريس کلب
42.01	898.84	فدراسيون روسие
0.00	-	ایالات متحده
0.00	-	آلمان
3.96	84.79	اعضاي خارج از پاريس کلب
54.03	1,156.14	چندين جانبی
16.73	357.99	از جمله: سازمان توسيعه بين الملل (بانک جهاني)
30.63	655.33	بانک توسيعه آسيايي
4.32	92.41	صندوق بين الملل پول
2.27	48.62	بانک توسيعه اسلامي
0.08	1.79	اپك فند

منبع: بدھي، بخش مدیریت دارايی ها، وزارت ماليه، افغانستان

این رقم طی سال مالی ۱۳۹۳ مبلغ ۷,۲۴۷.۷۶ میلیون دالر
امریکایی ثبت شده بود.

به همین ترتیب، ذخایر بدھی طی سال مالی ۱۳۹۴ کاهش ۵.۶۵ درصدی داشته و ارزش آن به ۵۲۲.۸۰ میلیون دالر امریکایی رسیده است که این رقم طی سال مالی قبلی ۵۵۴.۱۲ میلیون دالر گزارش شده بود. این کاهش در ذخایر بدھی کشور عمدهاً به امانت اسعاری بانک‌های تجاری نسبت داده میشود که کاهش ۲.۳۰ درصدی را تجربه نموده و ارزش آن به ۴۳۳.۵۷ میلیون دالر امریکایی نظر به ۴۴۳.۸۰ میلیون دالر سال قبل کاهش یافته است.

استفاده از منابع وجہی طی سال مالی ۱۳۹۴ نیز از ۱۱۰.۱۸ میلیون دالر امریکایی سال قبل به ۸۹.۱۰ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است که کاهش ۱۹.۱۴ درصدی را نشان میدهد. ذخایر بدھی اسعار خارجی افراد غیر ساکن طی سال مالی تحت بررسی در مقایسه با سال مالی گذشته بدون تغییر باقی مانده است.

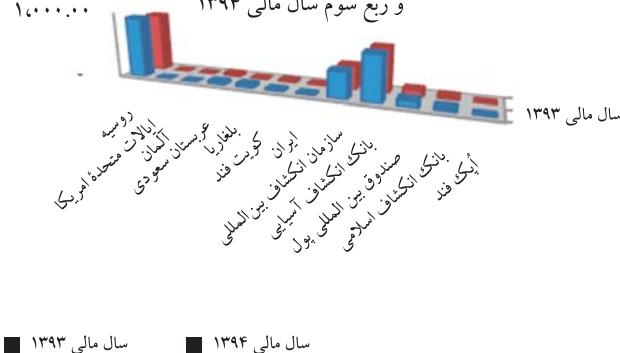
با اینحال، جریانات خروجی قابل ملاحظه اسعار خارجی از کشور مخصوصاً بشکل وجوه ارسالی انفرادی و خارجی عاملی است که باعث کاهش در ذخایر خالص بین المللی طی سال مالی ۱۳۹۴ شده است. وضعیت فعلی ذخایر خالص بین المللی افغانستان بستر مناسب برای ابزار سیاست پولی در کشور محسوب میشود.

ذخایر خالص بین المللی کشور بطور اوسط در حال حاضر تقریباً ۱۰ ماه وارداتی را تحت پوشش قرار میدهد، در حالیکه در سایر کشورها ۶ ماه پوشش وارداتی بطور عموم یک وضعیت مناسب بنشانسته میشه د.

علاوه براین، مجموع بدھی های اعضای خارج از پاریس کلب که شامل صندوق وجھی سعودی برای توسعه، بلغاریا، کویت فند و ایران میگردد، طی سال مالی ۱۳۹۴ کاهش چشمگیری ۳۴ درصدی داشته و ارزش آن به ۸۴.۷۹ میلیون دالر امریکایی رسیده است، در حالیکه این رقم طی سال مالی ۱۳۹۳ مبلغ ۱۲۸.۹۰ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود. از سوی دیگر، مجموع قروض چند جانبه به افغانستان طی سال مالی تحت بررسی به ۱،۱۵۶.۱۴ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است که این مبلغ طی سال مالی گذشته ۱،۲۰۶.۹۲ میلیون دالر امریکایی گزارش شده و بدین ترتیب، کاهش ۵۰.۷۸ میلیون دالری را طی سال مالی تحت بررسی به ثبت رسانده است.

گراف ۱۴.۴: مقایسه بدهی های خارجی؛ ربع سوم سال مالی ۱۳۹۳

و ربع سوم سال مالی ۱۳۹۴

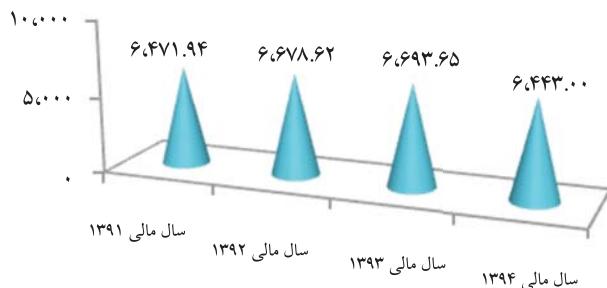
منبع: ریاست خزانی، وزارت مالیه / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

٦٤ ذخایر خالص بین المللی

ذخایر خالص بین المللی افغانستان براساس آخرین آمار و ارقام کاهش اندک ۳.۷۴ درصدی را طی سال مالی ۱۳۹۴ به ثبت رسانده و ارزش آن به ۶،۴۴۳ میلیون دالر امریکایی رسیده است، در حالیکه این مبلغ طی سال مالی گذشته ۶،۶۹۳.۶۵ میلیون دالر امریکایی ثبت شده بود. کاهش در سطح ذخایر خالص بین المللی عمدتاً به دلیل کاهش در سطح ذخایر دارایی ها عنوان شده است که ۳.۸۹ درصد کاهش یافته و ارزش آن به ۶،۹۶۵.۸۱ میلیون دالر امریکایی رسیده است که

گراف ۴.۱۴: ذخایر خالص بین المللی افغانستان طی چند سال اخیر را به نمایش میگذارد.

گراف ۴.۱۴: ذخایر خالص بین المللی طی چند سال اخیر
(به میلیون دالر امریکایی)

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

جدول ۷.۴: ذخایر خالص بین المللی سال مالي ۱۳۹۴ (به میلیون دالر امریکایی)

تغییرات در ربع قبلی	سال مالي ۱۳۹۱	سال مالي ۱۳۹۲	سال مالي ۱۳۹۳	سال مالي ۱۳۹۴	تغییرات	فیصدی
ذخایر خالص بین المللی به میلیون دالر امریکایی	6,471.94	6,678.62	6,693.65	6,443.00	-3.74	-3.74
ذخایر دارایی ها	6,866.79	7,183.33	7,247.76	6,965.81	-3.89	-3.89
ذخایر بدھی ها	394.85	504.71	554.12	522.80	-5.65	-5.65
امانات اسعاری بانک های تجاری	245.00	367.65	443.80	433.57	-2.30	-2.30
امانات اسعاری افراد غیرساکن	0.11	4.00	23.87	0.14	0.00	0.00
استفاده از منابع وجهی	149.73	17.53	110.18	-19.53	-19.14	-19.14
ذخایر ناخالص بین المللی (در ماه وارداتی)	12.84	9.23	11.92289856	10.88536	10.88536	10.88536
ذخایر خالص بین المللی (در ماه وارداتی)	12.10		11	9	10	10

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

چگونگی تغییرات در سکتور حقيقة

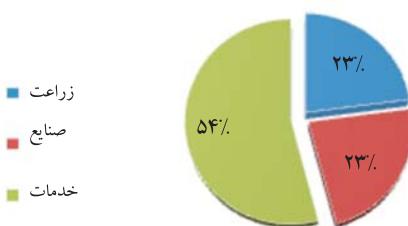
چگونگي تغييرات در سكتور حقيقى

عموم روی زراعت استوار است. با اينحال، سكتور زراعت در افغانستان تا اکنون خود کفا نبوده است. از سوی ديگر، سكتور خدمات که يك بخش ديگري توليدات ناخالص داخلی را تشکيل میدهد، طی چند سال اخیر در حال رشد مياشد.

رشد حقيقي توليدات ناخالص داخلی کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ در مقاييسه با رشد ۲.۲ درصدی سال قبل ۲.۴-درصد ثبت شده است که عمدتاً به دليل رشد منفي ۱۶.۹ درصدی سكتور زراعت بميان آمده است. سكتور زراعت ۲۲.۱ درصد مجموع توليدات ناخالص داخلی کشور را تشکيل میدهد که در سال مالي ۱۳۹۴ رشد ۱۶.۹-درصدی را داشته است، در حاليكه سال قبل اين رقم به ۳.۷ درصد ثبت شده بود. سكتور خدمات با سهم قابل ملاحظه اي ۵۲.۲ درصدی در مجموع توليدات ناخالص داخلی کشور، طی سال مالي تحت بررسی کاهش اندک را در روند رشد خود به ثبت رسانده و در مقاييسه با رشد ۲.۲ درصدی سال قبل ۱.۳ درصد رشد را به ثبت رسانده است.

از سوی ديگر، سهم ۲۲.۱ درصدی صنایع در مجموع توليدات ناخالص داخلی طی سال مالي ۱۳۹۴ با رشد ۴.۵ درصدی در مقاييسه با ۴ درصد سال گذشته تقریباً به حالت خود باقی مانده است.

گراف ۱.۵: سهم سكتور ها در توليدات ناخالص داخلی (به %)

منبع: اداره احصائيه مرکزي (CSO)، آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

چنين توقع ميرفت که روند رشد سكتور زراعت افغانستان طی سال مالي ۱۳۹۴ بهبود يابد، ولی چالش های امنيتي در شمالشرق کشور روی سكتور زراعت نيز تأثير منفي بر جا گذاشته است.

افغانستان پس از سپری نمودن يك دوره رشد و شکوفايی اقتصادي گسترد، در حال حاضر در وضعیت ناگوار اقتصادي بسر ميرد. روند رشد اقتصادي افغانستان از آغاز سال مالي ۱۳۹۴ بدینسو بسيار گند به پيش رفته و اقتصاد کشور از نظر آسيب پذيری در مجموع در سطح بالاي قرار دارد. دليل اصلی رشد بطی اقتصادي در کشور، وضعیت ناگوار سياسي و چالش های امنيتي در کشور مياشد که باعث کاهش سرمایه گذاري و بي اعتمادي مصرف کنندگان شده است. با اينحال، با بهبود وضعیت سياسي در ربع اخير سال مالي ۱۳۹۴ تأثير مثبت و گلی در اقتصاد کشور رونما شده است.

بي ثباتي های سياسي در کشور روی فعالیت های اقتصادي تأثير گذاشته و منجر به رکود اقتصادي در کشور گردید. در نهايّت، طی سال مالي ۱۳۹۴ کشور شاهد رکود اقتصادي بوده و رشد منفي ۲.۴ درصدی را نظر به ۲.۲ درصد سال گذشته به ثبت رساند.

زراعت يكی از اجزای عمدۀ توليدات ناخالص داخلی افغانستان، طی سال مالي تحت بررسی کاهش چشمگير نموده و به ۱۶.۹-درصد رسیده است، در حاليكه سال قبل، اين سكتور رشد ۳.۷ درصدی را به ثبت رسانیده بود. اين کاهش در سكتور زراعت کشور عمدتاً به کاهش محصولات زراعتي در شمالشرق کشور عنوان شده است. در عين حال، صنایع کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ عملکرد خوبی داشته و در مقاييسه با ۲.۴ درصد سال گذشته، در سال مالي تحت بررسی رشد ۴.۵ درصدی داشته است. اين در حاليس است که رشد سكتور خدمات در اين مدت از ۲.۲ درصد سال گذشته به ۱.۳ درصد کاهش نموده است.

۱.۰ توليدات ناخالص داخلی براساس توليد سكتور ها

هر چند سهم زراعت در توليد ناخالص داخلی کشور طی سالیان اخير درحال کاهش مياشد، اقتصاد افغانستان بطور

قبلی، ۴.۶ درصد کاهش را به ثبت رسانده است. ارائه کنندگان خدمات دولتی طی سال مالي ۱۳۹۴ کاهش ۲.۳ درصدی را به ثبت رساندند، در حالیکه سال قبل ۸.۰ درصد رشد را تجربه نموده بودند. در عین حال، ترانسپورت، موجودی کالاها و ارتباطات در مقایسه با رشد سال قبل، افزایش اندک ۴.۲ درصدی داشته اند، در حالیکه سال مالي گذشته اين رقم ۱.۸ درصد ثبت شده بود.

سکتور صنایع کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ در مقایسه با سکتور زراعت، سکتور تولیدی (بزرگترین سکتور فرعی در اقتصاد کشور) عملکرد بهتری داشته و رشد ۱.۰ درصد را به ثبت رسانده است، در حالیکه اين رقم طی سال مالي قبلی -۲.۵ درصد ثبت شده بود. سکتور صنایع کشور در سال مالي تحت بررسی رشد چشمگيری را نسبت به مجموع سکتور زراعت به ثبت رسانده است. بطوري مثال، عواید ناشي از تعمیرات که ۱۰.۰۳ درصد مجموع تولیدات ناخالص داخلی را تشکيل ميدهد، رشد ۸.۱ درصدی را در مقایسه با ۷.۰ درصد سال قبل به ثبت رسانده است. همچنان، بعضی سکتورهای فرعی صنایع کشور مانند برق، گاز و آب از ۲.۷ درصد رشد در سال قبل، طی سال مالي ۱۳۹۴ رشد ۱.۵ درصدی داشته اند. چون اين سکتورهای فرعی سهم نسبتاً ناچيز را در تولیدات ناخالص داخلی کشور دارند، بناءً کاهش رشد سکتورهای فرعی ياد شده روی مجموع تولیدات ناخالص داخلی کشور تأثير گذار نخواهد بود.

جدول ۱.۵: تولیدات ناخالص داخلی (GDP) براساس سکتورهای تولید (به٪)

۱۳۹۴ (۱۶-۲۰۱۵)	۱۳۹۳ (۱۵-۲۰۱۴)	۱۳۹۲ (۱۴-۲۰۱۳)	
22.1	24.3	24.7	زراعت
22.1	20.9	19.6	صنایع
52.3	51.3	51.7	خدمات

منبع: اداره احصائيه مرکزي (CSO)

دهاين در اكثري مناطق در قسمت کشت و زراعت خويش دچار مشكلات گوناگون شده اند. شاييان ذكر است که شمالشرق کشور بخش اعظم حبوبات کشور را توليد مينمايد، ولی بي ثباتي های سياسي باعث تضعيف عملکرد زراعت در اين مناطق شده است. اطلاعات دست داشته حاکي از آنست که کاهش در سطح توليد حبوبات و افيون طی سال مالي ۱۳۹۴ ۳۳۰۰ تن تخمين شده بود که ۴۸ درصد کاهش را در مقایسه با سال گذشته به ثبت رسانده است. اين کاهش قسماً به دليل قلت ساحات تحت زراعت عنوان شده، ولی عمدتاً به کاهش حاصلات در فی هكتار زمين زراعتي نسبت داده ميشود.

حبوبات، ميوه جات تازه، خشك و موashi طی سال مالي تحت بررسی رشد نسبتاً كمتر را در مقایسه با سال قبلی به ثبت رسانده اند که از جمله حبوبات با رشد منفي ۱۴.۲ درصدی در مقایسه با ۳.۷ رشد درصد سال قبل كمترین رشد را داشته است. توليد ميوه نيز طی سال مالي ۱۳۹۴ کاهش يافته و نظر به رشد ۱۸.۹ درصدی سال قبل، در سال مالي تحت بررسی ميوه جات ۷.۲ درصد رشد را به ثبت رسانده است. ساير اجزاي سکتور زراعت در مقایسه با ۰.۹ درصد رشد در سال قبل، رشد اعظمي ۲۹.۱ درصدی را به ثبت رسانده اند. عواید بدست آمده از موashi اندکي بهبود يافته و از ۰.۱ درصد رشد در سال ۱۳۹۳، طی سال مالي تحت بررسی به ۰.۴ درصد افزایش يافته است. به همين ترتيب، توقع ميرفت تا فعاليت هاي سکتور صنایع و خدمات طی سال مالي ۱۳۹۴ بهتر باشد، ولی با بميان آمدن بي ثباتي سياسي در کشور منجر به دلسري سرمایه گذاران و کاهش اعتماد مصرف کننده گان در کشور گردید. براساس آمار دست داشته، سکتور خدمات صرف ۱.۳ درصد رشد داشته، در حالیکه در سال گذشته اين رقم به ۲.۲ درصد رشد ثبت شده بود. اين کاهش در رشد سکتور خدمات عمدتاً به دليل کاهش قابل ملاحظه عواید سرمایه گذاري، بيمه و تجارت املاک در کشور عنوان شده است. ملکيت مسكن طی سال مالي ۱۳۹۴ در مقایسه با کاهش ۲.۴ درصدی سال مالي

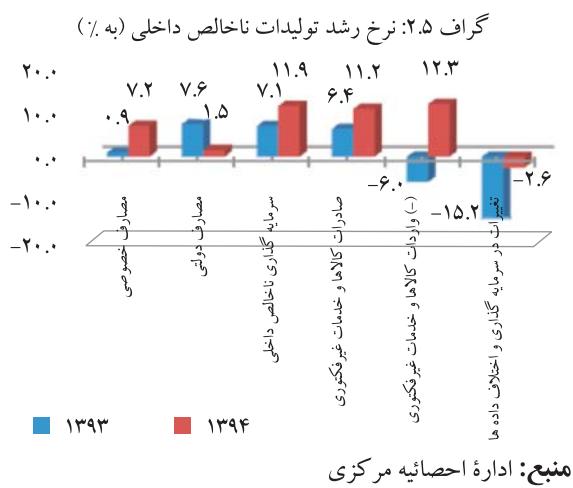
جدول ۲.۵: رشد حقيقي توليدات ناخالص داخلي (GDP) براساس سكتورهای تولید (%)

	۱۳۹۴ (۱۶ - ۲۰۱۵)	۱۳۹۳ (۱۵ - ۲۰۱۴)	۱۳۹۲ (۱۴ - ۲۰۱۳)	
-16.9	3.7	8.3		زراعت
-14.2	3.7	2.3		حبویات
7.2	18.9	2.8		میوه جات تازه
0.4	0.1	-0.2		مواشی
-29.1	0.9	16.7		ساير بخش ها
4.5	2.4	4.5		صنایع
-7.9	-2.2	-1.8		معدان و استخراج معادن
1.0	-2.5	1.3		تولیدات
1.5	0.7	1.2		مواد غذایي، مشروبات و تباکو
-15.7	-35.7	0.4		منسوجات، پوشاك و جرم
-21.2	-25.2	3.7		چوب و محصولات چوب بشمول فرنیجر
0.1	8.9	7.7		کاغذ، تولید کاغذ، طبع و نشر
1.1	-16.2	0.7		مواد کيمياوي، پترول، زغال سنگ، پلاستيك و رابر
9.3	-26.1	4.6		منزال هاي غيرفلزي به استثنای پترول و زغال سنگ
-41.0	-76.9	5.9		فلزات اصلی
-1.5	2.7	15.6		برق، گاز و آب
8.1	7.0	8.0		ساختمان
1.3	2.2	6.4		خدمات
			فروشات عمده و پرچون، هوتل ها و رستورانت ها	
3.8	-1.0	0.4		تجارت عمده و پرچون
2.9	-2.7	-1.5		هوتل ها و رستورانت ها
8.9	9.2	13.6		ترانسپورت، ذخایر و ارتباطات
4.2	1.8	11.9		ترانسپورت و ذخایر
0.7	-1.7	9.1		خدمات پُستي و مخابراتي
9.8	7.8	17.0		مالی، بيمه، اموال غير منقول و تجارت
-15.3	-8.2	-10.9		مالی
-16.0	-8.5	-11.3		بيمه
3.8	2.3	2.3		خدمات تجارتي و اموال غير منقول
-6.3	-4.5	-8.3		مالکيت مسكن
-4.6	-2.4	-6.3		خدمات عامه، اجتماعي و شخصي
-2.2	-1.2	12.9		خدمات دولتي
-2.3	8.0	4.2		ساير خدمات
-10.1	-0.6	4.8		

منبع: اداره احصائيه مرکزي (CSO)،
معلومات ابتدائي

رشد ۲۷.۹% را به ثبت رسانده است، حال آنکه اين رقم در سال مالي گذشته ۴۴.۸% درصد ثبت شده بود. تغييرات در اين ساحات باعث رشد مجموعي سرمایه گذاري ناخالص داخلی گرديده است.

مجموع صادرات کالاها و خدمات غير فكتوري به اندازه ۱۱.۲ درصد افزایش را به ثبت رسانide است، در حالیکه اين رقم در سال مالي گذشته ۶.۴ درصد گزارش شده بود. دليل اين افزایش عمدتاً خدمات غير فكتوري (۱۱.۲ درصد از ۲.۱ درصد سال قبل) و قسماً توسيط صادرات کالاها (۱۱.۲ درصد از ۷.۴ درصد سال مالي گذشته) عنوان شده است. واردات کالاها و خدمات غير فكتوري که افزایش صادرات را جبران ميکند، نيز طی سال مالي ۱۳۹۴ افزایش يافته است. رشد مجموع واردات کشور طی سال تحت بررسی ۱۲.۳ درصد ثبت شده است، در حالیکه اين رقم در سال مالي قبلی، -۶ درصد بود. اين افزایش يانگر افزایش در واردات کالا (۱۱.۲ درصد از -۶.۸ درصد در سال قبل) و خدمات غير فكتوري (۲۲.۱ درصد از ۲.۰ درصد سال قبل) ميباشد.

۱.۱.۵ توليدات ناخالص داخلی براساس کتگوري

توليد ناخالص داخلی براساس کتگوريهای مصارف شامل مجموع مصارف نهايی، سرمایه گذاري ناخالص داخلی، صادرات خالص و تغييرات در فهرست کالاها ميگردد. سنجش توليدات ناخالص داخلی در افغانستان با استفاده از اين روش بشكل اسمی صورت ميگيرد. ارزش مجموع توليدات ناخالص داخلی طی سال مالي ۱۳۹۴ رشد ۲.۵ درصدی را به ثبت رسانده است که عمدتاً به افزایش مصارف مجموعی و سرمایه گذاري های خارجي نسبت داده ميشود. با اينحال، کسر تجاری وسیع در كشور باعث شد تا توسيعه اقتصادي افغانستان کاهش يابد.

در مقایسه با سال گذشته، عوامل رشد منفي توليدات ناخالص داخلی كشور به دليل افزایش هزينه مجموعی مصارف گفته شده است که از ۱.۸ درصد در سال قبل، طی سال مالي تحت بررسی به ۶.۴ درصد رسیده است. مصارف خصوصی نيز رشد قابل ملاحظه را به ثبت رسانده و نظر به سال مالي قبلی که ۰.۹ درصد رشد داشت، طی سال مالي ۱۳۹۴ رشد ۷.۲ درصدی را به ثبت رسانده و با ۸۴ درصد سهم، بيشترین سهم را در مجموع توليدات ناخالص داخلی كشور بخود اختصاص داده است، در حالیکه سهم آن در سال مالي قبلی ۸۰ درصد گزارش شده بود. از سوي ديگر، رشد مصارف دولتي از ۷.۶ درصد سال قبل به ۱.۵ درصد کاهش يافته است.

امور ساختمني طی سال مالي ۱۳۹۴ به اندازه ۱۴.۱ درصد رشد را به ثبت رسانده است، در حالیکه اين رقم طی سال مالي ۱۳۹۳ به ۱۲.۸ درصد ميرسيد. کالاهای سرمایوي با دوام به رشد منفي خويش ادامه داده و طی سال مالي تحت بررسی

جدول ۳.۵: توليدات ناخالص داخلی اسمی براساس کتگوري مصارف (تغيرات در صدی سال به سال)

کتگوري	۱۳۹۳	۱۳۹۴
مجموع مصارف نهايی	1.8	6.4
مصارف خصوصي	0.9	7.2
مصارف دولتي	7.6	1.5
سرمايه گذاري ثابت ناخالص داخلی	7.1	11.9
ساختمان سرمايه ناخالص ثابت	7.1	11.9
ساختمان	12.8	14.0
کالاهای سرمایوی با دوام	- 44.9	- 27.9
بیلانس منبع	- 7.8	12.5
الصادرات کالاهای و خدمات غير فكتوري	6.4	11.2
الصادرات کالاهای	7.4	11.2
خدمات غير فكتوري	2.1	11.2
به استثنای: واردات کالاهای و خدمات غير فكتوري	- 6.0	12.3
واردات کالاهای	- 6.8	11.2
خدمات غير فكتوري	2.0	22.1
تغيرات در ذخایر و اختلاف اطلاعات	-15.2	- 2.6
توليدات ناخالص داخلی به نوخ بازار	1.0	2.5

*اطلاعات اوليه

منبع: اداره مرکزی احصائيه

۲.۵ دورنما برای سال مالي ۱۳۹۵

چنین پيش بيني ميشود که عملکرد اقتصادي افغانستان طی سال مالي ۱۳۹۵ به دليل تعهدات دولت برای ايجاد محيط مناسب تجارتی به منظور رشد زيربنای اقتصاد کشور، بهبود يابد.

دولت افغانستان کمک های تخنيکي و مشورتی را که توسيط دونرهاي خارجي تمويل ميگردد، برای سكتور زراعت و دهاقين ادامه ميدهد. اين کمک ها عمدتاً روی رشد توليدات سكتور زراعت تمرکز مينمايد. تمرکز عده سكتور زراعت در سال مالي ۱۳۹۵ روی توليد گندم، برنج و سبزیجات ميشود که دولت افغانستان پروژه های جديدي را بمنظور رشد و پيشرفت پروسه کشت و زرع اين اجزاي سكتور زراعت در زون شمالشرق و ولايات ننگرهار، هرات و کندهار روی دست گرفته است.

در عين زمان، توقع ميرود که سكتورهای صناعي و خدمات نيز طی سال مالي ۱۳۹۵ در مقايسه با سال مالي گذشته عملکرد

بهتری داشته باشند. دليل اين ادعا نيز تعهدات دولت افغانستان نسبت به فراهم آوري محيط مناسب برای سرمايه گذاران ملي و بين المللی برای سرمايه گذاري/گسترش فعالیت های تجاري آنها در افغانستان عنوان شده است. يكى از اولويت های دولت در سال مالي ۱۳۹۵ ايجاد/توسيعه بندهای برق در کشور ميشود که تأثيرات عمده را در عملکرد اقتصادي کشور رونما ميسازد. برعلاوه، پروژه های عده دیگر نيز در بخش مسكن برنامه ريزی شده است مانند پروژه های کشور چين که در سال مالي ۱۳۹۵ افتتاح شده و همچنان پروژه مسكن برای پرسونل امنيتی که توسيط حکومت افغانستان تطبيق خواهد شد. همچنان توقع ميرود که پروژه های تاپي (TAPI) و کاسا-1000 (KASA-1000) در رشد توليدات ناخالص داخلی کشور طی سال مالي ۱۳۹۵ سهم مثبت خويش را ايفاء نمياند.

تعییرات در سکتور مالیاتی

تغييرات در سكتور مالياتي

مالي ۱۳۹۳ صرف ۶۷ درصد مجموع بودجه اختصاصي را به مصرف رسانده بود. نرخ اجرای بودجه فعلی طی سال مالي ۱۳۹۴ در مقاييسه با سال مالي قبلی که ۷۹ درصد بود، ۸۳ درصد به ثبت رسيده است. در عين حال، نرخ اجرای مصارف انکشافي صرف ۵۴ درصد مبياشد که اين رقم در سال قبل به ۴۶ درصد ميرسيد.

کاهش نرخ اجرای بودجه اصلی به دلایل گوناگون نسبت داده ميشود که مهمترین آنها وضعیت خراب امنیتي در ولايات، ظرفیت پائين برای برنامه ریزی و تطبیق پروژه ها در وزارت خانه ها و دواير دولتی، تأخیر در تصویب بودجه، تدارکات و کاهش کمک های مالي دونر ها عنوان شده است.

۲.۶ کسر بودجه

بودجه عمومي کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ داراي کسر ۱۴.۷۰ ميليارد افغاني مبياشد که اين رقم در سال مالي قبلی ۱۸.۱۳ ميليارد گزارش شده بود. اين کاهش در کسر بودجه کشور عمدتاً به جمع آوري عواید نسبت داده ميشود که نظر به مبلغ تعیين شده بيشتر مبياشد.

۳.۶ جمع آوري عواید

با اتخاذ اقدامات جديد در سكتور مالياتي، ريفورم های عمدہ در گمرکات و مدیریت عواید در کشور، ريفورم در سیستم جمع آوري عواید بهبود يافته است.

جمع آوري عواید داخلی مالياتي و غير مالياتي طی سال مالي ۱۳۹۴ در مقاييسه با هدف تعیين شده ۱۱۴.۲ ميليارد افغاني ۲۳ بيشتر شده و به ۱۲۳.۴ ميليارد افغاني رسيده است که بيانگر گذشته مبياشد.

در صد رشد در مقاييسه با عواید ۱۰۰.۴ ميليارد افغاني سال

اين بخش از بولن، عملکرد دولت را در قسمت جمع آوري عواید، مصارف حکومت، کمک های بلاعوض و قروض مورد غور و بررسی قرار میدهد. دولت افغانستان در قسمت جمع آوري عواید طی سال مالي ۱۳۹۴ پيشرفت قبل ملاحظه اى را تجربه نموده است. عملکرد مؤثر جمع آوري عواید عمدتاً به ريفورم در سیستم جمع آوري عواید، پيشرفت در قسمت گذ مالياتي، تلاش های مؤثر برای مدرنيزه کردن گمرکات و اداره عواید نسبت داده ميشود.

با اينحال، مصارف عامه در کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ به دليل چالش های امنیتي که منجر به کاهش سرمایه گذاري خصوصی، تأخیر در اجرای بودجه و فرار سرمایه از کشور گردید، نامتوازن بوده است. اين عوامل توأم با افزایش مصارف عملياتي چالش های جدي را برای کسب ثبات در نظام مالياتي فرا راه دولت افغانستان ايجاد نموده است.

عواید داخلی با وجود عملکرد بهتر در قسمت جمع آوري عواید هنوز هم نظر به مصارف دولت (مصارف جاري و انکشافي) به مراتب کمتر است. با اينحال، دولت افغانستان به منظور تطابق مصارف با عواید و پر نمودن اين خلا، اقدامات جدي را اتخاذ نموده است که شامل قطع مصارف احتياطي مبياشد.

بطور عموم، جمع آوري عواید کلی در کشور کسر بودجوي ۱۴.۷۰ ميليارد افغاني را طی سال مالي ۱۳۹۴ به ثبت رسانده است.

۱.۶ چگونگي اجرای بودجه

نرخ اجرای بودجه کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ رشد متوسط را به ثبت رسانيده است. حکومت افغانستان طی سال مالي تحت بررسی صرف ۷۳ درصد بودجه اصلی خوبish را به مصرف رسانده است. اين در حالیست که دولت افغانستان در سال

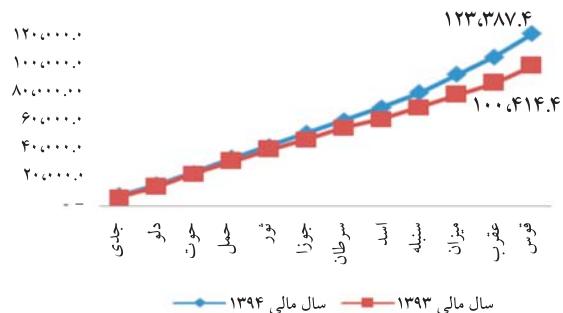
با اينحال، عواید داخلی کشور به مراتب کمتر از مصارف جاري و انکشافي دولت مبياشد.

گراف ۳.۶: مقایسه عواید مالیاتی

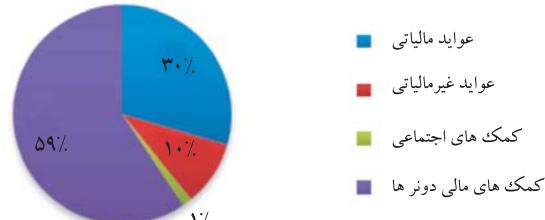
منبع: وزارت مالية، محاسبه آمریت عمومی سیاست پولی

گراف ۱.۶: عواید داخلی ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴

منبع: وزارت مالية/محاسبه آمریت عمومی سیاست پولی

گراف ۲.۶: ترکیب مجموع عواید سال مالي ۱۳۹۴

منبع: وزارت مالية/محاسبه آمریت عمومی سیاست پولی

۱.۳.۶ عواید مالیاتی

عواید ناشی از مالیات بشمول عواید گمرکات با سهم ۷۳ درصدی بزرگترین بخش مجموع عواید داخلی کشور را تشکیل میدهد. مجموع عواید مالیاتی کشور در اخیر سال مالی ۱۳۹۴ با ۱۵ درصد افزایش، رشد چشمگیری را در مقایسه با زمان مشابه سال مالی قبلی نشان میدهد. مجموع عواید مالیاتی جمع آوری شده (به استثنای عواید گمرکات) طی سال مالی ۱۳۹۴ در مقایسه با ۵۲.۱ میلیارد افغانی در اخیر سال مالی ۱۳۹۳، به ۵۹.۳ میلیارد افغانی میرسد.

عواید گمرکات که بزرگترین سهم را در مجموع عواید مالیاتی بخود اختصاص داده است، طی سال مالی ۱۳۹۴ افزایش ۱۷ درصدی را ثبت نموده و بالغ بر ۳۰.۴۲ میلیارد افغانی میگردد که این رقم در اخیر سال مالی ۱۳۹۳ به ۲۵.۹۶ میلیارد افغانی بالغ میگردید.

منبع: وزارت مالية، محاسبه آمریت عمومی سیاست پولی

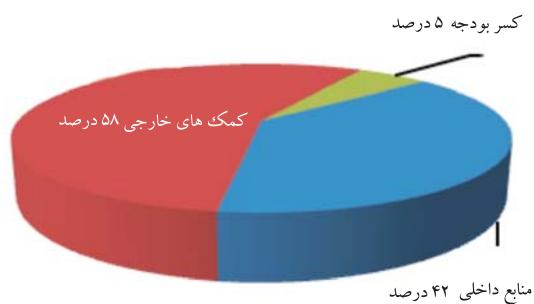
۲.۳.۶ عواید غیرمالیاتی

عواید غیرمالیاتی در سال مالی تحت بررسی نظر به تخمینات که صورت گرفته بود، عملکرد بهتر داشته و مجموع عواید بدست آمده از این بخش مالیات به ۲۹.۲ میلیارد افغانی بالغ میگردد. این در حالیست که این رقم در سال مالی گذشته به ۱۷.۹ میلیارد افغانی میرسید که بدین ترتیب بیانگر ۶۳ درصد افزایش میباشد.

صنایع استخراجی که بیشترین سهم عواید غیرمالیاتی را بخود اختصاص داده است، در سال مالی تحت بررسی عملکرد ضعیف داشته و با ثبت ۱۳ درصد کاهش، مجموع عواید

شده بود.
عواید داخلی کشور صرف ۲۹ درصد مجموع بودجه اصلی را
تحت پوشش قرار میدهد، در حالیکه ۷۱ درصد قسمت
باقیمانده را کمک های خارجی، تمویل، منسابد.

گراف ۶.۵: منابع تمویل بودجه ملی در سال مالی ۱۳۹۴

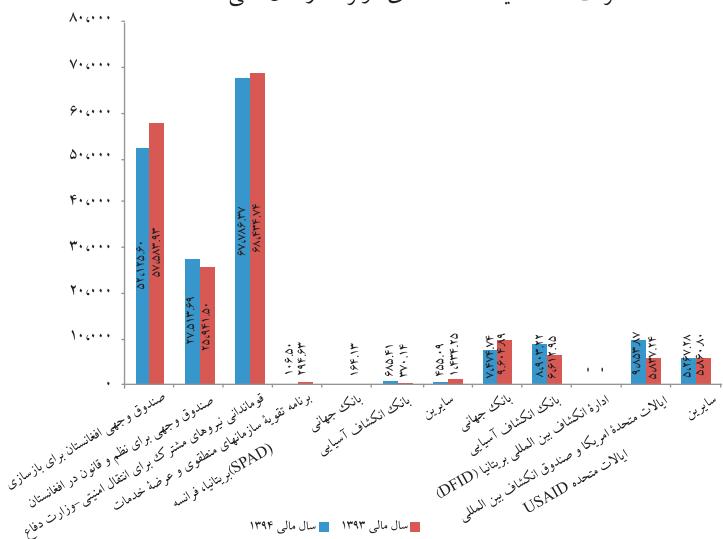

منبع: وزارت مالیه / محاسبه آمریت عمومی سیاست پولی

٥٦ مصارف

مجموع مصارف بودجه اختصاصی طی سال مالی ۱۳۹۴ به ۴۳۸.۵۴ میلیارد افغانی بالغ میگردد که بیانگر ۳.۳ درصد کاهش در مقایسه با ۴۵۳.۵۹ میلیارد بودجه اختصاصی سال مالی ۱۳۹۳ میباشد.

گرگ ۶.۶: مقاسه کمک های دوخته در سال مالی ۱۳۹۴

منبع: وزارت مالیه/محاسبه آمریت عمومی، سیاست پولی

بدست آمده از این بخش به ۶۱.۰ میلیارد افغانی بالغ میگردد، در حالیکه سال گذشته این رقم ۷۰.۰ میلیارد افغانی گزارش شده بود.

برعلاوه، فروشات زمین و املاک نیز کاهش قابل ملاحظه ۲۹ درصدی را در سال مالی ۱۳۹۴ به ثبت رسانده اند.

سایر بخش های عمدۀ عواید غیر مالیاتی شامل عواید ناشی از سرمایه و املاک، فروش کالاها و خدمات، فیس اداری، حق الامتیاز، جریمه و مجازات مالیاتی میگردد.

کمک های اجتماعی که صرف ۴ درصد مجموع عواید داخلی را تشکیل میدهد، در سال مالی تحت بررسی رشد آندک ۲ درصدی را ثبت نموده است. مجموع مبلغ جمع آوری شده در این بخش نظر به ۴.۳۷ میلیارد افغانی سال مالی گذشته، طی سال مالی ۱۳۹۴ به ۴.۴۴ میلیارد افغانی افزایش یافته است.

۴.۶ کمک‌های مالی، دونرها

دولت افغانستان از دونرها، صندوق های وجهی و کمیته های مختلف بین المللی بمنظور تمویل مصارف برنامه های عملیاتی و انکشافی گوناگون کمک دریافت میکند. مجموع کمک های دریافتی طی سال مالی ۱۳۹۴ در مقایسه با سال مالی گذشته کاهش اندک داشتند.

مجموع کمک های عملیاتی و انکشافی طی سال مالی ۱۳۹۴ بالغ بر ۱۸۰.۱۷ میلیارد افغانی میگردد که در مقایسه با ۱۸۱.۹۸ میلیارد افغانی سال مالی گذشته، کاهش ۲۴ درصدی را به ثبت رسانده است. با اینحال، کمک های دریافت شده از طریق برنامه صندوق وجهی برای بازسازی افغانستان (ARTF) طی سال مالی ۱۳۹۴ بالغ بر ۵۲.۱۳ میلیارد افغانی میگردد که در مقایسه با سال مالی قبلی ۹ درصد کاهش را به ثبت رسانده است. در مقابل، کمک های دریافت شده از صندوق وجهی برای نظم و قانون در افغانستان (LOTFA) رشد ۶ درصدی داشته و به ۲۷.۵۱ میلیارد افغانی افزایش یافته است، در حالیکه این رقم طی سال مالی ۱۳۹۳ مبلغ ۲۵.۹۴ میلیارد افغانی ثبت

اینحال، مصارف انکشافی صرف ۷ درصد تولیدات ناخالص داخلی کشور را احتوا میکند.

گراف ۷.۶ ترکیب بودجه ملي سال مالي ۱۳۹۴

منبع: وزارت ماليه/محاسبه آمریت عمومی سیاست پولی

مصارف مجموعی پرداخت شده طی سال مالي ۱۳۹۴ با ۶ درصد افزایش نظر به سال قبل، به ۳۱۸.۲۵ مiliارد افغاني افزایش یافته است، در حالیکه در سال مالي قبلی اين رقم ۳۰۰.۵۲ مiliارد افغاني گزارش شده بود. از سوی ديگر، مصارف صرف ۲۶ درصد تولیدات ناخالص داخلی را احتوا میکنند. مصارف جاري يا عملیاتي کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ در مقاييسه با ۲۲۷.۸۷ مiliارد افغاني سال قبل، به ۲۳۵.۳۵ مiliارد افغاني افزایش یافته است که ۳ درصد افزایش را نشان داده و در مجموع ۱۹ درصد تولیدات ناخالص داخلی کشور را تشکيل ميدهد.

به همين ترتيب، مصارف انکشافی کشور در سال مالي تحت بررسی افزایش یافته و با ۱۴ درصد يا ۱۰.۲۶ مiliارد افغاني افزایش به ۸۲.۹۱ مiliارد افغاني رسیده است، در حالیکه اين رقم طی سال مالي ۱۳۹۳ به ۷۲.۶۵ مiliارد ثبت شده بود. با

چگونگی عملکرد نظام بانکی

چگونگي عملکرد نظام بانکي

رسانیده بود. در مقابل، امانات بانکي به دالر اميركي اي در مقاييسه با ماه دسمبر ۲۰۱۴، افزایش ۱.۱۵ درصدی داشت، ۰.۱۷ درصد افزایش يافته است.

سرمايه سكتور بانکي با وجود کاهش ۱۷.۶۱ درصدی بالغ بر ۲۴.۶۷ مiliارد افغاني شده و در حالت مستحكم باقی مانده است. اين کاهش در سرمایه مالي به تعديل مبلغ ۱۱ مiliارد افغانی^۱ (اين مبلغ در تعديل مبادله اسعار در بخش سرمایه نشان داده شده است) و طلبات نظارت يكى از بانک ها بالاي وزارت ماليه در دسمبر ۲۰۱۵ نسبت داده ميشود.

نسبت كفايت سرمایه (CAR) نظام بانکي در سال تحت بررسی ۱۹.۹۴ درصد ثبت شده است که تمام بانک هاي موجود در کشور در مقاييسه با اين نسبت در حد بالاتر قرار دارند به استثنای دو بانک که بسيار نزديك به حد معينه قرار گرفته و يك بانک که در حالت منفي ميشود.^۲

سكتور بانکداري کشور طی سال مالي ۱۳۹۴ فايده خالص ۵۲۲ مiliيون افغانی را بدست آورده است، در حالикه اين رقم در سال مالي گذشته به ۲۰۲ مiliارد افغانی ميرسيد که در نتيجه برگشت برداري (ROA) اين نظام از ۰.۸۳ درصد دسمبر ۲۰۱۴، به ۰.۲۰ درصد کاهش نموده و برگشت به سرمایه صاحبان سهم (ROE) از ۶۸.۴ درصد دسمبر ۲۰۱۵ به ۱.۶۹ درصد در سال مالي ۱۳۹۴ ثبت شده است. باید يادآور شد که بانک هاي خصوصي و فروع بانک هاي خارجي در سال مالي تحت بررسی سودآور بوده، ولی بانک هاي دولتي متتحمل خساره گردیده اند.

دارايي سكتور بانکي در مقاييسه با ۴.۴۲ درصد افزایش در دسمبر ۲۰۱۴، اينك در سال مالي تحت بررسی رشد ۵.۴۸ درصدی را به ثبت رسانده و ارزش آن به ۱۳.۹۹ مiliارد افغانی بالغ ميگردد. افزایش دارايي نظام بانکي عمدتاً به دليل افزایش در سپرده هاي نظام بانکي و نرخ مبادله اسعار صورت گرفته است.

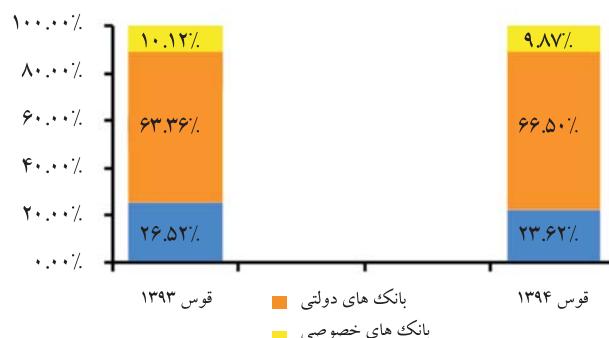
پورتفوليوي قرضه ناخالص سكتور بانکي طی سال تحت بررسی افزایش ۵.۰۳ درصدی يا ۲.۱۷ مiliارد افغانی داشته است، در حاليكه؛ در سال مالي گذشته ۷.۸۹ درصد کاهش را تجربه نموده بود. افزایش پورتفوليوي قرضه ناخالص سكتور بانکداري عمدتاً به نرخ مبادله اسعار، اعطائي قروض جديد و استفاده مشتريان از قروض اضافه برداشت نسبت داده مي شود. امانات که منبع اساسی تمويل سكتور بانکداري را تشکيل مي دهد، در سال تحت بررسی به ۲۳۷.۰۰ مiliارد افغانی ميرسد که ۹۶.۳۴ درصد مجموع بدھي هاي اين سكتور را تشکيل داده و نظر به سال گذشته رشد ۸.۲۹ درصدی را به همراه داشته است، در حاليكه در ربع گذشته (دسمبر ۲۰۱۴) امانات سكتور بانکداري کاهش ۵.۳۰ درصدی به ثبت رسانده بود که دليل افزایش طی سال مالي تحت بررسی افزایش در سپرده گذاري ها و نرخ مبادله اسعار عنوان شده است. سپرده گذاري سكتور بانکداري بطور چشمگيري (۶۷.۹۰ درصد) به دالر اميركي اي صورت گرفته است، در حاليكه درصد سپرده گذاري به افغانی به ۲۷.۸۶ درصد ميرسد. امانات سكتور بانکداري به افغانی کاهش ۰.۱۱ درصدی داشته، در حاليكه در دسمبر ۲۰۱۴ افزایش ۱۲.۶۴ درصدی را به ثبت

^۱ مبلغ متذکره عواید ناشی از ارزشگذاري مجدد ميشاشد، مبلغ متذکره براساس گزارش تفتيش خارجي کابل بانک نوبت طلبات بالاي وزارت ماليه در طرف دارايي ها قرار گرفته است.

^۲ سرمایه کابل بانک نوبه دليل خسارات هنگفت هنوز هم منفي ميشاشد.

مهمنترین اجزاي پورتفوليوي مجموع دارايي هاى نظام بانکي را پول نقد در خزانه / طلبات بالاي د افغانستان بانک (با ۴۲.۸۵ درصد)، طلبات بين البانکي به اندازه (۲۸.۹۱ درصد)، قروض خالص (با ۱۵.۲۲ درصد)، سرمایه گذاري ها به اندازه (۶.۹۵ درصد)، ساير دارايي ها به اندازه (۳.۳۶ درصد) و دارايي هاى ثابت با ۲.۷۲ درصد مجموع دارايي هاى نظام بانکي تشکيل مي دهند. جدول ۱.۷ در زمينه وضاحت بيشر ارائه ميدارد.

گراف ۱.۷: سهم سکتور بانکي (مجموع دارايي ها) در نظام بانکي

منبع: آمريت عمومي نظارت امور مالي د افغانستان بانک

۱.۷ دارايي هاى نظام بانکي

دارايي هاى نظام بانکي در ربع تحت بررسی رشد ۰.۰۵۵ درصدی را تجربه نموده است در حالیکه اين بخش در سال مالي گذشته به اندازه ۴.۴۲ درصد افزایش را به ثبت رسانده بود. برای وضاحت بيشر به گراف ۱.۷ رجوع شود.

تجزیه دارايي هاى نظام بانکي نشان مي دهد که در سال تحت بررسی سرمایه گذاري ها افزایش ۳.۷۷ مiliارد افغانی (۲۵.۱۲ درصدی) را به ثبت رسانده است در حالیکه طلبات بين البانکي افزایش ۱۰.۲۳ مiliارد افغانی (۱۵.۰۵ درصد)، دارايي هاى ثابت ۷۵۸ مiliيون افزایش (۱۱.۵۰ درصد)، پول نقد در خزانه و طلبات بالاي د افغانستان بانک افزایش ۳.۱۶ مiliارد افغانی (۲۸.۰ درصد) و قروض خالص افزایش ۱.۰۷ مiliارد افغانی (۲.۶۷ درصدی) را در سال مالي تحت بررسی به ثبت رسانیده اند. با اينحال، ساير دارايي ها کاهش ۴.۹۴ مiliارد افغانی (۳۵.۲۳ درصدی) را در جريان سال مالي ۱۳۹۴ تجربه نموده اند.

جدول ۱.۷: ترکيب دارايي ها و بدھي هاى نظام بانکي

درصد سال به سال	درصد مجموع دارايي ها/ بدھي ها	قوس ۱۳۹۳		قوس ۱۳۹۲		دارايي ها
		دسمبر ۲۰۱۴	دسمبر ۲۰۱۳	دسمبر ۲۰۱۳	دسمبر ۲۰۱۲	
11.29%	43.93%	112,820	101,374	پول نقد در خزانه و طلبات بالاي د افغانستان بانک	طلبات بين البانکي	
-1.14%	26.49%	68,025	68,809	سرمایه گذاري ها	قروض (خالص)	
31.56%	5.85%	15,038	11,430	دارايي ثابت	ساير دارايي ها	
-10.15%	15.69%	40,281	44,834	مجموعه	مجموعه	
-2.98%	2.57%	6,594	6,797			
12.23%	5.46	14,037	12,507			
4.50%		256,795	245,751			
بدھي ها						
5.31%	96.57%	218,847	207,822	سپرده ها	امانات	
-29.16%	1.76%	3,981	5,620	سمايز بدھي ها	مجموع	
-5.25%	1.67%	3,790	4,000			
4.21%		226,618	217,442			

منبع: آمريت عمومي نظارت امور مالي د افغانستان بانک

اعتباری در نظر داشته باشند.

بانک ها مکلف اند تا به منظور کاهش خطرات اعتباری ذخایر عمومی (بالای دارایی های معیاری) و تدارکات ویژه (بالای دارایی های غیر معیاری) را در نظر داشته و بکار گیرند. تا پایان ماه دسمبر سال ۲۰۱۵ (قوس ۱۳۹۴) مجموع پوشش ذخایر جبران خسارة نظام بانکی کشور ۹۲۹ درصد مجموع قروض ناخالص این نظام را تشکیل می داد، در حالیکه این رقم در اخیر دسمبر ۲۰۱۴ ۷۲۱ درصد مجموع قروض ناخالص گزارش شده بود.

۲.۲.۷ توزیع قروض

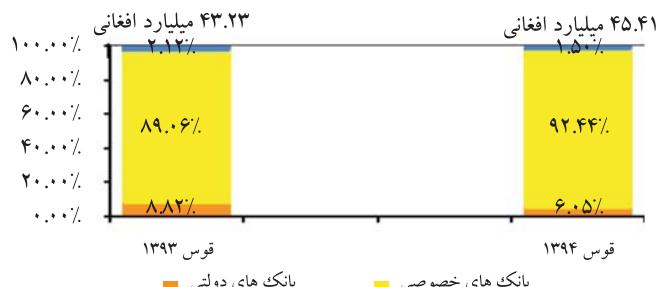
د افغانستان بانک بمنظور گسترش سطح پورتفولیوی قروض و تنوع در این روند جهت کاهش دامنه خطرات احتمالی و بر علاوه دسترسی به عواید، جهت استفاده بیشتر از منابع مالی جدید، چگونگی توزیع سایر قروض تجاری را به سی سکتور درجه بندي نموده است^۳. از تحلیل سکتوری قروض چنین بر می آید که بزرگترین بخش پورتفولیوی قرضه در سال تحت بررسی را بخش "سایر قروض تجاری" (با ۹۲.۷۸ درصد در مقابل ۸۱.۷۷ درصد ماه دسمبر ۲۰۱۴) بخود اختصاص داده است که عمدتاً در بخش های "عمده" (۹۸۹ درصد)، "پترول و روغنیات" (۹۸۰ درصد)، "اقلام مواد غذایی" (۸۲۴ درصد) و "سایر خدمات" (۷۵۶ درصد) اعطای شده اند. ضمناً در حدود ۷۴.۸۴ درصد مجموع قروض در ولایت کابل و متعاقباً در بلخ و هرات توزیع شده اند. سهم قروض در سایر ولایات کشور ناچیز میباشد. توزیع قروض از لحاظ سکتوری، جغرافیائی و سازمانی بگونه مناسب صورت نگرفته، اما انتظار میروود که اعطای قرضه به مرور زمان بهبود یابد. توقع می رود تا تمام بانک ها سهم فعال خود را در قسمت اعطای قروض و تنوع در روند ارائه این نوع خدمات ایفاء نموده و با عرضه خدمات ارزشمند نقش خود را منحیت وساطت گر مالی بخوبی انجام دهند.

۲.۷ قروض ناخالص

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی که ۱۶.۷۸ درصد مجموع دارایی های نظام بانکی را تشکیل میدهد، طی سال مالی تحت بررسی رشد ۲.۱۷ میلیارد افغانی یا ۵.۰۳ درصدی را ثبت نموده است. افزایش در پورتفولیوی قرضه عمدتاً به دلیل نرخ مبادله اسعار، اعطای قروض جدید و استفاده مشتریان از قروض اضافه برداشت (OD) عنوان شده است.

علاوه بر این، افزایش در پورتفولیوی قروض در نه بانک صورت گرفته در حالیکه پنج بانک دیگر در پورتفولیوی قروض کاهش را تجربه نموده اند. این در حاليست که یک بانک (کابلبانک نو) در پروسه قرضه دهی اشتراک ننموده و بدین ترتیب، طی سال مالی ۱۳۹۴ پورتفولیوی قروض ناخالص در میان بانکها بطور عموم افزایش را تجربه نموده است. بانک های خصوصی با ۹۲.۴۴ درصد سهم در مجموع پورتفولیوی نظام بانکی افزایش ۹۰۰۲ درصدی یا ۳.۴۷ میلیارد افغانی، بانک های دولتی با ۶۰۵ درصد سهم کاهش ۲۷.۸۸ درصدی یا ۱۰۶ میلیارد افغانی و فروع بانک های خارجی با ۱۵۰ درصد سهم در پورتفولیوی قروض ناخالص نظام بانکی کاهش ۲۵.۷۱ درصدی یا ۲۳۶ میلیون افغانی را به ثبت رسانیده اند.

گراف ۲.۷: سهم پورتفولیوی قروض ناخالص در نظام بانکی

منبع: آمریت عمومی ناظرات امور مالی د افغانستان بانک

۱.۲.۷ ذخایر خسارة قروض

بانک ها حین ارزیابی سطح خطرات اعتباری باید روش ها و ابزارهای را در چارچوب ارزیابی خود برای کاهش خطرات

^۳ (OD) اضافه برداشت
^۴ متحددالمال محاسبوی شماره ۹۳/۰۱ مؤرخ ۱۳۹۳/۰۶/۲۶

جدول ۲.۷: نوزيع سکتوری قروض

قوس ۱۳۹۴ (Dec. 15)	قوس ۱۳۹۳ (Dec. 14)	قوس ۱۳۹۲ (Dec. 13)	قوس ۱۳۹۱ (Dec. 12)	حوت ۱۳۹۰ (Mar 12)	حوت ۱۳۸۹ (Mar 11)	حوت ۱۳۸۸ (Mar 10)	حوت ۱۳۸۸ (Mar 10)	قرصون ساختماني و اموال غير متقول
1.90%	1.80%	2.02%	2.29	2.85	25.98	19.92	0.19	ساير قروض تجاري
	-	-	-	-	-	-	-	معدن
	0.07%	0.11	0.72	0.02	-	-	-	توليدی
	9.36%	11.88	13.32	2.72	1.22	0.01	-	تجاري
	29.81%	28.3	27.84	34.16	32.29	0.51	-	ارتباطات
	3.70%	2.35	0.94	1.23	1.04	0	-	خدمات
	22.11%	15.94	11.95	6.72	4.84	0.09	-	صنایع همگانی
	0.05%	0.07	0.3	0.03	2.47	0.01	-	قرصون زراعتي
0.33%	0.27%	-	-	-	-	-	-	مواشي و مزرعه
0.03%	0%	-	-	-	-	-	-	توليدی و صنعتی (تولید فلزات، چوب، پلاستيك، رابر)
4.42%	2%	-	-	-	-	-	-	محصولات توليدی، دستی و ماشيني
4.24%	4%	-	-	-	-	-	-	سمنت و مواد ساختماني
1.96%	3%	-	-	-	-	-	-	منسوجات
0.52%	2.59%	-	-	-	-	-	-	برق
0.22%	0.35%	-	-	-	-	-	-	ساختمان و تعمير
7.54%	12.52%	-	-	-	-	-	-	خدمات
3.80%	4.79%	-	-	-	-	-	-	هوتل ها و رستورانت ها
1.46%	1.20%	-	-	-	-	-	-	مخابرات
5.70%	2.92%	-	-	-	-	-	-	ترانسپورت زمیني
5.31%	4.87%	-	-	-	-	-	-	ترانسپورت هوائي
2.66%	4.18%	-	-	-	-	-	-	صحت و حفظ الصحه
1.16%	0.71%	-	-	-	-	-	-	مطبوعات، اعلانات و مطبعه
0.04%	0.04%	-	-	-	-	-	-	ساير خدمات
7.56%	1.41%	-	-	-	-	-	-	فروشات عمده
9.89%	4.93%	-	-	-	-	-	-	ماشين آلات
0.25%	0.12%	-	-	-	-	-	-	پتروليوم و روغنیات
9.80%	8.74%	-	-	-	-	-	-	پرזה جات اضافي
1.42%	0.24%	-	-	-	-	-	-	سامان آلات برقی
1.58%	1.40%	-	-	-	-	-	-	سمنت و مواد ساختماني
2.73%	1.87%	-	-	-	-	-	-	مواد غذائي
8.24%	4.52%	-	-	-	-	-	-	ساير اقلام
3.47%	5.72%	-	-	-	-	-	-	تجارت پرچون
3.28%	3.92%	-	-	-	-	-	-	سرک و خط آهن
1.17%	2.41%	-	-	-	-	-	-	بندھائي برق
0.09%	0.61%	-	-	-	-	-	-	معدن
1.48%	0.08%	-	-	-	-	-	-	ساير پروژه های زیربنایي
2.44%	1.81%	-	-	-	-	-	-	مؤسسات مالي و قرضه دهی
0.00%	0.00%	-	-	-	-	-	-	قرصون زراعتي
2.35%	2.34%	2.38%	2.66	2.06	0.75	0.88	0	قرصون به مستهلكين
0.30%	0.26%	0.24%	0.74	0.82	1.01	1.33	0.02	قرصون به افراد
2.68%	7.14%	10.84%	14.46	15.65	8.95	7.3	0.01	ساير قروض
0.00%	6.68%	9.41%	10.71	12.65	10	3.69	0.05	

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

٢.٣.٢.٧ قروض معکوساً صنف بندی شده^٥

قروض معکوساً صنف بندی شده (غير معياري و مشكوك) طي سال مالي تحت بررسی ۲.۱۴ ميليارد افغاني افزایش داشته و ارزش آن به ۸.۶۹ ميليارد افغاني رسیده است که ۱۹.۱۶ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکيل می دهد.

٣.٣.١.٧ قروض در کتگوري تحت نظر^٦

قروض در کتگوري تحت نظر به ۴.۸۵ ميليارد افغاني ميرسد که ۱۰.۶۹ درصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکي را تشکيل داده و در مقاييسه با سال گذشته (ديسمبر ۲۰۱۴) ۵۷.۵۹ درصد افزایش داشته است که عمدتاً به دو بانک خصوصي نسبت داده می شود.

٤.٣.١.٧ قروض در کتگوري خساره^٧

قروض در کتگوري خساره بالغ بر ۴۰۸ ميليون افغاني ميگردد که ۰.۸۹ درصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکي را تشکيل می دهد. اين رقم نظر به سال قبلی ۲۴۰ ميليون افغاني افزایش را نشان می دهد که عمدتاً به دو بانک نسبت داده ميشود.

٣.٧ طلبات بين البانکي

طلبات بين البانکي دومين سهم دارايی نظام بانکي را در ميان ساير کتگوري هاي دارايی بخود اختصاص داده است. در سال مالي تحت بررسی طلبات بين البانکي نظام بانکي افغانستان ۷۸.۲۶ ميليارد يا ۲۸.۹۱ درصد مجموع دارايی هاي نظام بانکي را تشکيل می دهد که نظر به سال قبلی (ديسمبر ۲۰۱۴) به اندازه ۱۰.۲۲ ميليارد افغاني افزایش نموده است. اين افزایش به تعدادی از بانک ها تعلق گرفته و نشان می دهد که نظام بانکي قسمتی از وجوده جمع آوری شده در اين بانک ها را در

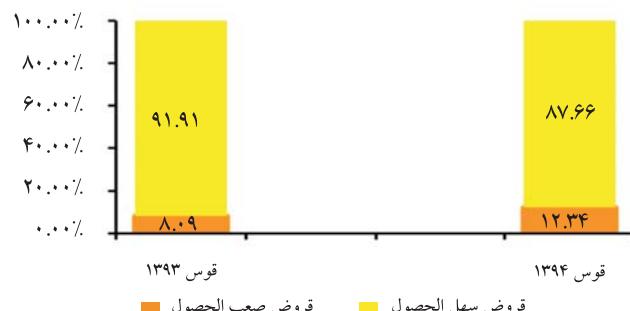
٣.٢.٧ صنف بندی قروض

١.٣.٢.٧ قروض صعب الحصول

سطح قروض صعب الحصول تا پایان ماه دسمبر ۲۰۱۴ به ۵.۶۰ ميليارد افغاني افزایش یافته و ارزش آن به ۱۲.۳۴ درصد مجموع قروض ناخالص و ۲۶.۳۲ درصد سرمایه مقرراتی نظام بانکي ميرسد که اين رقم در سال مالي قبلی ۳.۴۹ ميليارد افغاني يا ۸.۰۹ درصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکي گزارش داده شده بود. اين افزایش در سطح قروض صعب الحصول عمدتاً به كيفيت ضعيف قروض نسبت داده ميشود. باید يادآور شد که بيشتر از ۶۰ درصد مجموع قروض صعب الحصول با ۴۷.۹۳ درصد سهم مجموع قروض ناخالص نظام بانکي، مربوط به دو بانک خصوصي می شود.

توزيع سكتوري قروض صعب الحصول نشان می دهد که بخش اعظم اين قروض را قرضه هاي سكتور تجارت، توليدات و خدمات تشکيل می دهند. اعطائي قروض به سكتورهاي تجارت، توليد، صنایع و قروض رهایشي برای سكتورهاي انفرادي افزایش یافته، در حالیکه قروض سكتور خدمات طي سال مالي ۱۳۹۴ کاهش را به ثبت رسانده است.

گراف ٣.٧: كيفيت پورتفوليوي قرضه

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

^٥ براساس مقرره جديد صنف بندی و جبران خسارة قروض، دارايی هاي که پرداخت اصل مبلغ يا تکتاهه آنها در مدت ۹۰-۳۱ روز صورت نگرفته باشد، در کتگوري تحت المعيار قرار ميگيرند. دارايی هاي که پرداخت اصل مبلغ يا تکتاهه آنها در مدت ۹۱ الی ۳۶۰ روز صورت نگرد در کتگوري مشكوك قرار ميگيرند.

^٦ دارايی هاي که پرداخت اصل مبلغ يا تکتاهه آنها برای ۱ الی ۳۰ روز پرداخته نشود، براساس مقرره جديد صنف بندی و جبران خسارة قروض در کتگوري تحت نظر قرار ميگيرند.

^٧ دارايی هاي که پرداخت اصل مبلغ يا تکتاهه آنها در مدت ۵۴۰ روز يا بيشتر از آن صورت نگرد، نظر به متعددالمايل محاسبوي شماره ۰۳/۹۲ مؤرخ ۱۶/۰۹/۱۳۹۲ در کتگوري خسارة قرار ميگيرند.

کتگوری را با ارزش ۴۲.۸۵ درصد مجموع دارایی‌های نظام بانکی تشکیل می‌دهد. این کتگوری در اخیر سال مالی ۱۳۹۴ (دسمبر ۲۰۱۴) افزایش ۳.۱۶ میلیارد افغانی در اصل و در درصدی مجموع دارایی‌ها ثبت نموده است.

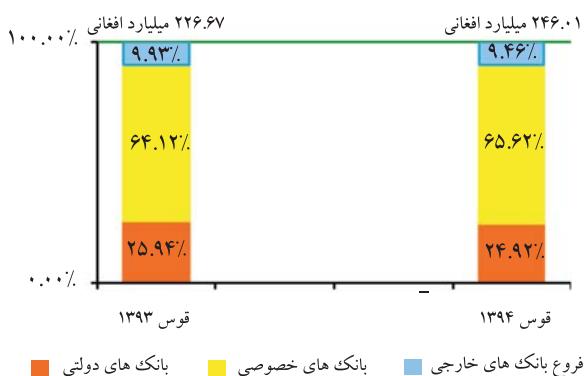
نظام بانکی کشور کاملاً در مطابقت با مقررات ذخایر اجباری عمل نموده و وجوده مالی را محتاطانه و با دقت به سایر انواع دارایی‌ها صفت بندی می‌کند.

۶.۷ بدھی‌ها

مجموع بدھی‌های نظام بانکی به اندازه ۱۹.۳۳ میلیارد افغانی یا ۸.۵۳ درصد افزایش یافته و در مقایسه با سال مالی گذشته (دسمبر ۲۰۱۴) که ارزش آن ۲۲۶.۶۷ میلیارد افغانی میرسد، ارزش فعلی آن به ۲۴۶.۰۱ میلیارد افغانی رسیده است. تمام اجزای مجموع بدھی‌های نظام بانکی طی سال مالی ۱۳۹۴ افزایش داشته است.

بزرگترین بخش بدھی‌ها را سپرده‌های نظام بانکی به اندازه ۹۶.۳۴ درصد تشکیل داده است که این روند اعتماد مردم، روابط خوب اجتماعی و سیاست بازاریابی مؤثر نظام بانکی کشور را نشان می‌دهد. سایر بدھی‌ها و قروض به نوبهٔ خود در جایگاه دوم و سوم قرار دارند. برای معلومات بیشتر به جدول ۵.۶ مراجعه شود.

گراف ۵.۷: افزایش ۱۹.۳۳ میلیارد افغانی یا ۸.۵۳ درصدی بدھی

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

نهادهای مالی دیگر در داخل و خارج کشور سپرده گذاری نموده است. این وجوده بعدها عنده‌الضرورت بمنظور سیالیت یا هم بعد از دریافت درخواستی از جانب قرضه گیرندگان معتبر که دامنهٔ خطرات اعتباری شان کمتر باشد، مورد استفاده گرفته و این نوع دارایی‌ها را میتوان به دارایی‌های پردرآمد تبدیل نمود. **۴.۷ گراف ۴.۷: سهم طلبات بین البانکی در نظام بانکی**

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

۴.۸ سرمایه گذاری

پورتفولیوی سرمایه گذاری سکتور بانکداری شامل اوراق قرضه، اوراق بهادر دولتی و سرمایه گذاری در شرکت‌های وابسته می‌شود. سرمایه گذاری‌های نظام بانکی به اندازه ۲۵.۱۲ یا ۳.۷۷ میلیارد افغانی افزایش یافته و ارزش آن طی سال مالی ۱۳۹۴ به ۱۸.۸۱ میلیارد افغانی می‌رسد که درصد مجموع دارایی‌های نظام بانکی را تشکیل میدهد. بخش اعظم سرمایه گذاری نظام بانکی در خارج از افغانستان انجام شده است. پورتفولیوی سرمایه گذاری نظام بانکی به پنج بانک تجاری خصوصی و دو فرع بانک‌های خارجی تعلق می‌گیرد.

۵.۰ پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک

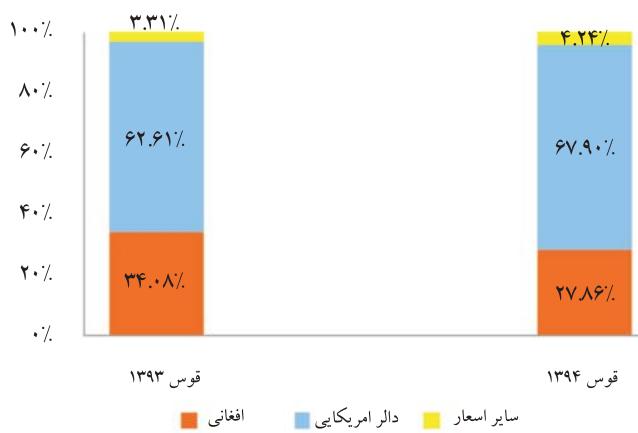
پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک بزرگترین

^۸ سرمایه گذاری شامل سرمایه گذاری در اوراق قرضه، اوراق بهادر، شرکت‌های وابسته، بانک‌های تابع و بانک‌ها می‌شود.

شده و نظر به کاهش ۹.۰۴ درصدی سال قبل، طی سال مالي تحت بررسی ۴.۰۹ درصد افزایش را نشان می دهد و درصد مجموع سپرده‌های نظام بانکی کشور را بخود اختصاص داده است.

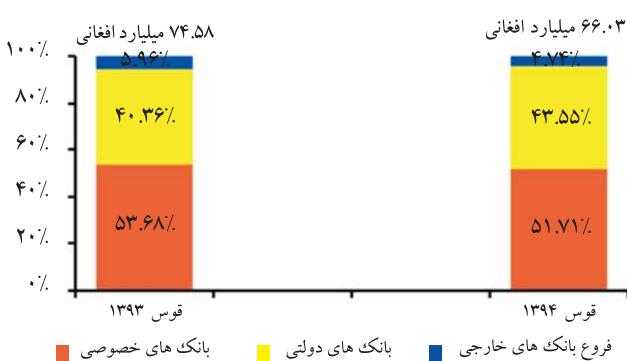
از لحاظ انواع سپرده‌ها، امانات جاري ۷۷.۲۴ درصد مجموع امانات را تشکيل داده که با ۶.۹۰ درصد افزایش در جايگاه نخست، امانات پس انداز با ۱۷.۶۰ درصد مجموع امانات و ۳.۹۲ درصد افزایش در جايگاه دوم و امانات معيادي با ۵.۱۶ درصد مجموع پورتفوليوي امانات با ۶۳.۶۷ درصد افزایش از سال ۲۰۱۵ بدینسو در جايگاه سوم قرار دارد.

گراف ۷.۶.۷: ترتیب امانات اسعاری

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالي، د افغانستان بانک

گراف ۷.۷: امانات بانکی به افغانی

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالي، د افغانستان بانک

۱.۶.۷ امانات

امانات که منبع اساسی تمويل نظام بانکی را تشکيل می دهند، در مقایسه با افزایش ۵.۳۱ درصدی در دسمبر ۲۰۱۴، طی سال مالي ۱۳۹۴ افزایش ۸.۲۹ درصدی یا ۱۸.۱۵ مiliارد افغانی را تجربه نموده و به ۲۳۷.۰۰ مiliارد افغانی رسیده است که اين افزایش به افزایش نرخ مبادله اسعار نسبت داده میشود.

سپرده‌های نظام بانکی به دالر امریکایي و سایر اسعار خارجي طی سال تحت بررسی ۲۶.۷۰ مiliارد افغانی افزایش داشته که از اين مبلغ تقریباً ۶ درصد آن به دلیل جریانات ورودی سرمایه و متابقی ۹۳ درصد به دلیل افزایش نرخ مبادله اسعار بینان آمده است. سپرده‌های دالري نیز افزایش تقریباً ۹ درصدی را طی سال مالي گذشته نشان میدهد.

سپرده‌های نظام بانکی به افغانی طی سال مالي تحت بررسی کاهش ۱۱.۴۶ درصدی را در مقایسه با ۱۲.۶۴ درصد افزایش سال قبل نشان میدهد که بدین ترتیب ۲۷.۸۶ درصد مجموع امانات نظام بانکی را بخود اختصاص داده است. اين در حالیست که سپرده‌های دالري نظام بانکی ۱۷.۴۵ درصد افزایش نموده و ۶۷.۹۰ درصد مجموع امانات نظام بانکی را تشکيل میدهد.

بانک‌های خصوصی ۱۵۶.۹۱ مiliارد افغانی را در حساب امانات خویش جذب نموده که در مقابل ۸.۹۹ درصد افزایش در سال مالي گذشته، ۱۱.۵۲ درصد افزایش را نشان داده و ۶۶.۲۰ درصد مجموع سپرده‌های نظام بانکی کشور را بخود اختصاص داده است.

سهم بانک‌های دولتي در مجموع سپرده‌های نظام بانکی طی سال مالي تحت بررسی به اندازه ۵۸.۵۲ مiliارد افغانی یا ۱.۹۱ افزایش یافته است. امانات بانک‌های دولتي ۲۴.۶۹ درصد مجموع امانات نظام بانکی را تشکيل میدهند.

سهم فروع بانک‌های خارجي ۲۱.۵۷ مiliارد افغانی گزارش

سازد، تعریف نمود. تمام بانک ها مکلف اند تا سطح مناسب نقدینگي يا سیاليت را بمنظور جلوگيري از بروز هر نوع مشکل نقدینگي حفظ نمایند. بنابراین، بانک ها مکلف اند تا کميته داري و بدھي (ALCO) را تشکيل بدهند. يكى از وظایف اين کميته مدیریت نقدینگي بانک ذريعة تحليل خلاها، ارزیابی حساسیت، تحلیل سناریو، تحلیل جریان نقدی و غیره امور در پرتو پالیسي های بانک می باشد.

۸.۷ سرمایه

نظام بانکي سرمایه کافی در اختیار داشته که ارزش آن بالغ بر ۲۴.۶۷ میليارد افغانی می گردد که طی سال تحت بررسی حدود ۰.۱۷ درصد یا ۵.۲۷ میليارد افغانی کاهش را ثبت نموده است. اين کاهش به تعدیلات مبلغ ۱۱ میليارد افغانی (این مبلغ برای تعديل مبادله اسعار در سرمایه گزارش شده است) با طلبات بالاي وزارت ماليه براساس گزارش تفتیش خارجي يكى از بانک ها نسبت داده ميشود.

بصورت عموم نسبت کفايت سرمایه تمام بانک ها درصد ۱۹.۹۴ درصد گزارش شده است. برای معلومات بيشتر به جدول ۵.۷ مراجعه شود.

تحليل اجمالي بر وضعیت سرمایه نظام بانکی حاکی از آن است که نسبت کفايت سرمایه تمام بانک ها بالاتر از حداقل تعیین شده (خطر عيار شده دارایي ها بر ۱۲ درصد) قرار دارد، ولی دو بانک نزديك به حد معينه قرار داشته و نسبت يك بانک منفي ميشايد. معيار بازل برای سرمایه بر اساس خطر ۸ درصد می باشد.

۸.۷.۱ نسبت نقدینگي (به پیمانه وسیع)

بانک ها مکلف اند تا نسبت نقدینگي خود را که پائين تر از ۱۵ درصد نباشد، حفظ نمایند. اين امر زمينه دستيابي به نقدینگي مطلوب را فراهم می سازد.

نظام بانکي کشور در جریان اين مدت بصورت کل مازاد نقدینگي داشته که ۶۹ درصد مجموع دارایي های اين نظام را دارایي سیال تشکيل داده است. سطح نقدینگي مجموعي نظام

گراف ۸.۷: افزایش ۸.۲۹ درصدی یا ۱۸.۱۵ میليارد افغانی امانات

گراف ۹.۷: تفکیک امانات

۲.۶.۷ روند قرضه گيری

سهم قرضه در مجموع ساختار تمويلي نظام بانکي به اندازه ۱۱.۸۳ درصد افزایش را نشان داده و الى اخير ماه دسمبر ۲۰۱۵ بالغ بر ۴.۴۵ میليارد افغانی می گردد که ۱.۸۱ درصد مجموع بدھي های نظام بانکي را تشکيل می دهد. اين در حالیست که اين روند در سال مالي گذشته به اندازه ۲۹.۱۶ درصد افزایش را تجربه نموده بود. وضعیت فعلی قرضه به چهار نهاد بانکی نسبت داده می شود.

۲.۷ نقدینگي

خطر نقدینگي را می توان به عنوان خطر نداشتن دارایي سیال کافی که تقاضای قرضه گيرنده و سپرده گذاران را برآورده

برای نقدينگي در سطح بالا قرار داشته اند. جدول ۵.۷ معلومات ييشتر را در زمينه ارائه مينماید.

بانکي کشور بطور اوسيط به اندازه ۶۸.۲۲ درصد به ثبت رسيده است. باید گفت که تمام بانکها از حد تعیین شده

جدول ۳.۷: شاخص هاي مهم سالم مالي نظام بانکي								
1394	1393	1392	1391	1390	1390	1390	1388	
(Dec. 15)	(Dec. 14)	(Dec. 13)	(Dec 12)	(Mar 12)	(Mar 11)	(Mar 11)	(Mar 10)	
19.94	26.46	26.34	21.84	23.06	30.39	-14.46	25.81	مجموع نسبت کفايت سرمایه
19.66	26.09	24.65	19.97	23.98	30.29	-14.51	24.19	نسبت کفايت سرمایه سطح نخست
12.34	8.09	5.10	5.31	5.15	3.75	48.4	0.5	نسبت قروض صعب الحصول بر مجموع قروض ناخالص
0.20	0.90	0.74	-0.54	-1.21	0.24	-20.08	1.41	برگشت بر داراي
1.69	7.35	10.03	-7.17	-17.9	1.9	-520.66	10.35	برگشت بر سرمایه
68.22	73.60	67.93	72.13	57.37	63.83	63.32	59.19	نسبت نقدينگي (حداوس ط بگونه واسع)
75.05	73.28	73.18	63.75	55.82	47.01	40.58	0.38	نسبت داراي هاي سيال بر تمام داراي ها
*به استثنای کابل بانک								
منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک								

ROE در سال مالي تحت ارزیابی از ۱.۶۹ درصد به

درصد کاهش یافته است.

طی سال تحت بررسی چهار بانک بطور مجموعی حدود ۱.۲۸ ميليارد افغانی خساره نموده که اين رقم در سال مالي گذشته به ۳۶۶ ميليون افغانی رسيده و دو بانک متقبل شده بود.

بر اساس عواید اصلی، در سال تحت بررسی دو بانک خساره نموده، در حالیکه در سال مالي قبلی صرف يك بانک متقبل ضرر شده و مصارف غير تکتane و جبران خساره قروض نيز کاهش یافته بود. با اين حال، اگر نظام بانکي را در گل مورد مطالعه قرار دهيم، دیده می شود که فروع بانک هاي خارجي و بانک هاي خصوصي از نافعیت برخوردار بوده، در حالیکه بانک هاي دولتي خسارمند گردیده اند. گراف ۱۰.۷

۹.۷ فايدة نظام بانکي

نظام بانکي کشور بصورت مجموعی در سال مالي ۲۰۱۵ به اندازه ۵۲۲ ميليون افغانی فايدة خالص نموده که در مقایسه با فايدة خالص ۲.۰۲ ميليارد سال مالي گذشته ۷۴ درصد کاهش را نشان مي دهد.

عوامل عمده کاهش فايدة نظام بانکي در جدول ۵.۷ توضیح شده و عمده تاً به جبران خساره قروض که در مقابل وضعیت ناگوار داراي ها ایجاد شد، و همچنان کاهش عواید تکتane خالص و افزایش مصارف عملیاتی در جریان سال مالي تحت بررسی نسبت داده میشود.

در نتیجه، طی ربع گذشته برگشت بر داراي ها (ROA) از ۰.۸۳ درصد به ۰.۲۰ درصد کاهش یافته و برگشت بر سرمایه

خصوصي با ۲۲۴ ميليون افغاني و کاهش ۱۰۶ ميليارد افغاني در مقايسه با سال قبل، در جايگاه دوم و بانک های دولتي با خساره ۶۷ ميليون افغاني به دليل افزایش جبران خساره قروض در جايگاه سوم قرار دارند.

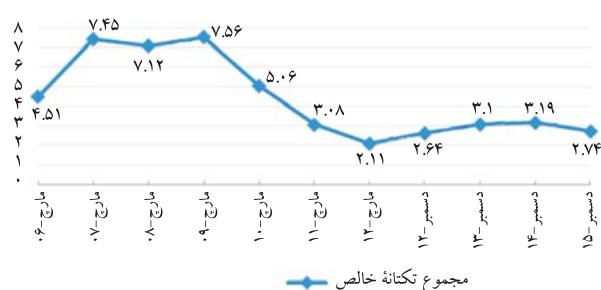
قسمت اعظم نافعیت سكتور بانکي عمدتاً به فروع بانک های خارجي نسبت داده ميشود که ارزش آن به ۳۶۶ ميليون افغاني رسيده و نظر به سال مالي قبلی ۶ ميليون افغاني يا ۱۶۱ درصد کاهش را نشان ميدهد. بانک های

جدول ۴.۷: جدول نافعیت/ خساره نظام بانک

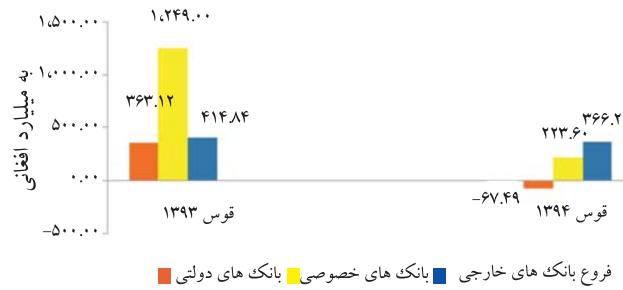
درصدی تغيير سال به سال	۲۰۱۵ دسمبر ۱۳۹۴	۲۰۱۴ دسمبر ۱۳۹۳	اقلام
-6.02	9,076	9,658	عوايد تكتانه
7.97	2,044	1,893	مصارف تكتانه
-9.44	7,032	7,765	عوايد خالص تكتانه
12.63	5,981	5,310	عوايد غير تكتانه
-3.09	5,612	5,791	مصارف غير تكتانه
3.83	3,687	3,551	هزينه معاشات
129.01	2,952	1,289	توزيع كريدت
-68.82	762	2,444	نافعیت/ خساره قبل از ماليه
-74.24	522	2,027	نافعیت/ خساره بعد از ماليه

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

گراف ۱۲.۷: مجموع تكتانه خالص سكتور بانک

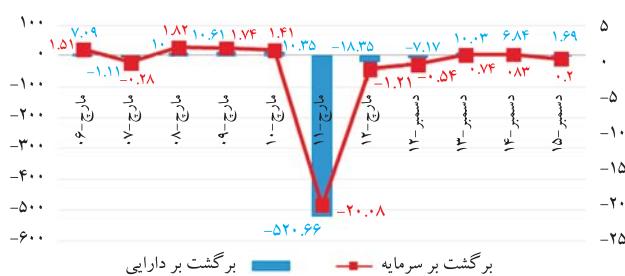

گراف ۱۰.۷: نافعیت سكتور بانک

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

گراف ۱۱.۷: برگشت بر دارایي و برگشت بر سرمایه

بالاي جدول حساسيت نرخ تكتانه بانكها نشان مي دهد که عواید تكتانه خالص نظام بانکي به دليل افزایش نرخ تكتانه بازار (روند صعودي نرخ تكتانه) طی ۱۲ ماه آينده به اندازه ۰.۰۳ درصد به ارزش ۱.۷۲ ميليارد افغانی افزایش (روند صعودي نرخ تكتانه) يابد. برعکس، اگر نرخ تكتانه به اندازه ۰.۰۳ درصد (روند نزولي نرخ تكتانه) کاهش يابد، عواید تكتانه به ارزش ۱.۷۲ ميليارد افغانی کاهش خواهد يافت. يابد ياد آور شد که در قسمت يك بانک، اگر نرخ تكتانه به اندازه ۰.۰۳ درصد افزایش يابد، عواید ناشی از تكتانه خالص اين بانک را طی ۱۲ ماه آينده کاهش خواهد داد.

دليل عمده فشار بالاي ميزان حساسيت دارايی های نظام بانکي وفور نسبت تكتانه دارايی ها در برابر نسبت تكتانه بدھي ها می باشد. هرچند اين وضعیت ميزان تكتانه خالص و نافعیت را در تمام بانكها بالا مي برد، اما بانكها را در معرض خطر کاهش ناگهاني نرخ بازار قرار مي دهد.

۱۰.۷ خطر مبادله اسعار

سطح عمومي وضعیت آزاد خطر مبادله اسعار برای بانکها، در محدوده اي که د افغانستان بانک برای آنها تعیین نموده قرار دارد. به استثنای شش بانک که از محدوده وضعیت آزاد مبادله اسعار و همچنان اسعار انفرادي (وضعیت حاكم دالر اميريکايي در طولاني مدت و کوتاه مدت) تحظی نموده اند، ساير بانکها در مطابقت به سطح تعیین شده د افغانستان بانک قرار دارند.

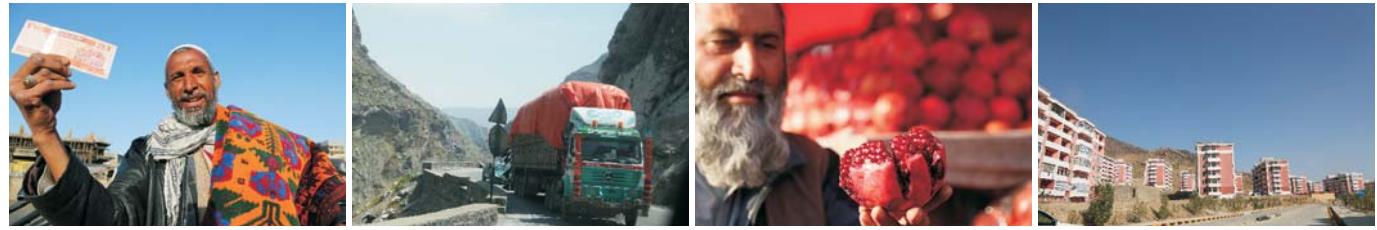
تأثیر تغييرات نرخ مبادله بالاي سرمایه مقرراتي نظام بانکي نشان مي دهد که ۲۰ درصد افزایش نرخ مبادله باعث افزایش سرمایه مقرراتي نظام بانکي به اندازه ۹.۰۳ ميليارد افغانی و برعکس آن خواهد شد. به همين ترتيب کاهش ۴ درصدی نرخ مبادله اسعار برابر با کاهش ۱.۸۰ ميليارد افغانی و برعکس آن می شود.

۱۱.۷ خطر نوخ تكتانه

نظام بانکي کشور بصورت گلی در وضعیت حساس نرخ تكتانه قرار دارند، اين در حالیست که محاسبات انجام يافته

هیئت تحریر

سیداحسن علوي	آمر عمومي سياست پولي:
مرتضى مظفرى	معاون آمریت عمومی سیاست پولی:
نایب خان جمال	معاون آمریت عمومی سیاست پولی:
عبدالله مسعود	معاون آمریت عمومی سیاست پولی:
	همکاران
میر توفيق انصاري	پژوهشگر اقتصادي
ولی الله روحی	تحلیلگر ارشد سکتور خارجی
احمد جواد سداد	متخصص ارشد احصائيه، سکتور پولي
زرلشت معصوم	تحلیلگر سکتور مالي
شفیق احمد فقیرزاده	تحلیلگر سکتور حقوقی
انیسه اثیر	مدیر بخش نظارت خارج ساحه نظارت امور مالي
اسدالله شرینی	ترجمه:
شفیق الله بارز معاون نشرات، ارتباطات و ترجمه، آمریت عمومی اسناد و ارتباط	ایدیت:
یما عفیف مدیر نشرات	هماهنگی امور تصحیح:
خالد احمد فیضی	دیزاين:
زیر ک میلا	عکس:
+۹۳ (۰) ۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵ / ۰۲۰۲۱۰۳۹۳۲	تلفون:
+۹۳ (۰) ۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵	فکس:
info@dab.gov.af	ایمیل:
www.dab.gov.af	صفحة انترنیتی:

آمریت عمومی اسناد و ارتباط
پُست الکترونیکی:
info@dab.gov.af
تلفون: +۹۳ ۲۰ ۲۱۰ ۴۱۴۶